

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2014

ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Základní spojení a kontakty:

Název zpracovatele:	Česká inspekce životního prostředí
Adresa ředitelství:	Na Břehu 267, 190 00 Praha 9
Telefonní spojení:	222 860 111 (ústředna ředitelství)
Fax:	283 892 662
Internet:	www.cizp.cz
E-mail:	public@cizp.cz
Zelená linka:	800 011 011
Úřední hodiny:	pondělí a středa 8.00 – 17.00, ostatní pracovní dny 8.00 – 14.00 na objednání
Název zřizovatele:	Ministerstvo životního prostředí

ÚVODNÍ SLOVO

Ředitelem České inspekce životního prostředí jsem byl jmenován k 1. 12. 2014. V otevřeném výběrovém řízení jsem uspěl i proto, že chci usilovat o změny v dosavadní činnosti inspekce, kterou považuji za jeden z klíčových prvků ochrany životního prostředí.

Komentované výsledky konkrétních aktivit inspekce najdete na následujících stránkách. Rád bych však informoval o změnách, které byly novým managementem na inspekci „nastartovány“ už v posledních týdnech roku 2014, a které by se měly plně projevit v roce 2015.

Za hlavní cíl inspekce považuji zlepšování stavu životního prostředí, nikoliv pouze počty kontrol, uložené sankce a výši pokut. Inspekční činnost by měla být prováděna transparentně, předvídatelně, spravedlivě a bez výraznějších rozdílů ve všech regionech České republiky. Důraz je přitom kladen i na prevenci a nápravná opatření.

Činnost inspektorů bude regulována etickým kodexem a základními kritérii pro výběr a hodnocení všech zaměstnanců budou především odbornost, kompetence a morální integrita. Česká inspekce životního prostředí bude také usilovat o získání respektovaných certifikací v oblasti kvality řízení, udržitelného rozvoje a protikorupčních opatření.

Úřad více otevíráme komunikaci s laickou i odbornou veřejností a s institucemi v oblasti veřejné správy. Aktivně se zapojujeme do akcí v resortu životního prostředí a do mezinárodní odborné spolupráce.

V roce 2015 se celá inspekce a většina jejích zaměstnanců stane služebním úřadem podle zákona o státní službě.

Závěrem bych rád vyslovil poděkování a velké uznání všem pracovníkům České inspekce životního prostředí za jejich profesionální výkony, trpělivost a spolupráci při provádění nutných změn, které posouvají inspekci k naplnění hlavní vize. Tou je respektovaný a efektivní úřad, dohlížející nestranně nad dodržováním zákonů v oblasti životního prostředí.

Erik Geuss
Ředitel ČIŽP

Obsah

Úvodní slovo	3
Obsah	4
1 Charakteristika činnosti	
1.1 Obecné údaje	6
1.2 Organizační struktura	6
1.3 Intenzita inspekční činnosti	7
2 Rozhodování ve správním řízení	
2.1 Pokuty	9
2.2 Ostatní rozhodnutí	9
2.3 Činnost mimo správní řízení	9
3 Spolupráce s veřejností	11
3.1 Podněty a stížnosti	11
3.2 Poskytování informací	13
4 Účast ČIŽP na řešení havárií	16
4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2014	16
4.2 Významné případy havárií	16
5 Činnost ČIŽP za rok 2014	20
5.1 Ochrana ovzduší	20
5.2 Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií	25
5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky	35
5.4 Ochrana přírody a CITES	44
5.5 Ochrana lesa	53
6 Integrované agendy	62
6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend	62
6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend – dozor (kontroly)	62
6.3 Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend	64
6.4 Významné případy z kontrolní činnosti	66
6.5 Závěr	68
7 Mezinárodní spolupráce	70

8 Lidské zdroje	72
8.1 Personalistika	72
8.2 Vzdělávání	73
9 Ekonomika	75
9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů	76
9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů, FKSP	77
9.3 Celkové zhodnocení příjmů	77
10 Přehled činnosti oblastních inspektorátů	79
11 Účetní závěrka k 31. 12. 2014	81
Kontakty	92
Zkratky a vysvětlivky	94

01 | CHARAKTERISTIKA ČINNOSTI

1.1 Obecné údaje

Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) byla zřízena v roce 1991 zákonem o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. Ostatní složky se k ní připojily následně v průběhu let 1991–1992. Je samostatnou organizační složkou státu zřízenou Ministerstvem životního prostředí ČR.

Svoji činnost vykonává v pěti oblastech:

- ochrana ovzduší
- ochrana vod
- odpadové hospodářství
- ochrana přírody (včetně mezinárodní úmluvy CITES)
- ochrana lesa

Současně je uplatňován integrovaný přístup k ochraně životního prostředí jak na základě zákona o integrované prevenci (IPPC), o posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), tak i celkovým způsobem inspekční práce.

PŘEHLED ČINNOSTI ČIŽP

- Dozírá na dodržování právních předpisů na ochranu životního prostředí,
- provádí inspekce – kontroly,
- ukládá opatření k nápravě zjištěných nedostatků a sankční opatření za nedodržování zákonů týkajících se životního prostředí,
- kontroluje obchod a nakládání s ohroženými druhy živočichů, rostlin a výrobků z nich (nelegálně získané jedince a předměty odebírá),
- omezuje, případně zastavuje provozy, pokud vážně ohrožují životní prostředí,
- stanovuje poplatky za vypouštění odpadních vod a odběr podzemních vod,

- podílí se na řešení starých ekologických zátěží a na řešení havárií v oblasti životního prostředí,
- spolupracuje s inspekčními orgány zemí Evropské unie a sítí inspekčních orgánů EU (tzv. IMPEL),
- vypracovává stanoviska pro jiné orgány státní správy,
- řeší podněty občanů i právnických osob,
- poskytuje informace na základě žádostí ve smyslu platných zákonů,
- informuje veřejnost i sdělovací prostředky a orgány státní správy o údajích o životním prostředí, které získává při inspekční činnosti.

1.2 Organizační struktura

ČIŽP je členěna na 10 oblastních inspektorátů, dvě pobočky a ředitelství. K 31. 12. 2014 zaměstnávala 551 osob, z toho 419 tvořili inspektoři.

Oblastní inspektoráty (OI):

Praha, České Budějovice, Plzeň, Ústí nad Labem, Liberec, Hradec Králové, Havlíčkův Brod, Brno, Olomouc, Ostava, pobočky Zlín a Karlovy Vary.

Ředitel ČIŽP je jmenován ministrem životního prostředí.

Přehled kompetencí v jednotlivých složkách životního prostředí

Kompetence ČIŽP		Složka životního prostředí				
		Ovzduší	Voda	Odpady	Příroda	Les
Dozor	Kontroly, revize, prověrky, šetření apod.	•	•	•	•	•
Sankce	Pokuty právnických osobám	•	•	•	•	•
	Pokuty fyzickým osobám	•	•	•	•	•
	Omezení nebo zastavení činnosti, provozu	•	•		•	•
Opatření	Opatření k nápravě zjištěných nedostatků	•	•	•	•	•
	Řešení starých ekologických zátěží		•			
	Evidence havárií a spolupráce při jejich řešení	•	•	•		
	Zadržení a zabavení nelegálních exemplářů ohrožených druhů živočichů či rostlin				•	
	Odebrání nedovoleně držných jedinců, odebrání výrobků	•			•	
Poplatky	Poplatky (vypouštění odpadních vod, poplatky za odběr podzemních vod)		•			
Stanoviska	Stanoviska, vyjádření, souhlasy pro jiné orgány	•	•	•	•	•
Podněty	Řešení podnětů	•	•	•	•	•

1.3 Intenzita inspekční činnosti

V roce 2014 provedla ČIŽP celkem 14 634 kontrol a vydala 10 299 pravomocných rozhodnutí (do uvedeného počtu je zahrnuto 2 104 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 906 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod).

02 | ROZHODOVÁNÍ VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ

2.1 Pokuty

Inspekce uložila v roce 2014 celkem 2 948 pokut (2 781 pokut nabylo v roce 2014 právní moci). Celková výše uložených pokut v právní moci dosáhla výše 148 022 282 korun. Průměrná výše pokut činila 53 226 korun.

Policií ČR, Hasičským záchranným sborem, Českou obchodní inspekci, podniky Povodí, Státní plavební správou, Českým báňským úřadem, soudními orgány, krajskými a obecními orgány a institucemi, součinnost se správami CHKO a Národními parky a dalšími.

2.2 Ostatní rozhodnutí

V roce 2014 bylo vydáno 21 pravomocných rozhodnutí o zastavení nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části, 145 pravomocných rozhodnutí o odebrání či zabavení živých nebo neživých exemplářů, 339 pravomocných rozhodnutí o opatření k nápravě, 3 pravomocná rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů, 2104 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod a 4 906 vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod.

2.3 Činnost mimo správní řízení

ČIŽP vydala v roce 2014 1 129 stanovisek a vyjádření EIA a 15 557 ostatních stanovisek a vyjádření (např. stanoviska vydaná v rámci sanací starých ekologických zátěží, vyjádření pro krajské úřady v rámci jimi vedených správních řízení o povolení staveb stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, stanoviska vydaná pro Ministerstvo životního prostředí (MŽP), vyjádření k projektovým dokumentacím v rámci stavebního řízení pro vodopravní úřady, stanoviska k emisním limitům, a další).

ČIŽP spolupracuje s Ministerstvem životního prostředí a dalšími rezortními organizacemi, Ministerstvem financí, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Celní správou,

03 | SPOLUPRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

3.1 Podněty a stížnosti

Česká inspekce životního prostředí vyřizuje podněty upozorňující na poškozování nebo ohrožování životního prostředí a stížnosti proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, a to v právním rámci

- zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
- zákona č. 85/1990 Sb., o právu petičním
- speciálních zákonů na ochranu jednotlivých složek životního prostředí

ČIŽP a občanská veřejnost

Podněty, stížnosti a petice jsou důležitým prvkem komunikace ČIŽP s veřejností. Občanská veřejnost upozorňuje mnohdy na porušení zákona, které by jinak zůstalo skryto. Podněty a petice jsou východiskem pro další postup ČIŽP – pokud byly šetřením ČIŽP shle-

dány důvody k zahájení řízení z moci úřední, pak je zahájeno správní řízení sankční povahy nebo řízení o opatření k nápravě. Některé podněty a petice jsou postoupeny jiným věcně příslušným orgánům veřejné správy k prošetření.

Stížnosti proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu oblastního inspektorátu ČIŽP tvoří důležitou zpětnou vazbu, která pomáhá organizaci zlepšovat svoji práci. Dalším důležitým prvkem řešení podnětů, stížností a petic je zvyšování právního vědomí veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí.

Počet podnětů přijatých jednotlivými oblastními inspektoráty ČIŽP v roce 2014 je uvedený v tabulce níže. Uvedený počet podnětů prošel evidencí ČIŽP (byl přijat podatelnou ČIŽP). Ne všechny podněty byly ale dořešeny v roce 2014. Některé podněty byly postoupeny jiným orgánům veřejné správy.

Počet podnětů přijatých jednotlivými OI ČIŽP v roce 2014

Oblastní inspektorát složky ŽP	Praha	České Budějovice	Plzeň	Ústí nad Labem	Hradec Králové	Havlíčkův Brod	Brno	Olomouc	Ostrava	Liberec	Ředitelství	Celkem
Ochrana ovzduší	82	31	27	27	29	38	62	24	21	22	3	366
Ochrana vody	72	51	29	38	26	35	53	23	40	23		390
Odpad. hospodářství	115	55	67	86	36	17	63	27	99	34		599
Ochrana přírody	273	80	80	88	79	89	107	64	96	64		1020
Ochrana lesa	26	23	11	7	23	5	20	7	31	14		167
Integrované agendy	4	0	0	1	3	29	1	33	3	4		78
Celkem	572	240	214	247	196	213	306	178	290	161	3	2620

Stížnosti jsou řešeny ve své většině v právním rámci § 175 odstavce 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Věcně se jedná o stížnosti proti postupu správního orgánu, který nevyhověl představám podatele v jeho předchozím podání (podnětu). Minimum stížností jsou podání napadající „nevhodné chování úředních osob“.

Ředitelství ČIŽP vykonává v oblasti řešení podnětů a stížností metodickou a kontrolní činnost. Podněty, které jsou přijaty přímo podatelnou ředitelství, jsou doručeny příslušnému oblastnímu inspektorátu nebo odbornému pracovišti ředitelství se závazným pokynem o způsobu řešení věci (pokud nejsou z důvodu věcné nepříslušnosti ČIŽP k prošetření věci postoupeny jinému věcně a místně příslušnému správnímu orgánu).

Zelená linka

S účinností od 1. 9. 2008 je na ČIŽP realizovaná tzv. zelená linka (800 011 011). Jedná se o přímé a bezplatné spojení ČIŽP s občanskou veřejností. Linka je prioritně využívána k přijímání podnětů a stížností od občanů a současně jsou jejím prostřednictvím občané informováni o zákonných kompetencích ČIŽP. Linka je v provozu každý den od 8:00 do 16:00 hodin. V průměru jsou zaznamenány 2 dotazy (podněty) denně.

Závěr

Agenda podnětů, stížností a petic je nezbytnou součástí činnosti ČIŽP ve všech složkách inspektorátů ČIŽP. Tato činnost je takto zakotvena i ve Statutu ČIŽP a v Organizačním řádu ČIŽP. Metodickým řídicím pracovištěm pro tuto agendu je oddělení vnitřní kontroly ředitelství ČIŽP.

▼ Počet stížností proti nevhodnému chování inspektorů nebo proti postupu OI ČIŽP v roce 2014

Praha	16
České Budějovice	6
Plzeň	5
Ústí nad Labem	5
Hradec Králové	3
Havlíčkův Brod	2
Brno	8
Olomouc	3
Ostrava	7
Liberec	4
Celkem	59

Složky ŽP	2010	2011	2012	2013	2014
Ochrana ovzduší	391	300	313	361	366
Ochrana vody	481	420	412	412	390
Odpadové hospodářství	526	490	502	532	599
Ochrana přírody	1140	951	867	891	1020
Ochrana lesa	136	137	117	155	167
Integrované agendy	141	125	81	69	78

▲ Vývoj počtu podnětů v letech
2010 – 2014 podle jednotlivých složek ochrany životního prostředí

3. 2 Poskytování informací

V roce 2014 vyřizovala Česká inspekce životního prostředí celkem 262 žádosti o informace, z toho 76 ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, a 186 ve smyslu zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí.

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ve smyslu § 18 tohoto zákona zveřejňuje ČIŽP výroční zprávu za rok 2014 o své činnosti v poskytování informací.

Nejvíce žádostí o informace směřovalo na odbor odpadového hospodářství (23 žádostí). Zaměstnanci odboru

ochrany lesa vyřídili 20 žádostí, odboru ochrany vod 17 žádostí, odboru ochrany přírody 9 žádostí a odboru ochrany ovzduší 7 žádostí.

Poskytování informací podle zákona č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí

Dle tohoto zákona bylo v roce 2014 podáno 186 žádostí, v šesti případech byla žádost odmítnuta. Nejvíce jich směřovalo na odbor ochrany přírody (55 žádostí). Zaměstnanci odboru ochrany ovzduší vyřídili 48 žádostí, odboru odpadového hospodářství 30 žádostí, odboru ochrany vod 27 žádostí, odboru ochrany lesa 18 žádostí a integrované prevence 8 žádostí.

Diskusní fórum

Česká inspekce životního prostředí provozuje na svých

Poskytování informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Požadované údaje dle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet
Počet podaných žádostí o informace	76
Počet vydaných rozhodnutí o odmítnutí žádosti	7
Počet podaných odvolání proti rozhodnutí	5
Opis podstatných částí každého rozsudku ve věci přezkoumání zákonnosti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace a přehled všech výdajů, které povinný subjekt vynaložil v souvislosti se soudními řízeními o právech a povinnostech podle tohoto zákona, a to včetně nákladů na své vlastní zaměstnance a nákladů na právní zastoupení	0
Výčet poskytnutých výhradních licencí, včetně odůvodnění nezbytnosti poskytnutí výhradní licence	0
Počet stížností podaných podle § 16a, důvody jejich podání a stručný popis způsobu jejich vyřízení	2 (důvodem pro podání byl nesouhlas s vyřízením žádostí o informace (žádosti o informace byly odloženy), stížnosti byly postoupeny MŽP OVSS I, MŽP OVSS I postup ČIŽP OI Praha potvrdilo.)
Další informace vztahující se k uplatňování tohoto zákona	0

webových stránkách diskusní fórum, prostřednictvím kterého se občané ptají na různé otázky z oblasti životního prostředí. Tyto žádosti nejsou zahrnuty do evidence ve smyslu výše uvedených zákonů. Nejčastější dotazy v roce 2014 byly z oblasti ochrany ovzduší a týkaly se převážně emisních limitů, dále z oblasti odpadového hospodářství a ochrany přírody.

Kromě informací, které ČIŽP poskytuje podle výše uvedených zákonů, dává veřejnosti informace z vlastního podnětu v podobě tiskových a výročních zpráv, brožur, letáků apod.

Vývoj počtu žádostí o informace od roku 2009 do roku 2014

Rok	Celkový počet žádostí	Počet žádostí podle zákona č. 106/1999 Sb.	Počet žádostí podle zákona č. 123/1998 Sb.
2014	262	76	186
2013	209	55	154
2012	229	63	166
2011	233	44	189
2010	181	36	145
2009	217	62	155

4 | ÚČAST ČIŽP NA ŘEŠENÍ HAVÁRIÍ

4.1 Centrální evidence havárií na vodách v roce 2014

Podle zákona o vodách vede ČIŽP od roku 2002 centrální evidenci havárií. Od roku 2003 účinně spolupracuje s Hasičským záchranným sborem na jejich řešení a na poskytování informací o nich. Ty rovněž slouží k doplňování údajů v samostatně vedené databázi.

V roce 2014 bylo evidováno 178 havárií, které ve své skutkové podstatě naplnily definici havárie dle § 40 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách. Počet evidovaných havárií je téměř shodný s dlouhodobým průměrem. Další hlášené události nebyly haváriemi ve smyslu vodního zákona (nedošlo k mimořádnému závažnému zhoršení nebo ohrožení jakosti vod) a nebyly tak evidovány v databázi, přesto byla řada z nich ČIŽP šetřena.

Mezi nejčastější havárie se stále řadí ty, které jsou způsobeny dopravou. V roce 2014 jich bylo evidováno 41, což představuje 23 % z celkového počtu případů. Za ně se řadí svou četností havárie vzniklé při zemědělské činnosti (9,6 %). Úhyn ryb byl v tomto roce průvodním jevem ve 26 případech, což představuje 15 % z celkového počtu. Ke znečištění podzemních vod došlo ve 3 případech. Původce havárie byl znám ve 113 případech. V 69 případech ČIŽP havárii šetřila nebo se jejího šetření účastnila. Ve 115 případech, které jsou inspekcí evidovány, zasahoval Hasičský záchranný sbor.

4.2 Významné případy havárií

Havárie s únikem kyseliny chlorovodíkové (HCl) na 175 km D1

Dne 21. 1. 2014 došlo na 175 km dálnice D1 u Říčán ve směru na Prahu k dopravní nehodě kamionu převážející-

ho 19 000 l HCl. Při nehodě došlo k porušení čtyř kontejnerů o objemu 1 m³ a úniku cca 3 500 l HCl na vozovku a do přilehlého silničního příkopu. Uniklá chemikálie vytvořila hustou mlhu. Na místě zasahovala chemická jednotka HZS Jihomoravského kraje, vytýčila ochrannou zónu a dálnice byla v obou směrech uzavřena do cca 18:30 hodin. Jednalo se o mimořádnou událost. Nepoškozené kontejnery s HCl byly přeloženy na náhradní kamion, z poškozených kontejnerů byla zbylá chemikálie přečerpána do přistavené cisterny. Záchranné a odklízečské práce řídil vodoprávní úřad po konzultaci s ČIŽP. Příslušníci chemické jednotky HZS Jihomoravského kraje neu-

Havárie na dálnici (ilustrační foto)

Únik olejů z podvodního dozeru,
který čistí říční koryto

tralizovali uniklou HCl vápenným sorbentem, ke znečištění povrchových ani podzemních vod nedošlo. Odklízecí práce byly ukončeny ve 4:30 hodin následujícího dne, kdy byl také obnoven plný provoz dálnice D1.

BorsodChem MCHZ, s.r.o.

Dne 27. 01. 2014 v prostoru výroby anilinu výrobního bloku A společnosti BorsodChem MCHZ, s.r.o. došlo v důsledku destrukce armatury k úniku cca 1 t nitrobenzenu na nepevný terén a částečně do dešťové kanalizace. Příznivou shodou okolností byl únik včas zjištěn a pomocí havarijního uzávěru bylo zabráněno k úniku nitrobenzenu do řeky Odry. Následnou kont-

rolní činností ČIŽP nebylo porušení předpisů prokázáno, nicméně jako preventivní opatření se společnost BorsodChem MCHZ, s.r.o. zavázala instalovat dálkově ovládané havarijní uzávěry vybraných tras dešťové kanalizace.

Lovochemie, a.s., Lovosice

V důsledku vypouštění odpadních vod z ČOV Lovochemie, a.s. v Lovosicích do řeky Labe dne 3. 9. 2014 s $\text{pH} = 8,5$ a vysokým obsahem amoniakálního dusíku (57 mg/l) došlo ke vzniku volného amoniaku (zjištěná koncentrace volného amoniaku ve vypouštěných odpadních vodách byla $5,8 \text{ mg/l}$). Navíc byl v době vypouštění odpadních vod zaznamenán nízký průtok vody v plavebním kanále řeky Labe, kam jsou odpadní vody z ČOV Lovochemie, a.s. vypouštěny (tyto vody navíc obsahovaly zvýšené koncentrace železa – 20 mg/l). Následkem těchto skutečností došlo dne 3. 9. 2014 k úhynu ryb v řece Labi pod výústí „A“ podniku Lovochemie, a.s. ČIŽP kvalifikovala výše uvedené skutečnosti jako porušení § 39 odst. 4 písm. b) vodního zákona a subjektu byla uložena pokuta ve výši 100 000,- Kč, která nabyla právní moci dne 12. 12. 2014.

Evropská vodní doprava-sped., s.r.o.

Dne 25. 9. 2014 byl ČIŽP nahlášen dispečinkem Povodí Labe, státní podnik únik olejů z podvodního dozeru KOMATSU D155 V, který v té době prováděl „prohrábku“ říčního koryta. Do toku Labe v říčním kilometru 734 u přívazu v Dolním Žlebu uniklo cca 20 l převodového oleje. Na místo byl přivolán HZS, který k zachycení uniklých ropných látek použil sorbent a v Suché Kamenici instaloval 50 m dlouhou nornou stěnu. Do Německa byl nahlášen únik cca 10 l ropných látek. Obdobná situace se opakovala také dne 16. 10. 2014, kdy do toku Labe uniklo v říčním kilometru 731,5 dle odhadu 20 až 30 l převodového oleje. Tento únik na místě šetřil vodoprávní úřad v Děčíně. Stejně jako v předešlém případě, i tento únik byl nahlášen do Německa. S původcem havárie ČIŽP zahájila správní řízení.

Rozdělení havárií podle skupiny uniklých látek v roce 2014

Skupina látek	Počet havárií	%
ropné látky	95	53,4
odpadní vody	21	11,8
chemické látky mimo těžkých kovů	13	7,3
odpady z živočišné výroby	12	6,7
kaly a nerozpuštěné látky	3	1,7
kyslíkový deficit	5	2,8
ostatní látky	14	7,9
nezjištěna	15	8,4
celkem	178	100

Rozdělení havárií podle hlavních příčin vzniku v roce 2014

Příčina havárie	Počet havárií	%
lidský faktor	76	42,7
technická příčina	36	20,2
příroda	10	5,6
nezjištěna	56	31,5
celkem	178	100

5 | ČINNOST ČIŽP ZA ROK 2014

5.1. Ochrana ovzduší

5.1.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2014

Kontrolní činnost v roce 2014 byla inspektory složky ochrany ovzduší prováděna v plném rozsahu působnosti ve vlastní ochraně ovzduší i v ochraně ozonové vrstvy a klimatického systému Země. Kontrolováno bylo jak plnění povinností stanovených přímo účinnými obecně závaznými národními právními předpisy i předpisy EU, tak plnění povinností uvedených v povolení k provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší. Provedeno bylo celkem 4005 kontrol, z toho 43 % plánovaných a 57 % neplánovaných. Rok 2014 byl rokem, ve kterém končila účinnost přechodného ustanovení zákona o ochraně ovzduší, podle kterého provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, jejichž původní povolení k provozu neodpovídalo požadavkům zákona o ochraně ovzduší, měli povinnost požádat o nové povolení s aktuálními podmínkami. Aktualizaci povolení k provozu, ve které mělo dojít k souladu mezi požadavky nové právní úpravy a stanovenými podmínkami provozu, považovala inspekce za důležitý nástroj prevence před znečišťováním ovzduší. I z tohoto důvodu byla vysoká pozornost věnována právě plnění povinnosti provozovatelů stávajících stacionárních zdrojů o nová povolení požádat.

Počty a rozložení kontrol provedených v roce 2014 na jednotlivé oblasti působnosti odpovídaly závažnosti provozovaných činností a jejich vlivu na životní prostředí. Nejvíce byly kontrolovány provozovny se stacionárními zdroji znečišťování ovzduší (3422 kontroly) a s tím související výkon činnosti osob s autorizací k měření emisí (205 kontrol). V menší míře pak kontroly dodržování podmínek ochrany klimatického systému Země (289 kon-

trol) a ozonové vrstvy (60 kontrol). V souvislosti s kontrolami dodržování povinností při zacházení s regulovanými látkami a fluorovanými skleníkovými plyny bylo kontrolováno 20 osob vykonávajících činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí. Výsledkem provedených kontrol bylo zahájení 519 správních řízení za porušení povinností v ochraně ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země. V roce 2014 nabyly právní moci celkem 503 rozhodnutí o uložení pokut, 461 pokuta zahájená v roce 2014 a 42 pokuty zahá-

jené v roce předcházejícím, v celkové výši 16 775 000 Kč. Kromě kontrol dodržování povinností provozovatelů stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší se inspektoři této složky účastnili i 298 kontrol zařízení s integrovaným povolením, při kterých bylo kontrolováno dodržení veškerých podmínek ochrany životního prostředí.

5.1.2 Přehled plnění složkových úkolů

Pro oblast ochrany ovzduší bylo na rok 2014 stanoveno celkem 5 složkových úkolů, a to kontrola provozování zdrojů na základě povolení orgánu ochrany ovzduší a v souladu s těmito povoleními, dodržování emisních limitů, zjišťování úrovně znečišťování ovzduší a evidenční povinnosti.

Při kontrolách bylo v 247 případech zjištěno, že provozovatelé stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší, které jsou vyjmenovány v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, nepožádali ve stanovené lhůtě o vydání nových povolení nebo provozovali tyto zdroje bez povolení. Za prokázané delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 7 260 000 Kč. Ve třech případech inspekce přikročila k zastavení zdrojů – zdroje provozované společnostmi Ferrite – Tech s.r.o., Magnety s.r.o. a Slévárny D + D METAL a.s. Podmínky uvedené v povoleních – technické podmínky provozu – nebyly kontrolovanými provozovateli dodrženy ve 46 případech a za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 3 242 000 Kč. V 6 případech bylo zjištěno spalování nepovolených paliv ve stacionárních spalovacích zdrojích a v jednom případě spalování odpadu v otevřeném ohništi. Za tyto delikty byly uloženy pokuty ve výši 150 000 Kč. Nepovolenými palivy, spalovanými v rozporu s požadavky výrobců spalovacích zařízení a podmínek povolení, byl kontaminovaný dřevní odpad a odřezky dřevotřísky.

Součástí povolení k provozu jsou též podmínky provozu zdrojů při překročení prahové hodnoty znečišťující látky v ovzduší („smogové situace“). V roce 2014 byly

smogové situace vyhlášeny pro aglomeraci Ostrava -Karviná-Frýdek-Místek (9 dní – PM10, 1,5 dne – O3), Třinecko (3 dny – PM10), kraje Zlínský a Olomoucký (3 dny – PM10), Prahu (6 hodin – O3) a Moravskoslezský kraj s výjimkou aglomerací Ostrava – Karviná – Frýdek – Místek a Třinecka (2,5 dne – PM10). Pro kraj Moravskoslezský, s výjimkou aglomerací Ostrava – Karviná – Frýdek – Místek a Třinecka, byla z důvodu překročení prahové hodnoty PM10 vyhlášena regulace zdrojů po dobu 37 hodin. V této oblasti se však nenachází žádný stacionární zdroj znečišťování ovzduší, který je do systému regulace zařazen a inspekci v období po vyhlášení signálu „regulace“ kontrolován.

Podmínky provozu stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší byly velice často kontrolovány v souvislosti s opakovanými podněty na výskyt, respektive obtěžování zápachem. Hodnocení zápachu v ovzduší je velmi problematické. Právní úprava týkající se ochrany ovzduší nezajišťuje dostatečné řešení této problematiky. Zápach je v zákoně č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, uveden pouze v definici znečišťující látky. Zápach je podrobněji řešen pouze ve vyhlášce č. 415/2012 Sb., kde jsou uvedeny návrhy opatření u provozovaných činností, u nichž může docházet k emisím znečišťujících látek obtěžujících zápachem, například pro nakládání s odpady a odpadními vodami, obalovny živichých směsí, výroba a zpracování polymerů, potravinářský a dřevozpracující průmysl, chovy hospodářských zvířat. Kontroly stacionárních zdrojů znečišťování ovzduší jako potenciálních zdrojů zápachu byly zaměřeny na dodržování podmínek provozu, které mohou mít na emise zapáchajících látek přímý vliv.

Ve 36 případech byly za překročení emisních limitů znečišťujících látek uloženy pokuty v celkové výši 2 354 000 Kč. Překročení koncentračních emisních limitů bylo prokazováno výsledky měření emisí provedených autorizovanými osobami i měřením provedeným inspekci vlastní měřicí

technikou. Fugitivní emise organických látek byly stanoveny diferenčně ze spotřeby těkavých organických látek a emise těchto látek odváděných ze zdrojů definovanými výduchy. Nejvíce početnou skupinou s překročením emisního limitu byl oxid uhelnatý (18 případů), dále pak těkavé organické látky (10 případů), oxidy dusíku a tuhé znečišťující látky (po 5 případech) a v jednom případě se jednalo o překročení emisního limitu azbestu. U několika zdrojů, projednaných jako jeden správní delikt, byly přeročeny emise více znečišťujících látek. Podle typu zdrojů byly emisní limity nejčastěji překročeny u stacionárních spalovacích zdrojů (oxid uhelnatý, oxidy dusíku a tuhé znečišťující látky), u povrchových úprav (těkavé organické látky), v jednom případě byl překročen emisní limit azbestu u kamenolomu, dále pak emisní limity u spalovny nebezpečného (nemocničního) odpadu a udírný.

Kontrolováno bylo dodržování povinnosti zjišťovat a vyhodnocovat úroveň znečišťování ovzduší přímým měřením prostřednictvím autorizovaných osob jednorázovými měřeními nebo kontinuálním měřením zajišťovaným provozovatelem. Povinností provozovatelů zdrojů bylo předávat ve stanovené lhůtě inspekci protokoly s výsledky měření. Ve 35 případech bylo zjištěno porušení povinnosti provést jednorázové měření emisí nebo vyhodnocovat kontinuální měření. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 1 250 000 Kč. V 83 případech nebyla provozovateli zdrojů dodržena povinnost předat inspekci protokol s výsledky měření, za což byly uloženy pokuty v celkové výši 808 500 Kč. Jedné autorizované osobě byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč za měření emisí na zdroji, na jehož provozu se podílela. O nedostacích v kontrolovaných protokolech o jednorázovém měření emisí byl průběžně informován Odbor ochrany ovzduší Ministerstva životního prostředí.

Nedodržení povinnosti vedení provozní evidence nebo předávání souhrnné provozní evidence, popřípadě hlášení IRZ, bylo prokázáno provozovatelům stacionárních

zdrojů znečišťování ovzduší v 69 případech. Za tyto delikty byly uloženy pokuty v celkové výši 726 500 Kč.

Nástroji ochrany klimatického systému Země – prevence úniku skleníkových plynů, plynů absorbujících záření v infračervené oblasti, které se vyskytují v atmosféře – je kontrola dodržování podmínek při zacházení s fluorovanými skleníkovými plyny a dodržování podmínek stanovených pro zařízení zařazená do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý.

Výsledkem provedených 289 kontrol provozovatelů zařízení s obsahem fluorovaných skleníkových plynů a zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý bylo 36 správních deliktů, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 758 000 Kč. Delikty spočívaly v nezajištění kontrol těsnosti zařízení (28 deliktů) a v porušení evidenční povinnosti (8 deliktů). U provozovatelů zařízení zařazených do systému obchodování s povolenkami na oxid uhličitý nebylo zjištěno porušení žádné ze stanovených povinností.

Ochrana ozonové vrstvy (stratosférického ozonu) před účinkem látek, které ji poškozují („regulovaných látek“) představuje prevenci úniku regulovaných látek ze zařízení, které tyto látky, zejména jako chladiva, obsahují. Vzhledem k tomu, že regulované látky jako chladiva jsou postupně nahrazovány látkami s nižší hodnou potenciálu poškozování ozonové vrstvy („ODP“), bylo v této oblasti provedeno relativně méně kontrol. Výsledkem 60 kontrol bylo 9 případů se zjištěním porušení některé z povinností, za které byly uloženy pokuty v celkové výši 80 000 Kč. Opět se jednalo o nezajištění kontroly těsnosti zařízení a porušení evidenční i oznamovací povinnosti.

Kontrolovány byly též osoby vykonávající činnosti, na které je požadována certifikace Ministerstvem životního prostředí, zejména kontroly těsnosti, servis a údržba

zařízení s obsahem chladiv na bázi regulovaných látek a fluorovaných skleníkových plynů. V 7 případech bylo zjištěno, že tyto činnosti byly vykonávány osobami bez certifikátu, a proto jim byly uloženy pokuty v celkové výši 170 000 Kč.

5.1.3 Přehled plnění specifických úkolů

V roce 2014 byl v oblasti ochrany ovzduší stanoven jediný specifický úkol – kontrola četnosti výměn náplní adsorbérů s aktivním uhlím podle schválených provozních řádů. V rámci plnění tohoto úkolu bylo inspektory ochrany ovzduší zkontrolováno celkem 67 provozoven, ve kterých je k omezování emisí těkavých organických látek používána adsorpce těkavých organických látek na aktivním uhlí jako nepolárním sorbentu. Ve všech případech se jednalo o povrchové úpravy, většinou o nanášení nátěrových hmot (lakovny). Způsoby sledování stupně nasycení sorbentu i četnost výměn je pro tyto zdroje stanovena v provozních řádech nebo přímo jako součást podmínek povolení k provozu. Ve 31 případech byl stupeň nasycení sorbentu sledován na základě přírůstku jeho hmotnosti, v 19 případech podle spotřeby těkavých organických látek, ve 14 případech podle počtu provozních hodin nebo výrobních cyklů, ve 2 případech přímým sledováním koncentrace organických látek na výstupu z adsorbéru a v 1 případě na základě tlakové ztráty adsorbéru. Nedoručení podmínek pro výměnu nebo regeneraci adsorbéru bylo zjištěno ve 4 případech, přičemž ve 3 případech byl tento delikt již projednán v pravomocně ukončených správních řízeních o pokutách.

Společnosti Blažek Glass s.r.o. byla uložena pokuta ve výši 80 000 Kč a společnosti Handte Umweltechnik (CZ) s.r.o. pokuta ve výši 60 000 Kč a společnosti PETER-GFK spol. s r.o. pokuta ve výši 400 000 Kč. V rámci řešení tohoto specifického úkolu bylo též kontrolováno nakládání s použitým sorbentem po nasycení těkavými organickými látkami. Ve většině případů, v 63 z celkové-

ho počtu, je sorbent regenerován a připraven k dalšímu použití. Regenerace sorbentu je prováděna jak externě odbornými společnostmi (Klima-Servis a.s., EKOKYDAL s.r.o., ECO-F a.s., INTERACTION s.r.o., CIPREC FILTR BRNO, Servind Praha s.r.o., RESORBENT, s.r.o., ALFA SYSTÉM s.r.o., Metla s.r.o.), tak interně provozovatelem. Ve 3 případech byl nasycený sorbent předán ke zneškodnění jako nebezpečný odpad (předán společností Uniwaste Eco, s.r.o., ESET, spol. s r.o. a Marius Pedersen a.s.) a v jednom případě byl nasycený sorbent použit jako vstupní surovina do jiné technologie.

5.1.4 Významné případy

EUROVIA Kamenolomy, a.s. (pokuta 200 000 Kč)

Při kontrole dodržování emisních limitů bylo v provozně této společnosti, v kamenolomu Litice, při úpravě kameniva zjištěno překročení specifického emisního limitu respirabilních azbestových vláken. Emisní limit stanovený v povolení Krajského úřadu Plzeňského kraje ve výši 10 000 vláken/m³ byl v jednotlivých výduších překročen několikanásobně. Ve výduších byly měření stanoveny koncentrace 24 000 vláken/m³, 47 000 vláken/m³ a 101 000 vláken/m³. Problematiku takto vysokých emisí respirabilních vláken azbestu ze zpracování kameniva považuje Česká inspekce životního prostředí za závažnou, neboť všechny typy azbestů jsou podle klasifikace IARC (International Agency for Research of Cancer) hodnoceny jako kategorie 1, tedy prokázané karcinogeny. Výskyt takto vysokého množství respirabilních vláken azbestu v kamenivu, které mohlo nebo pravděpodobně již bylo použito k úpravě nepevných povrchů komunikací, je alarmující.

Energetické centrum s.r.o., Otín, Jindřichův Hradec

(pokuta 610 000 Kč)

Společností Energetické centrum s.r.o. jsou v obci Otín provozovány energetické spalovací zdroje a jedním z nich je kotel o příkonu 21,4 MW, ve kterém je spalována bio-

masa. Měření provedeným Českou inspekcí životního prostředí bylo zjištěno překročení emisního limitu oxidu uhelnatého, kotel byl provozován minimálně po dobu 2 dnů s poruchou odlučovacího zařízení (došlo k vyhoření látkového odlučovače tuhých znečišťujících látek), v důsledku čehož došlo k nekontrolovaným emisím prachu do ovzduší.

Slévárny D + D METAL a.s., provozovna v obci Lupenice (pokuta 300 000 Kč a zastavení provozu)
Společnost Slévárny D + D METAL a.s., byla v obci Lupenice provozována bez povolení orgánu ochrany ovzduší slévárna hliníku, ve které byla zpracovávána nevhodná surovina – odpad. Vysokými emisemi znečišťujících látek do ovzduší obtěžovala obyvatele obce, provozovatel provedl bez povolení změnu odvodu splavin od tavicí pece.

5.1.5 Závěry kontrolní činnosti

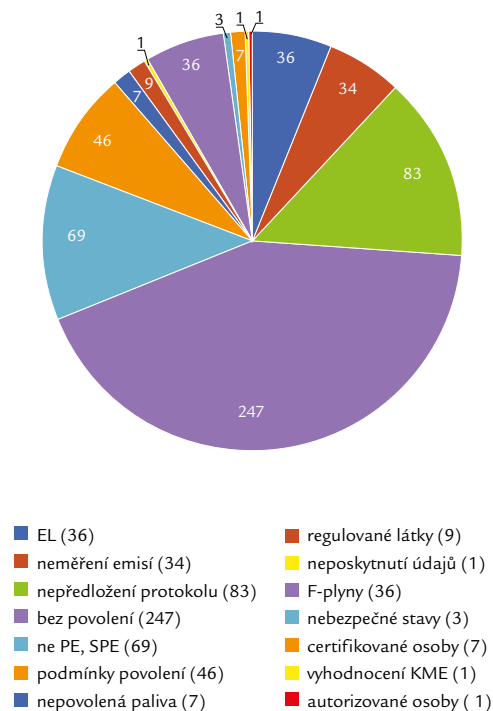
Provedenými kontrolami pokryla Česká inspekce životního prostředí celý rozsah své působnosti v oblastech ochrany ovzduší, ozonové vrstvy a klimatického systému Země, stanovený jak v přímo účinných národních obecně závazných právních předpisech i předpisech EU, tak v povoleních příslušných orgánů státní správy. Aplikace právních předpisů nezpůsobovala větší problémy.

Problematickou oblastí byla kontrola dodržování podmínek stanovených v některých povoleních příslušných orgánů státní správy i schválených provozních řádech, a to z důvodu podmínek nejasně formulovaných nebo podmínek chybějících. Například z těchto důvodů nebyla postižitelná chování provozovatelů při mimořádných situacích doprovázených zvýšenými emisemi znečišťujících látek do ovzduší (Českomoravský cement, a.s., cementárna Radotín – havárie dopravníku slínku a jeho alternativní doprava automobily, Synthesia, a.s., Semtín – opakované exploze zásobníků použité nitrační směsi).

Obtížně řešitelnými situacemi byla upozornění na obtěžování obyvatel zápachem, popřípadě zápachem a kouřem, často formou opakovaných podnětů. Tato upozornění se týkají jak částí území vymezených jako průmyslové oblasti, tak míst s izolovanými zdroji. Nezřídka se podněty na obtěžování zápachem nebo kouřem stávají nástrojem pro vypořádání sousedských sporů.

Výsledkem kontrol provedených v rámci plnění specifického úkolu – kontrola četnosti výměn náplní adsorbérů s aktivním uhlím podle schválených provozních řádů –

Počty projednaných deliktů
v roce 2014 podle druhů

bylo zjištěno, že nevhodnou metodou pro stanovení frekvence výměn náplní adsorbérů je sledování nárůstu jeho hmotnosti, zejména při používání surovin s obsahem těžkých organických látek s nižšími body varu a u kombinovaných lakoven, tj. lakoven s cykly nástřik – sušení. Adsorpce na aktivním uhlí není vhodnou metodou pro omezování emisí ze zdrojů, ve kterých jsou zpracovávány suroviny s obsahem styrenu.

V oblastech ochrany ozonové vrstvy a klimatického systému Země je pozorovatelný odklon od užívání regula-

ných látek jako chladiv a jejich nahrazování fluorovanými skleníkovými plyny nebo uhlovodíky.

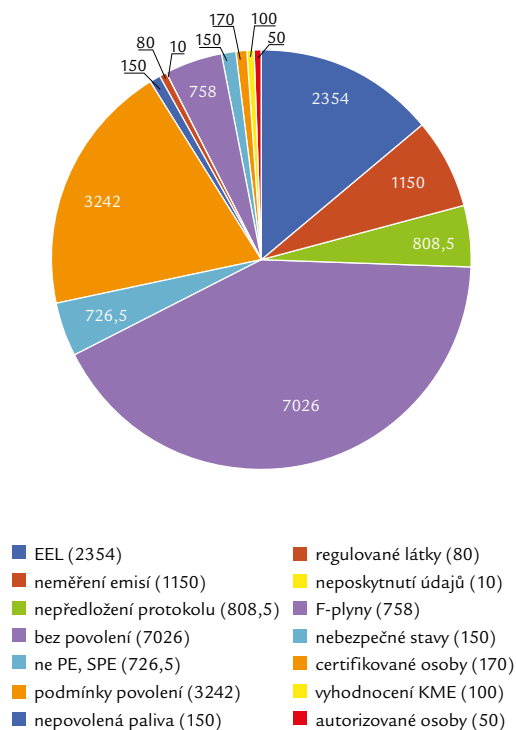
5.2. Ochrana vod a prevence závažných průmyslových havárií

5.2.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2014

Složka ochrany vod se zaměřuje na kontrolu povinností vyplývajících z příslušných zákonných norem (zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů – „vodní zákon“; zákon č. 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými přípravky a o změně zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů, ve znění pozdějších předpisů – „zákon o prevenci závažných havárií“ a zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů – „zákon o integrované prevenci“.

Základem činnosti inspektorů oddělení ochrany vod (OOV) oblastních inspektorátů ČIŽP jsou kontroly prováděné v rámci naplánovaných hlavních a složkových úkolů, které jsou zaměřeny na prioritní problémy v ochraně vod v rámci celé republiky. Jedná se o kontroly zejména větších znečišťovatelů životního prostředí, jako jsou významné čistírny odpadních vod (ČOV), průmyslové provozy a lokality s výskytem staré ekologické zátěže (SEZ). Pro kontrolní činnost v roce 2014 byly stanoveny 2 hlavní úkoly a 7 složkových. V rámci specifických úkolů se inspektoři soustředili na problémy v příslušném regionu. Významný objem činnosti tvoří kontroly neplánova-

Pokuty uložené v roce 2014 podle deliktů

né, realizované na základě podnětů, v rámci spolupráce s ostatními úřady státní správy, při řešení havárií či aktuálních problémů v oblasti působnosti daného oblastního inspektorátu apod. V roce 2014 bylo složkou ochrany vod provedeno celkem 3 540 kontrol, z toho 501 kontrola na zařízeních spadajících pod zákon o integrované prevenci.

Nedílnou součástí inspekční činnosti jsou správní řízení. Na základě kontrolní činnosti byly vydány 533 rozhodnutí o uložení sankce. Ve sledovaném období nabylo právní moci 529 rozhodnutí v celkové výši uložené sankce 30,8 mil. Kč. Pro odstranění zjištěných nedostatků a závadných stavů bylo vydáno 105 rozhodnutí o opatření k nápravě, z nich 99 v roce 2014 nabylo právní moci.

Ve sledovaném období přijala oddělení ochrany vod oblastních inspektorátů 390 podnětů a dalších 95 podnětů řešila ve spolupráci s ostatními složkami.

Poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových

V roce 2014 bylo vydáno 1 087 poplatkových výměrů za rok 2013 stanovujících poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových v celkové výši 210,1 mil. Kč. Pro platbu záloh v roce 2015 bylo vydáno 1 012 zálohových výměrů v celkové výši 224,6 mil. Kč.

V rámci kontroly poplatkových povinností bylo provedeno 2 991 odběr vzorků kontrolními laboratořemi a u 100 zdrojů bylo zkontrolováno měření objemu vypouštěných odpadních vod.

Poplatky za odběry podzemních vod

V roce 2014 bylo vydáno 4 479 poplatkových výměrů stanovujících poplatek za odběr podzemní vody za rok 2013 ve výši 715,1 mil. Kč. Pro platbu záloh je pro rok 2015 vydáno 4 638 zálohových výměrů ve výši 1192,7 mil. Kč. Dále bylo v roce 2014 vydáno 465 rozhodnutí v souvislosti s novým odběratelem nebo se změnou či zrušením zálohového měření.

V rámci poplatkové agendy i při kontrolní činnosti ČIŽP zjišťuje, že stále dochází k překračování ročních i měsíčních limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu nebo i odběrům podzemní vody bez povolení. Za tyto delikty inspekce v roce 2014 uložila pokuty ve výši přesahující 3 mil. Kč.

Kromě kontrolní činnosti inspektoři zpracovali 2 300 stanovisek a vyjádření, např. k žádostem o dotace ze Státního fondu životního prostředí ČR (SFŽP), pro vodoprávní úřady apod., přičemž největší objem stanovisek tvoří stanoviska vydávaná v rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí (EIA) a vyjádření k integrovaným povolením.

Při aktivní ochraně životního prostředí inspektoři spolupracují s ostatními státními úřady a institucemi (vodoprávní úřady všech stupňů úrovně, SFŽP ČR, Ministerstvo financí, podniky Povodí, s. p., Hasičský záchranný sbor, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka veřejná výzkumná instituce atd.) a v rámci mezinárodní spolupráce se setkávají s orgány ochrany životního prostředí sousedních států a účastní se jednání mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod.

5.2.2 Přehled plnění hlavních úkolů a složkových úkolů

Kontroly zdrojů znečišťování složek životního prostředí s platným integrovaným povolením

Inspektoři OOV provedli kontroly nebo spolupracovali s ostatními složkami ochrany životního prostředí na komplexních kontrolách vybraných zařízení s integrovaným povolením (IP), tzn. na zařízeních spadajících pod zákon o integrované prevenci (IPPC).

Jednalo se o kontroly dle plánu a programu běžných kontrol IPPC zařízení na rok 2014, stanoveného pro jednotlivé OI, které byly na základě pokynů ředitelství ČIŽP koordinované v rámci příslušného OI koordinátorem integrovaných agend nebo garantem kontroly

a o další neplánované mimořádné kontroly, realizované na základě podnětů nebo řešení mimořádných situací, opakované kontroly při závažném porušení závazných podmínek IP apod. V případech, kde v integrovaných povoleních převládala vodohospodářská problematika, byli za garanty těchto integrovaných kontrol vybráni zkušení inspektoři OOV (průměrně více než třetina těchto kontrol na OI).

Celkem se inspektoři OOV účastnili nebo provedli 501 kontrolu, na jejichž základě bylo zahájeno 57 správních řízení o pokutě či nápravných opatření a byly pravomocně uloženy pokuty v celkové výši přes 8,1 mil. Kč. V některých případech není šetření dosud ukončeno.

Kontroly se zaměřením na dodržování zákona o vodách a zákona o integrované prevenci byly provedeny např. na zařízeních: Skládky odpadů Řídká Blana, České Budějovice; Masokombinát Plzeň s.r.o.; Farma Loužná s.r.o.; ČOV Mileta Černý Důl; AGROFARM, a.s. farma Vídeň; ASAP s.r.o., Věž; VEPASPOL Olomouc, a.s., hospodářství Velký Týnec či Tereos TTD, a.s., Dobruška.

Zevrubné informace týkající se kontrol provedených podle zákona o integrované prevenci jsou uvedeny v kapitole Integrované agendy.

Hlubkové prověrky zaměřené na dodržování zákonných povinností u nejvýznamnějších zdrojů znečišťování životního prostředí, zejména povrchových, případně i podzemních vod

Na všech oblastních inspektorátech proběhly hlubkové kontroly vybraných zdrojů znečišťování spojené s nezávislým monitoringem a jeho následným vyhodnocením.

V rámci tohoto úkolu bylo zkontrolováno 10 čistíren odpadních vod (ČOV) a 9 průmyslových podniků. V případech ČOV byly kontrolovány velké městské čistírny, z nichž většina je zatěžována velkým podílem průmyslových vod (ČOV Slovácké strojírny a.s., Uherský Brod, ČOV

Písek, ČOV Ústí nad Labem, ČOV Přerov) a ČOV čistící převážně průmyslové odpadní vody (ČOV ASAP s.r.o. - Věž, ČOV UNIPETROL RPA, s.r.o. rafinérie Litvínov, ČOV Mileta a.s. Černý Důl, ČOV TREVOS, a.s. Turnov – část Mašov, ČOV Spolana a.s. Neratovice).

Při kontrolách čistíren byla ověřována účinnost technologického procesu kontrolními odběry vzorků, probíhala kontrola vybraných objektů na stokové síti, kontrola plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do recipientu, včetně kontroly dodržování kanalizačního a provozního řádu ČOV a kontroly provozní dokumentace. V případech, kdy jsou na ČOV likvidovány dovážené odpadní vody a tekuté odpady, byl proveden i jejich monitoring.

Ve čtyřech případech bylo zjištěno překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách a se subjekty bylo nebo bude zahájeno správní řízení. Pravomocně byla zatím uložena pokuta ve výši 130 000 Kč, další správní řízení doposud probíhají. V ostatních případech kontrolovaných ČOV nebyly zjištěny závažnější nedostatky.

V případech průmyslových podniků (Slovácké strojírny a.s., Uherský Brod, ASAP s.r.o. – Věž, SPOLANA a.s. Neratovice, SYNTHOS Kralupy a.s., BorsodChem MCHZ, s.r.o., Ostrava, PRECIOSA a.s. závod 17 Jablonné v Podještědí, TREVOS, a.s. Turnov – část Mašov, Petr Březina – APB Plzeň, Losiná, HUTCHINSON s.r.o. Rokycany) byly kontroly zaměřeny zejména na to, zda právnické subjekty, které zachází se závadnými látkami ve větším rozsahu nebo kdy zacházení s nimi je spojeno se zvýšeným nebezpečím ohrožení jakosti povrchových nebo podzemních vod, provedly taková opatření, aby při skladování těchto látek nebo při manipulaci s nimi nedošlo k úniku do vod, respektive k ohrožení jejich prostředí.

V jednom případě byla uložena pokuta ve výši 20 000 Kč za nakládání se závadnými látkami bez plánu havarijních

opatření a další společnosti byla ve správním řízení uložena opatření k odstranění zjištěných drobných nedostatků při manipulaci se závadnými látkami a technologickými odpadními vodami ve výrobních a skladovacích objektech.

Kontrola nejvýznamnějších komunálních ČOV velikosti nad 10 000 ekvivalentních obyvatel (EO)

Hlavním předmětem prověrky byla kontrola vodoprávního stavu nejvýznamnějších znečišťovatelů a zjištění skutečného stavu v produkovaném a vypouštěném znečištění z jednotlivých zdrojů. Kontroly byly zaměřeny na dodržování povolení vodoprávních úřadů, na provozování ČOV v souladu s provozními řády a na plnění směrnice Rady č. 91/271/EHS, o čištění městských odpadních vod. V roce 2014 bylo celkem provedeno 143 kontroly a v rámci nich zkontrolováno 134 komunálních ČOV. U všech komunálních ČOV této kategorie byly zkontrolovány bilanční údaje za rok 2013.

Na komunálních ČOV sledovaných v roce 2014 bylo na základě bilančních údajů z roku 2013 vyčištěno celkem 645 mil. m³ odpadních vod. Účinnost čištění odpadních vod na evidovaných ČOV byla 98 % v ukazateli BSK₅, 94,4 % v ukazateli CHSK_{Cr}, 97,2 % v ukazateli NL, 72,5 % v ukazateli N_{Celk.} a 82,1 % v ukazateli P_{Celk.}

Požadavky směrnice Rady č. 91/271/EHS většina významných zdrojů znečištění splňuje nebo probíhají opatření k jejich plnění. Problematická je stále situace na Ústřední čistírně odpadních vod (ÚČOV) Praha, která nedosahuje emisních limitů stanovených v nařízení vlády č. 61/2003 Sb. Stavba nové vodní linky, která by měla zajistit plnění těchto limitů, dosud nebyla zahájena. U biologické čistírny odpadních vod (BČOV) Pardubice bylo obdobně jako v roce 2012 zjištěno překračování limitů znečištění v ukazateli Zn ve vypouštěných odpadních vodách. Zvýšená koncentrace kovu byla způsobena nátokem odpadních vod s vysokým obsahem Zn z retenční nádrže

Lhotka. Bylo zjištěno, že zvýšené hodnoty Zn jsou obsaženy v celé retenční nádrži. Zdroj znečištění nebyl nalezen. V souvislosti s mimořádnými situacemi a z důvodu prevence inspektoři nad rámec plánovaných kontrol provedli kontrolu ČOV Česká Ves v souvislosti s likvidací průsakových vod ze skládky Supíkovice v období příválových dešťů na přelomu května a června. Další šetření prováděla ČIŽP na ČOV Lanškroun, kam po požáru v galvanovně KOZÁK Svitavy s.r.o. natekly hasební vody. ČOV zvládla havarijní situaci vcelku dobře, většina kovů byla zachycena ve formě kalů, které byly následně odborně odstraněny.

Na základě provedených kontrol inspektoři zjistili, že u zdrojů této kategorie nedochází k častým a významným porušením vodního zákona. V roce 2014 byly uloženy 3 pokuty v celkové výši 230 000 Kč za překročení limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu. V jednom případě bylo v rámci kontroly zjištěno nedovolené vypouštění odpadních vod z dešťového oddělovače a subjektu byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč.

Kontrola komunálních čistíren odpadních vod v kategorii od 500 do 10 000 EO

Kontroly prováděné v rámci tohoto úkolu se zaměřily především na dodržování limitů stanovených rozhodnutím vodoprávního úřadu pro vypouštění znečištění v odpadních vodách a množství odpadních vod a na plnění dalších podmínek těchto rozhodnutí. Fyzická kontrola byla zaměřena na celkový stav provozování ČOV a dodržování povinností daných provozním řádem. V roce 2014 bylo prověřeno celkem 329 ČOV. Na základě kontrol bylo zahájeno 51 správních řízení a právní moci na bylo 32 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 867 000 Kč, 19 správních řízení o pokutě dosud probíhá. Nejčastějším deliktem je nedodržování limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu nebo vypouštění odpadních vod bez povolení vodoprávního úřadu. Další pokuty byly uloženy za provozování ČOV v rozporu s provoz-

ním řádem, za nedovolený odběr podzemních vod pro provoz ČOV či nedovolené nakládání se závadnými látkami. Ve 3 případech bylo subjektu uloženo opatření k nápravě.

Kontrola významných průmyslových ČOV s vypouštěním odpadních vod do recipientu i s vypouštěním odpadních vod s obsahem zvláště nebezpečných látek do kanalizace

Mezi významné průmyslové ČOV jsou zařazeny čistírny vypouštějící odpadní vody s obsahem zvláště nebezpečných látek do vod povrchových a do stokových sítí. Dále ty, které vypouštějí do vod povrchových odpadní vody obsahující ve větší míře nebezpečné látky a závadné látky obecné povahy v takové míře, že ovlivňují významně jakost povrchové vody v recipientu. Převážně se jedná o větší subjekty ze strojírenství, petrochemie, zpracovatelského a potravinářského průmyslu.

V rámci složkového úkolu bylo zkontrolováno 108 subjektů. Kontroly byly zaměřeny na dodržování zákonných povinností při nakládání s vodami, především na plnění podmínek povolení k vypouštění odpadních vod do vod povrchových a do kanalizací. Při kontrolách byla ověřována účinnost čištění průmyslových odpadních vod včetně primárního i sekundárního dopadu na jakost vody v recipientu. Vedle toho byl zjišťován i způsob a úroveň skladování a nakládání se závadnými látkami u vybraných subjektů.

Překračování emisních limitů ve vypouštěných odpadních vodách zjištěné v 19 případech bylo hodnoceno jako závažné porušení vodního zákona, které naplňuje podmínku pro uložení pokuty. Do konce roku 2014 nabylo právní moci 16 rozhodnutí o pokutě v celkové výši 860 000 Kč. Ve zbývajících 3 případech bude správní řízení za zjištěné delikt ní jednání rovněž zahájeno. Řada zjištěných menších nedostatků byla řešena uložení nápravných opatření.

Nejvyšší pokuty byly uloženy za překračování emisních

limitů povolených rozhodnutím vodoprávního úřadu ve vypouštěné odpadní vodě a to společnosti VINIUM a.s., Velké Pavlovice ve výši 160 000 Kč, společnosti Rexam Beverage Can ČR, s.r.o. Dýšina ve výši 80 000 Kč a společnosti Tanex Vladislav, a.s. ve výši 70 000 Kč.

Kontrola realizace sanací starých ekologických zátěží a dlouhodobých havárií na podzemních vodách

V rámci plnění tohoto úkolu inspektoři zajistili stálý dohled nad realizací sanací závadných stavů (ekologických zátěží) a provedli kontroly aktuálního stavu řešení případů dlouhodobých havárií na podzemních vodách. Inspektoři OOV se aktivně podíleli na řešení případů, kde je jejich účast nezbytná, tj. na lokalitách, kde došlo k zahájení sanace, kde byla vydána nová rozhodnutí ČIŽP nebo došlo k jejich aktualizaci, v případech ukončování sanace apod. Nezbytnou součástí tohoto úkolu je povinnost inspektorů rovněž posoudit přípravnou a projektovou dokumentaci z pohledu dosažitelnosti uložených opatření.

V průběhu roku 2014 provedli inspektoři v rámci tohoto úkolu 476 kontrol. Zvýšená pozornost byla věnována 17 prioritním lokalitám (ArcelorMittal Frýdek-Místek, a.s.; BENZINA, s.r.o. – ČSPHM Pardubice; Borsod-Chem MCHZ, s.r.o.; FARMAK, a.s.; ICEC ŠLAPANICE s.r.o.; Jihostroj a.s.; KastorEko, s.r.o.; Kovohutě Příbram nástupnická, a.s.; Magnetron, a.s.; MOIS s.r.o.; OKK Koksovny, a.s.; PARAMO, a.s., SPOLANA a.s.; SVA Holýšov a.s. v likvidaci; Synthesia, a.s.; UNIPETROL, a.s.; WALTER a.s.), které jsou na seznamu lokalit ČIŽP od-souhlaseném MŽP a Ministerstvem financí ČR (MF ČR) s významnými ekologickými zátěžemi určenými k prioritnímu řešení.

Ve sledovaném období byla ukončena sanace starých ekologických zátěží (SEZ) na 11 lokalitách: v areálu společnosti KARBOX s.r.o., na ČS Tachov a ČS Čáslav nabyvatele BENZINA, s.r.o., v areálu Bolevec a Doudlevice společnosti ŠKODA a.s., v areálu společnosti CL

Servis s.r.o., v Lučebních závodech a.s. Kolín, na lokalitě „Jižní předpolí“ OZ CHEMIE nabyvatele BENET GROUP, a.s.; na lokalitě chemické provozy ve společnosti AERO Vodochody a.s. a na lokalitě Březové Hory státního podniku DIAMO. Významnou událostí bylo protokolární ukončení sanačního zásahu na lokalitě „dioxiny“ společnosti SPOLANA a.s., kde v rámci sanace bylo odstraněno celkem přes 49 580 t odpadů. Inspekce ověřila, že sanační zásah na lokalitě dioxiny byl úspěšně ukončen a stanovené cílové hodnoty byly dosaženy.

Kontrola průmyslových subjektů nakládajících se závadnými látkami

Cílem složkového úkolu bylo prověření aktuálního stavu vodohospodářského zabezpečení skladování a manipulace se závadnými látkami. Kontroly byly zaměřeny zejména na velkosklady ropných látek, ropovody, civilní letiště, rafinerie ropy, sklady mazutu a lehkého topného oleje (LTO).

Prověřeno bylo skladování závadných látek a nakládání s nimi a dále způsob a jakost vypouštěných odpadních a dešťových vod z manipulačních ploch a parkovišť, včetně kontroly příslušné dokumentace (rozhodnutí k nakládání s vodami, kolaudačních rozhodnutí, protokolů o provedení těsnostních zkoušek nádrží a trubních rozvodů, dodržování a úplnosti provozních řádů a havarijních plánů a dalších doplňujících dokladů).

V rámci tohoto úkolu bylo prověřeno 157 právních subjektů. Ve 28 případech byly zjištěny nedostatky a ČIŽP přistoupila k uložení sankce. Z těchto 28 případů nabylo právní moci 18 rozhodnutí v celkové výši 426 560 Kč. V ostatních případech rozhodnutí o pokutě nenabyla právní moci z důvodů odvolání nebo z důvodů probíhajících správních lhůt. V jednom případě bylo inspekcí uloženo pouze nápravné opatření k odstranění zjištěných nedostatků.

Mezi nejčastější nedostatky, kterých se subjekty dopus-

**Odstraňování znečištění vodního toku
únikem závadných látek**

tily, patří porušení povinností při zacházení se závadnými látkami a nedovolené nakládání s povrchovými a podzemními vodami ve smyslu vypouštění odpadních vod bez platného povolení a překračování emisních limitů.

Kontrola zemědělských podniků, rybářství a bioplynových stanic z hlediska plnění požadavků vodního zákona

Kontroly u vybraných subjektů byly zaměřeny zejména na plnění ustanovení § 39, jakož i na plnění ostatních požadavků vodního zákona. Kontrolováno bylo vodohospodářské zabezpečení skladů minerálních a statkových hnojiv, objemných krmiv, skladů ropných látek včetně provozů areálových čerpacích stanic pohonných hmot,

**Sklad řepkového oleje
ve Frýdku Místku**

skladů přípravků na ochranu rostlin, polních složišť, stájových prostor, hnojných koncovek a provozů bioplynových stanic. Rovněž bylo kontrolováno nakládání s vodami v pastevních areálech a vodoprávní agenda zejména se zaměřením na odběry podzemních vod, provozní řády, havarijní plány.

Celkem bylo předmětem vodoprávního dozoru 158 zemědělských subjektů (z toho 26 bioplynových stanic a 6 rybníků). Na základě těchto kontrol bylo uloženo 35 pokut v celkové výši 1,3 mil. Kč, 24 opatření k nápravě závadného stavu a 15 správních řízení nebylo prozatím pravomocně ukončeno. I v roce 2014 byla vydávána rozhodnutí o uložení pokuty na základě výsledků kontrol provedených v roce 2013. V mnoha případech byly kon-

troly zemědělských podniků prováděny nad rámec plánu, na základě podnětů.

Hlavními zjišťovanými nedostatky bylo nedovolené nakládání se závadnými látkami, zejména porušení povinností plynoucích z ust. § 39 vodního zákona, dále provozování vodního díla v rozporu s ust. § 59 vodního zákona a nedovolený odběr podzemních vod.

Úroveň znalostí zákonných předpisů na úseku ochrany vod a z toho vyplývajících povinností byla již tradičně lepší u zemědělských podniků než u zemědělských podnikatelů. Pro více informací bylo v rámci kontrol provedeno i seznámení kontrolovaných osob s nejdůležitějšími povinnostmi vyplývajícími z vodního zákona a jeho prováděcích vyhlášek (vyhl. č. 450/2005 Sb. a nař. vlády č. 262/2012 Sb.).

Kontrola dodržování zákona 59/2006 Sb., o prevenci závažných havárií

Kontroly byly prováděny na základě ročního plánu kontrol schváleného MŽP ve spolupráci s orgány integrované inspekce (Státní úřad inspekce práce, správní úřady na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, integrovaného záchranného systému, Český báňský úřad, krajské hygienické stanice) a krajskými úřady. Cílem prověrek byla kontrola všech 124 subjektů zařazených do skupiny B a vybraných 32 subjektů zařazených do skupiny A. Počet kontrol byl stejný jako v roce předchozím, počet subjektů zařazených do skupiny B neustále narůstá. Kontroly u těchto subjektů byly zaměřeny na ověření aktuálnosti primárních údajů bezpečnostní dokumentace; na prověření správnosti a aktuálnosti vnitřních havarijních plánů; na správnost a aktuálnost podkladů pro zpracování vnějšího havarijního plánu; na plnění opatření přijatých k prevenci vzniku závažné havárie; plnění podmínek uvedených ve vyjádřeních MŽP k bezpečnostní dokumentaci; v rozhodnutích krajského úřadu k bezpečnostní dokumentaci; plnění opatření pro zjednatí nápravy nedostatků zjištěných při kontrole.

U několika provozovatelů byly zjištěny nedostatky při plnění povinností stanovených bezpečnostní dokumentací. V případě zjištění těchto nedostatků provozovatelé spolupracují s ČIŽP a ostatními kontrolními orgány a dochází k nápravě zjištěných skutečností. Termíny jsou stanoveny v protokolech o kontrolách nebo ve výsledných zprávách o kontrolách.

U některých provozovatelů bylo zjištěno neuzavření pojistné smlouvy. Provozovatel je povinen ověřenou kopií této smlouvy předat krajskému úřadu dle požadavku zákona nejpozději 30 dnů od jejího uzavření. V některých případech byly nedostatky odstraněny přímo v průběhu kontroly. I u nedostatků ve vztahu ke speciálním zákonům byla navržena nápravná opatření k jejich odstranění.

V roce 2014 byla vedena správní řízení ve věci uložení pokuty dle ust. § 36 odst. 6 zákona o prevenci závažných havárií za porušení ustanovení tohoto zákona na základě kontrol provedených v roce 2013. Konkrétně byla firmě STV Group a.s., se sídlem provozu Mantov u Chotěšova uložena pravomocným rozhodnutím bez odvolání pokuta ve výši 50 000 Kč, firmě STV Group a.s., se sídlem provozu Rataje u Kroměříže pokuta ve výši 50 000 Kč, která nabyla právní moci 12. 2. 2014. Firmě Flaga s.r.o. byla uložena pravomocným rozhodnutím v odvolacím řízení pokuta 50 000 Kč, odvolací orgán potvrdil ukládanou pokutu v plné výši. V roce 2014 bylo též ukončeno správní řízení vedené se společností PARAMO, a.s. za správní delikt, kterého se uvedený právní subjekt dopustil tím, že při své činnosti nepostupoval podle bezpečnostní zprávy schválené rozhodnutím KÚ Pardubického kraje, čímž porušil ust. § 11 odst. 3 zákona o prevenci závažných havárií.

Rozhodnutí o pokutě ve výši 350 000 Kč nabylo právní moci dne 6. 11. 2014. V roce 2014 byly hlášeny provozovatelem na krajské úřady tři závažné havárie. Jen v jednom případě byla ale havárie krajským úřadem klasifikována jako závažná havárie ve smyslu zákona o prevenci závažných havárií. Ta byla způsobena únikem

kyselin dusičných v provozovně společnosti Ing. Petr Švec – PENTA s.r.o. v Chrudimi. Správní řízení vedl Krajský úřad Pardubického kraje.

Z důvodu změny klasifikace umístěné nebezpečné látky a rovněž z důvodu změny klasifikačního množství látky docházelo v tomto roce k vyřazování objektů nebo ke změně jejich zařazení. Důvodem pro zařazení bylo v tomto roce navýšení množství používaných nebezpečných látek v objektech v souvislosti s výstavbou nové technologie. Mimo schválený plán kontrol proběhly v součinnosti s krajskými úřady i předem ohlášené kontroly u nezařazených subjektů, které byly zaměřené na prověření údajů z protokolů o nezařazení objektu nebo zařízení. U kontrolovaných zařízení nepřekračovalo množství uložené nebezpečné látky stanovený limit.

Většina provozovatelů plní stanovené cíle, které jsou vyhodnocovány v závěrečných zprávách společností a zdokonaluje systém řízení prevence havárií.

Předcházení vzniku havarijních úniků v rámci této kontrolní činnosti lze hodnotit jako pozitivní z hlediska vlivu na životní prostředí.

5.2.3 Přehled plnění specifických úkolů

Kontrolní činností inspektorů bylo v roce 2014 v rámci 26 specifických úkolů provedeno 538 kontrol. V roce 2014 byly opakovaně provedeny kontroly rekreačních a lázeňských zařízení, veřejných i neveřejných čerpacích stanic pohonných hmot, průmyslových areálů a chemických provozů a plnění opatření uložených v předchozím období. Velkým přínosem byla například opakovaná, technickoorganizačně velmi náročná inventarizace území jižního Sušicka, které v rámci územní reformy přešlo pod správu oblastního inspektorátu Plzeň.

Mezi velmi významné inspekční činnosti patří systematické проверки zdrojů znečištění v ochranném pásmu vodárenského odběru ze Želivky, které v roce 2014 provedl

OI Praha ve spolupráci s OI Havlíčkův Brod. Díky této soustavě, několik let probíhající činnosti, došlo k eliminaci skutečných či potenciálních zdrojů znečištění, avšak stále přetrvávají problémy především se znečištěním celkovým fosforem a dusíkatými látkami, zapříčiňující eutrofizaci nádrže. Jako velký problém se jeví opakující se výskyt pesticidních přípravků v přítocích vodní nádrže.

V rámci specifického úkolu „kontrola průmyslových areálů či objektů po změně nebo ukončení původní činnosti“ provedli inspektoři OI Ústí nad Labem došetření nelegální činnosti v areálu společnosti WOWITRA s.r.o. v Lovosicích, které vyústilo ve správní řízení o uložení sankce. Subjekt svojí činností porušil ustanovení vodního zákona tím, že nezabezpečil únik závadných látek včetně nebezpečných do vod podzemních a do horninového prostředí, nevhodným způsobem skladoval závadné látky, pro zacházení se závadnými látkami neměl zpracovaný plán pro případ havárie a nevedl evidenci o používaných zvláště nebezpečných závadných látkách. Za porušení vodního zákona byla subjektu uložena pokuta 750 000 Kč, která v roce 2014 nabyla právní moci.

Z výsledků kontrolní činnosti v rámci specifických úkolů bylo zjištěno, že k nejčastějším porušením vodního zákona docházelo v oblasti kontrol nedovoleného nakládání s vodami, tedy jejich odvádění a čištění. Na základě těchto zjištění bylo vydáno 80 pravomocných správních rozhodnutí o pokutě ve výši více než 1,6 mil. Kč a 18 rozhodnutí o nápravných opatřeních. Vzhledem k některým neukončeným správním řízením není výše pokut konečná.

5.2.4 Významné případy

ČOV KLIO – Zličín

V roce 2014 pokračovalo sledování a řešení havarijních znečištění Zličínského potoka z ČOV KLIO ve Zličíně – zařízení na zneškodňování odpadů. V návaznosti na havarijní znečištění z ledna roku 2013 bylo ČIŽP vydáno roz-

hodnutí o provedení nápravných opatření k odstranění znečištění z povodí Zličínského potoka. Po celý rok 2014 probíhaly sanační práce, ale i přes veškeré úsilí se dosud nepodařilo znečištění odstranit.

Za provozování zařízení Čistírna odpadních vod v rozporu s platným integrovaným povolením, kterého se dopustila v říjnu až listopadu 2013, byla společností KLIO, s.r.o. uložena pokuta ve výši 5 mil. Kč. Pokuta byla odvolacím orgánem snížena na 4 mil. Kč.

I přes dohled ČIŽP, pracovníků Magistrátu Hlavního města Praha (MHMP), správce toku, městské policie i úřadu městské části, společnost i v roce 2014 způsobila několikrát havarijní znečištění toku.

Při došetření havarijního znečištění Zličínského potoka z října 2014 prováděného ve spolupráci s pracovníky MHMP bylo zjištěno, že v areálu došlo k úmyslnému přečerpání skladovaných tekutých odpadů přímo do Zličínského potoka. Následně proběhlo v areálu ČOV neohlášené šetření oddělení ochrany vod a odpadového hospodářství za účelem zjištění aktuálního stavu množství a druhů skladovaných odpadů. V rámci této akce byla objednána odborná firma pro provedení odběrů kontrolních vzorků a jejich rozborů.

OLEO CHEMICAL, a.s. v Liberci

Dne 30. 8. 2013 provedla ČIŽP neohlášenou kontrolu společnosti OLEO CHEMICAL, a.s., provozovna Liberec. Tato kontrola byla provedena na základě telefonického upozornění na silné znečištění koryta Doubského potoka v úseku pod areálem účastníka řízení a následně části koryta Lužické Nisy neznámou látkou. V době kontroly vytékaly z výusti odlučovače ropných látek do povrchových vod Doubského potoka v rozporu s povolením k nakládání s vodami vydaném Krajským úřadem Libereckého kraje (IP) odpadní vody s obsahem glycerolu a extrahovatelných látek. První rozhodnutí ve věci s pokutou 150 000 Kč bylo odvolacím orgánem zrušeno. Nicméně, ve smyslu rozhodnutí OVSS MŽP bylo s odpovědnou

společností zahájeno nové správní řízení, jehož výsledkem byla pokuta ve výši 100 000 Kč. Toto rozhodnutí již bylo v odvolacím řízení potvrzeno a nabylo právní moci.

5.2.5 Závěry kontrolní činnosti

Inspekce zajišťovala v ochraně vod široké spektrum kontrol vyplývajících z příslušných právních norem. Při porovnání výsledků s průměrem za roky 2011, 2012 a 2013 došlo v roce 2014 k nárůstu všech činností. V souvislosti s přijetím novely zákona o integrované prevenci (zák. č. 69/2013 Sb.) došlo k podstatnému navýšení počtu kontrol subjektů s integrovaným povolením, a to až na dvojnásobek. Při kontrolní činnosti inspektoři kladli důraz na kontroly hlavních zdrojů znečištění vypouštějících odpadní vody a významných průmyslových a zemědělských podniků.

Rekonstrukcemi stavebních i technologických celků ČOV a zaváděním nejlepších dostupných technologií došlo ke zlepšení kvality vypouštěných odpadních vod zejména u čistíren velikosti nad 10 000 EO a tím i k výraznému snížení vypouštěného znečištění do vod povrchových. Z kontrolních zjištění vyplynulo, že významné zdroje nemají trvale velké problémy s dodržováním legislativy. Porušení vodního zákona spočívající v překročení emisních limitů stanovených v povolení vodoprávního úřadu bylo u velkých ČOV zjištěno pouze ojediněle. Tento fakt vnímá ČIŽP jako pozitivní zjištění a důkaz neustále se zlepšujícího stavu v kvalitě vypouštěných odpadních vod. Nadále je nutno věnovat pozornost provozu kapacitně menších ČOV, u kterých bylo překračování emisních limitů zjišťováno ve větším počtu. K nejčastějším správním deliktům při nakládání s vodami patří i nadále odběry podzemních vod v rozporu s povolením vodoprávního úřadu nebo bez povolení.

V oblasti nakládání se závadnými látkami byly zjištěny nedostatky převážně u menších provozovatelů. Nejčastějším nedostatkem bylo nedostatečné zabezpečení skladů

závadných látek. Zjištěny byly i nedostatky v prevenci kontroly skladů provozovatelem (neprovádění zkoušek těsnosti) a v úplnosti havarijních plánů. Z dlouhodobých výsledků kontrolní činnosti vyplývá nutnost se v příštích letech zaměřit rovněž na střední a drobnější podnikající právní subjekty, které mají menší právní povědomí o platné legislativě na úseku vodního hospodářství.

Z inspekční činnosti plyne, že dokončení sanací bude na řadě lokalit, kde již byly vyčerpány finanční prostředky garantované smlouvou s MF ČR a dosud nebyla splněna rozhodnutí ČIŽP, v dalších letech obtížně realizovatelné, a to zejména s ohledem na přidělování financí, které je v gesci MF ČR. Z tohoto důvodu je i vymáhání uložených opatření ze strany ČIŽP velmi problematické. Z pohledu finančního zajištění nutných sanačních prací rovněž zůstávají nedořešeny sanace kontaminovaných lokalit, u kterých původce není znám nebo zanikl.

Struktura kontrolní činnosti a vlastní objem kontrol OOV jsou stále značně ovlivňovány objemem administrativních úkonů. Znatelný nárůst byl zaznamenán u podnětů, z nichž řada má zcela marginální dopad na životní prostředí, ale šetření, zjišťování důkazů a získávání podkladů je u těchto podnětů vždy časově a administrativně náročnější než u plánovaných kontrol a větších zdrojů znečištění.

V povědomí znečišťovatelů musí být existence ČIŽP trvale přítomna a to nejen jako dozorový orgán státní správy, ale i jako vysoce odborná organizace, která je schopna řešit problémy a pomoci odstranit příčiny nežádoucího vlivu činnosti znečišťovatelů na životní prostředí. I v letech následujících budou inspektoři spolupracovat s ostatními orgány ochrany životního prostředí a v rámci prevence poučovat a informovat podnikající subjekty i širokou veřejnost o povinnostech vyplývajících z legislativy tak, aby kontrolované subjekty dostaly možnost samy aktivně chránit životní prostředí.

5.3 Odpadové hospodářství, chemické látky a biocidní přípravky

5.3.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2014

V roce 2014 bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství (OOH) provedeno celkem 3 422 kontroly v oblasti odpadového hospodářství, obalů a chemických látek. Z tohoto počtu bylo provedeno 42 % plánovaných kontrol (1442 kontrol) a 58 % neplánovaných (1980 kontrol). V roce 2014 bylo řešeno odděleními odpadového hospodářství oblastními inspektoráty celkem 599 podnětů, což je o 67 více než v roce 2013. Z hlediska plnění povinností vyplývajících ze zákona č. 76/2001 Sb., o integrované prevenci, bylo inspektory oddělení odpadového hospodářství provedeno celkem 424 kontroly (z toho 332 kontroly společně s inspektory z ostatních odborných oddělení). Na základě závěrů a poznatků z provedených kontrol byla podána celkem 3 trestní oznámení na podezření ze spáchání trestných činů při nakládání s odpady, případně jiných trestných činů. Inspektoři OOH spolupracovali při řešení celkem 14 havárií.

Ve sledovaném období bylo za zjištěná porušení právních předpisů v gesci OOH zahájeno celkem 1051 správní řízení a vydáno 1038 rozhodnutí o uložení pokuty a 12 rozhodnutí o uložení nápravných opatření. Právní moci nabylo celkem 969 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 68 373 000 Kč.

Nedílnou součástí činnosti inspektorů odpadového hospodářství je i zpracování vyjádření či stanovisek pro jiné orgány státní správy, jako jsou krajské úřady, Ministerstvo životního prostředí nebo Státní fond životního prostředí. Konkrétně v roce 2014 bylo vydáno odděleními odpadového hospodářství celkem 304 stanoviska.

ČIŽP OOH v roce 2014 postoupila na jiné orgány státní správy celkem 131 podnět k šetření, přičemž tato vzájemná spolupráce s ostatními orgány státní správy je důležitá zejména ve zvláště závažných kauzách, jejichž řešení mnohdy není pouze v gesci ČIŽP. Spolupráce s ostatními orgány státní správy spočívala v roce 2014 mimo jiné i v aktivní účasti ČIŽP na projektu Institutu pro udržitelný rozvoj měst a obcí, který byl zaměřen na prevenci před krádežemi kovových předmětů a jejich předávání ke sběru a výkupu odpadů. ČIŽP spolupracovala jak při přípravě metodiky k provádění kontrol z pozice měst a obcí, tak své zkušenosti z kontrol předávala při setkáních s krajskými úřady a obcemi s rozšířenou působností.

5.3.2 Přehled plnění složkových úkolů

Zařízení k odstraňování a úpravě odpadů

V roce 2014 bylo provedeno celkem 315 kontrol subjektů provozujících zařízení k odstraňování odpadů. Za porušení, která byla zjištěna v 62 případech, byly ke konci roku 2014 pravomocně uloženy sankce ve výši 2 120 000 Kč. Na základě podnětů bylo inspekci v rámci daného složkového úkolu provedeno 133 kontroly. V roce 2014 bylo zkontrolováno 93 skládky odpadů, 15 spaloven odpadů a 25 zařízení k úpravě odpadů. Zbývající kontroly byly provedeny na ostatních zařízeních (jako např. nelegální odstraňování odpadů v rámci terénních úprav).

Mezi kontrolovaná zařízení k odstraňování odpadů patří především skládky odpadů, spalovny odpadů, zařízení k úpravě odpadů (dekontaminační technologie, neutralizační stanice), případně místa, kde není s odpady povoleno nakládat a odpady především stavebního a demoličního charakteru jsou v těchto místech účelově ukládány – odstraňovány.

Kontroly nelegálního ukládání odpadů (zařízení neoprávněná), včetně ukládání stavebních odpadů a zemin, byly v roce 2014 prováděny inspekci převážně na základě přijatých podnětů. Důvodem je fakt, že neoprávněné na-

kládání se stavebními a demoličními odpady je veřejností vnímáno velmi negativně.

Skládky odpadů

Stejně jako v předchozích letech byly inspekci v roce 2014 kontrolovány přednostně skládky určené k odstraňování nebezpečných odpadů a poté skládky dalších skupin (tj. skládky ostatních odpadů a inertních odpadů).

Kontrolami v roce 2014 byla u provozovatelů skládek odpadů zjištěna porušení zákona o odpadech a zákona o integrované prevenci, v jednom případě pak i porušení zákona o integrovaném registru znečišťování a také porušení kontrolního řádu. Obecně lze shrnout, že u většiny kontrolovaných skládek odpadů však nebyla zjištěna zásadní porušení příslušných právních předpisů. Závady významnějšího charakteru byly zjištěny v jednotkách případů, nejvíce u skládek komunálních odpadů a v jednom případě skládky nebezpečných odpadů.

Kontrolou zařízení k odstraňování odpadů byla zjištěna kvalifikována ve většině případů jako porušení zákona o integrované prevenci. Konkrétně se jednalo např. o neplnění podmínek provozního řádu zařízení, tzn., že odpady byly do zařízení přijímány bez základního popisu odpadů (ZPO), případně pokud byl ZPO vyplněn, tak pouze formálně, jelikož nebyly dostatečně popsány vlastnosti přijímaného odpadu s odkazem na vhodnost přijetí takového odpadu do zařízení.

Kontrolami skládek odpadů byly zjištěny poměrně velké plochy části skládky (zejména svahy), které nebyly zabezpečené materiálem či odpadem určeným k technickému zabezpečení nebo byla zjištěna nedostatečná tvorba hrázek k oddělení sektorů. Při kontrolách skládek odpadů je pozornost zaměřena také na používání konstrukčních prvků (či konstrukčního materiálu), jejich vykazování v evidenci o odpadech a také na vykazování odpadů použitých jako technické zabezpečení skládky (TZS).

Spalovny odpadů, zařízení k úpravě odpadů a další zařízení (nelegální odstraňování odpadů)

V roce 2014 byly ČIŽP OOH kontrolovány spalovny nebezpečných i komunálních odpadů, zařízení na úpravu odpadů před odstraněním a rovněž subjekty, které nepovoleně ukládaly odpady, zejména stavební odpady.

Z provedených kontrol lze konstatovat, že provozovatelé spaloven, případně dalších zařízení určených k odstraňování, jsou dostatečně obeznámeni s odpadovou legislativou a v období roku 2014 nebyly shledány závažnější závady.

Zjištěné nedostatky jsou v převážné míře administrativního charakteru (nevedení evidence odpadů nebo neúplná evidence odpadů a hlášení o produkci a nakládání s odpady apod.).

Většina zjištěných nedostatků, za které vede ČIŽP správní řízení o uložení pokuty, byla zjištěna u subjektů, které nakládaly s odpady v zařízeních, která k tomu nebyla určena, resp. ve kterých nakládání s odpady nebylo povoleno. Případy nelegálního ukládání odpadů mimo schválené zařízení bývají mnohdy komplikované tím, že není možné zjistit původce těchto odpadů, nebo v případech, kdy je původce těchto odpadů zjištěn, je často v likvidaci či v insolvenčním řízení a není možné vymoci odstranění nelegálně navezených odpadů. V této oblasti spatřuje ČIŽP velký problém a kontrolami lokalit postižených nelegální činností subjektů se bude nadále ve značné míře zabývat.

Zařízení k využívání odpadů

Mezi zařízení k využívání odpadů lze zahrnout různé typy zařízení pro nakládání s odpady jako např. kompostárny, zařízení ke zpracování, úpravu a recyklaci (či regeneraci) odpadů, přičemž největší podíl představují zařízení k využívání odpadů při provádění terénních úprav či rekultivací. Právě kontroly zaměřené na využívání odpadních zemín či stavebních odpadů na povrchu terénu (tj. terénní

úpravy) jsou prováděny na základě přijatých podnětů. Nelegální využívání odpadů v zařízení k tomu určenému je v naprosté většině případů způsobeno neznalostí legislativy ze strany subjektů. Kontroly jsou prováděny v rozsahu zákona o odpadech a prováděcích vyhlášek.

V roce 2014 bylo provedeno celkem 374 kontroly zařízení k využívání odpadů. Na základě výsledků těchto kontrol bylo ke konci roku vedeno 99 správních řízení o pokutě. Celková výše pravomocně uložených pokut činila 7 995 000 Kč. Celkem 123 kontroly v rámci tohoto složkového úkolu proběhlo na základě přijatého podnětu.

Využívání odpadů při terénních úpravách a rekultivacích, zpracování – úprava stavebních a demoličních odpadů

V roce 2014 bylo zkontrolováno 131 zařízení provádějících úpravy, zpracování či regeneraci odpadů a 166 kontrol prováděných terénních úprav či rekultivací. Nejčastěji bylo inspekci zjištěno, že k nakládání s odpady dochází v zařízení k tomu určenému, případně že zařízení je provozován v rozporu se schváleným provozním řádem nebo s uděleným souhlasem. Při kontrolách byl často řešen problém spojený s definováním vedlejšího produktu nebo přechodu odpad-neodpad. Zásadním problémem je náhled kontrolovaných subjektů spočívající v tom, že považují výkopovou zeminu a stavební odpady po jejich úpravě za materiál, nikoliv za odpad, aniž by využití těchto materiálů bylo zajištěno v souladu s ostatními právními předpisy.

Jako závažnou vnímá ČIŽP na základě poznatků z roku 2014 problematiku demoličních odpadů, které obsahují azbestové stavební prvky (kanalizační trubky, střešní krytinu apod.). Nedostatečně vytříděné demoliční odpady se dostávají na recyklační linku a poté do recyklatu. Jedinou možností, jak takovému závadnému počinání zabránit, je řádné prvotní třídění při provádění demolice.

Mezi významné kontrolní akce lze zařadit šetření při optimalizaci železničního koridoru včetně odebrání vzorků zemin a ověření kvality chemickými rozbory a také kontroly zaměřené na rekonstrukce železničních stanic. Cílem kontrolních šetření dle zákona o odpadech bylo mimo jiné zjistit a ověřit postup prováděných prací v souladu s vydanými příslušnými dokumenty.

V rámci šetření obdržených podnětů ČIŽP v několika případech úzce spolupracovala i s obecními úřady a živnostenskými úřady a místně příslušnými stavebními úřady. Spolupráce byla realizována zejména ve spojitosti s kontrolami plnění zákonných povinností na úseku odpadového hospodářství u fyzických nepodnikajících osob, vč. řešení problematiky „černých skládek“.

Využívání biologicky rozložitelných odpadů

ČIŽP provedla v roce 2014 kontrolu celkem 52 zařízení k využívání biologicky rozložitelných odpadů. Konkrétně byla provedena kontrola 31 kompostáren, 6 bioplynových stanic, 9 zařízení provádějících biodegradaci odpadů, dále bylo šetřeno 7 případů nakládání s kaly z ČOV.

Významnou část činnosti ČIŽP v rámci provádění kontrol zařízení na využívání biologicky rozložitelných odpadů tvořila kontrola kompostáren.

Problematika kompostáren je v současné době velice aktuální z toho důvodu, že na základě požadavku EU na snížení množství skládkování biologicky rozložitelných odpadů je od roku 2015 zavedena povinnost obcím zavést oddělené soustředování biologicky rozložitelných odpadů. Za účelem zpracování vzniklých biologicky rozložitelných odpadů jsou budována zařízení k jejich využití – zejména kompostárny. Vzhledem k tomu, že počet kompostáren v posledních letech značně narůstá, setkává se ČIŽP při svých kontrolách v některých případech s nedostatky, které jsou způsobeny nedostatečně zvládnutým provozem relativně nových zařízení. Důvodem je

často nízká kvalifikace vedení a zaměstnanců provozu, kteří nejsou schopni řešit případné problémy (dodržování technologie kompostování, nedostatečná kontrola kvality kompostů, odbyt vyrobených kompostů). V některých případech je při kontrolách zjištěno, že kompostárna je částečně nebo zcela vybavena nefunkčním zařízením. V roce 2014 bylo zjištěno porušení cca u 50 % kontrolovaných kompostáren.

Zařízení ke sběru a výkupu odpadů

Inspektoři ČIŽP OOH provedli v roce 2014 celkem 344 kontroly zařízení pro sběr a výkup odpadů, přičemž se jednalo o kontroly jak stacionárních zařízení, tak i tzv. mobilních zařízení. Zvláště provozování tzv. mobilních zařízení, pod kterými si lze představit klasická nákladní vozidla, se jeví z dlouhodobého hlediska jako problematické, a to jak z pohledu možnosti provedení efektivní kontroly, tak i z hlediska transparentnosti při nakládání s odpady.

Na základě kontrol bylo v roce 2014 v problematice zařízení ke sběru a výkupu odpadů zahájeno inspekci 91 správních řízení a celkem bylo vydáno 166 rozhodnutí o uložení pokuty. Právní moci ve sledovaném období nabylo celkem 157 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 13 427 000 Kč. Dvěma společnostem byla za zvláště závažná a opakovaná porušení zákona o odpadech uložena pravomocná pokuta ve výši 2 000 000 Kč.

Ačkoliv se problematikou zařízení ke sběru a výkupu odpadů ČIŽP intenzivně věnuje již řadu let, lze konstatovat, že i nadále přetrvávají stejná porušení zákona o odpadech ze strany podnikatelských subjektů. Jedná se především o provoz zařízení v rozporu s rozhodnutím krajského úřadu, kterým je udělen souhlas s provozem těchto zařízení, případně provoz zařízení v rozporu se schváleným provozním řádem. V řadě případů bylo inspekci zjištěno, že s odpady je formou sběru a výkupu nakládáno v zařízeních (místech), kde toto nebylo povoleno.

ČIŽP se i v roce 2014 zabývala kontrolami zařízení ke sběru a výkupu kovových odpadů, přičemž v rámci této činnosti se jako klíčová jeví spolupráce všech kompetentních orgánů státní správy.

Zařízení ke sběru, výkupu a zpracování autovraků

V roce 2014 provedli inspektoři ČIŽP OOH celkem 179 kontrol v problematice nakládání s autovraky. ČIŽP provádí pravidelně kontroly jak u zařízení k nakládání s autovraky, která mají příslušná oprávnění vydaná krajským úřadem, tak i v provozovnách, kde je s autovraky nakládáno bez povolení. Celkem 121 kontrol bylo provedeno v prvním čtvrtletí roku, a sice jako mimořádné neplánované kontroly na základě požadavku ministerstva životního prostředí (MŽP). Prakticky všechny tyto kontroly byly provedeny jako předem neohlášené. Při kontrolách provedených v rámci této kontrolní akce se inspektoři mimo jiné zaměřili na plnění povinnosti provozovatelů zařízení ke sběru, výkupu a využívání autovraků uzavřít písemnou smlouvu s akreditovanými zástupci a výrobci vybraných vozidel. Zákon o odpadech totiž umožňuje krajskému úřadu zrušit souhlas s provozem zařízení v případě, že autovrakoviště tuto smlouvu nemá. V případech, kdy inspekce zjistila absenci této smlouvy, informovala o této skutečnosti příslušný krajský úřad.

Za porušení zákonných povinností v problematice autovrakovišť bylo v roce 2014 zahájeno inspekci 69 správních řízení a vydáno 103 rozhodnutí o uložení pokuty. V průběhu roku 2014 nabylo právní moci celkem 95 rozhodnutí, kterými byly uloženy pokuty v celkové výši 2 704 000 Kč. Průměrně byly ukládány pokuty ve výši 28 500 Kč. Nejvyšší pravomocně uložená pokuta dosáhla výše 200 000 Kč.

Dle zjištění inspektorů se situace v této oblasti oproti předchozím rokům nijak významně nezlepšila. Stále je velký počet oprávněných zařízení, která jsou provozována v rozporu se schváleným provozním řádem, případně inspekce řeší případy neodborné demontáže autovraků na nezabezpečených plochách fyzickými osobami.

V roce 2014 ČIŽP rovněž řešila několik případů, kdy vozidlo, jež bylo přijato do příslušného zařízení ke sběru a bylo jako autovrak zaregistrováno v evidenčním systému, bylo přesto dále provozováno na pozemních komunikacích, přičemž tato skutečnost byla zjištěna policií např. při silniční kontrole.

Zpětný odběr použitých výrobků

V rámci daného složkového úkolu provedla inspekce celkem 151 kontrol, přičemž v roce 2014 nabylo právní moci celkem 49 rozhodnutí o uložení pokuty v celkové výši 770 000 Kč.

V oblasti povinností týkajících se pneumatik bylo inspekcí zjištěno, že zejména menší dovozci automobilů (vč. ojetin, e-shopy, popř. pneuservisy) nezaznamenaly povinnost vztahující se k zápisu do Seznamu MŽP a často bylo zjištěno i opominutí vypracování a zaslání roční zprávy o zpětném odběru pneumatik. Kontroly ČIŽP tak zároveň přispěly k zajištění informovanosti o nových zákonných povinnostech a dodatečnému splnění povinností. V této souvislosti tyto osoby však nadále čeká povinnost prokázat v roční zprávě za rok 2014 zákonem stanovenou a dosaženou míru sběru použitých pneumatik, přičemž zejména internetové obchody budou mít pravděpodobně se splněním této povinnosti bez došavadní existence kolektivního systému potíže.

V posledních letech se inspekce při kontrolní činnosti setkává stále častěji s problematikou vývozu pneumatik do třetích zemí, přičemž je zřejmé, že ve většině případů jde o pneumatiky dále nepoužitelné a tedy o odpady, převážně získané ze zpětného odběru od autoservisů.

Další problematickou komoditou při vývozu z ČR, jsou ledničkové kompresory, jejichž hlavní konečnou zpracovatelskou destinací je nejčastěji Pákistán. Jedná se zejména o úroveň odstranění olejů se zbytky chladiv u zpracovatelů a dále jednotné zařazení pod správná katalogová čísla podle Katalogu odpadů při samotném

vývozu. Opakovaně tak inspekce šetřila vrácené zásilky kompresorů zadržené v SRN, jelikož příslušné dozorové orgány při výstupu těchto odpadů z EU zjistily v kompresorech přítomnost neodstraněných nebezpečných látek.

ČIŽP na základě dohody s MŽP provedla v roce 2014 cílenou kontrolní akci zaměřenou na plnění povinností provozovatelů solárních elektráren daných zákonem o odpadech. U přibližně třetiny kontrolovaných provozovatelů solárních elektráren (FVE) nebyla splněna povinnost mít uzavřenu smlouvu s některým z provozovatelů kolektivního systému.

Jednou z důležitých problematik, která má přesah i do složkového úkolu zabývajícího se kontrolami zařízení ke sběru a výkupu, je výkup elektrozařízení. Inspekce totiž opakovaně nachází při kontrolách ve výkupnách kovů jak celé, tak části elektroodpadů, z nichž některé vznikají přímo nelegální demontáží přímo ve sběrnách, jelikož zejména některé části (kompresory, elektromotory, tištěné spoje, kabely apod.) jsou zajímavou ekonomickou komoditou. Ovšem při tomto jednání dochází ke vzniku černých skládek, možnému úniku nebezpečných látek, vznikají a hromadí se ohořelé části odpadů, které jsou znehodnocené pro další využití apod.

Kontroly průmyslových podniků a jiných původců odpadů

V rámci kontrol zaměřených na plnění povinností původců odpadů bylo v roce 2014 inspekcí zkontrolováno 922 subjekty, z toho 230 na základě přijatých podnětů. V roce 2014 bylo v této oblasti vedeno 214 správních řízení o uložení pokuty a celková výše pokut uložených v rámci tohoto složkového úkolu dosáhla 7 862 000 Kč.

Obecně lze říci, že zejména velké podniky dodržují povinnosti dané zákonem o odpadech. Přispívá k tomu významně zaměstnávání specialistů na environmentální problematiku, stejně tak dobrovolné certifikace společ-

ností. Obce, jakožto původci odpadů, mají rovněž na svých úřadech často odborníky věnující se těmto problematikám.

Zajímavostí je posilování významného podílu kontrol na základě podnětů. Z hlediska zjištěných porušení zákona o odpadech stále převládá nedokonalé třídění vznikajících odpadů, nesprávné vedení průběžných evidencí, s kterými pak často souvisí chybná hlášení do integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP), a předávání odpadů neoprávněným osobám. Je užitečné rovněž upozornit na další porušení zákona o odpadech, kdy se inspektoři v ojedinělých případech setkali i s neumožněním provedení kontroly daným subjektem.

Z reakcí zástupců kontrolovaných subjektů (zejména ekologů společností) lze usoudit, že provádění kontrol působí rovněž preventivně na řídicí management kontrolovaných subjektů, který následně nepodceňuje problematiku odpadového hospodářství (např. i v oblasti investic do řádného zabezpečení nakládání s odpady).

Kontroly plnění povinností dle zákona o obalech

V roce 2014 bylo provedeno 143 kontroly plnění povinností dle zákona č. 477/2001 Sb. o obalech, přičemž právní moci nabylo celkem 77 rozhodnutí, kterými byly uloženy sankce ve výši 4 115 000 Kč.

Polovina kontrol byla provedena u subjektů, které neplní své povinnosti vůbec. Jednalo se jednak o subjekty vytipoované na základě výběru inspektorů (případně podnětů) a dále o subjekty z podnětů obdržených od celních úřadů. Lze konstatovat, že zjištěná porušení byla významná zejména z toho důvodu, že se ve většině případů jednalo o balené zboží, které bylo dále prodáváno spotřebiteli. Obaly jsou následně spotřebiteli dávány do sítě financované ostatními povinnými osobami, které řádně plní své povinnosti, a kterým tak bohužel mohou vznikat náklady i za obaly, ke kterým nemají povinnost.

Ve sledovaném období byly inspekci dále kontrolovány i společnosti zabývající se výrobou vína v ČR. V rámci těchto kontrol byla zjištěna významná porušení plnění povinností. Kontrolované subjekty neplnily povinnosti vůbec, i když uváděly na trh významné množství obalů ročně (stovky tun) a dodávaly své zboží i do prodejních řetězců. Dalšími subjekty, u kterých bylo zjištěno porušení plnění povinností dle zákona o obalech, byly internetové obchody s elektronikou. Tyto subjekty také neplnily žádné povinnosti k obalům, které uváděly na trh.

Nejzávažnější porušení byla zjištěna na základě spolupráce s celními úřady (zejména s CÚ Plzeň). Na základě 17 podnětů, které byly řešeny OI Plzeň byl šetřen dovoz desítek až stovek tun obalů z Číny. Na základě těchto

Počet provedených kontrol a správních řízení podle zpětného odběru

Celkový počet kontrol	Baterie, elektrozařízení	Pneumatiky, oleje	Poslední prodejci	Provozovatelé FVE	Ostatní*
151	41	22	22	59	8
Počet pokut celkem					
49	8	15	1	21	4
Pokuty celkem (Kč)					
770 000	96 000	392 000	5 000	167 000	110 000

* kontroly zpracovatelů elektroodpadů, kontroly na místech nakládání s použitými výrobky apod.

to šetření nabylo právní moci 13 sankcí v celkové výši 1 863 000 Kč. Další případy budou dokončeny v roce 2015. Obecně lze říci, že subjekty kontrolované na základě výzev celních úřadů s ČIŽP nekomunikují. Při provedení kontroly na místě sídla subjektu se tento na udané adrese nevyskytuje a je zde pouze jeho označení. Jedná se většinou o objekt, kde sídlí více firem.

Na základě požadavku Ministerstva životního prostředí byla ČIŽP provedena kontrola 48 subjektů, které plní povinnosti k obalům uvedeným na trh nebo do oběhu samostatně organizačně a technicky na vlastní náklady a jsou zapsány v seznamu osob MŽP. Kontrolami těchto subjektů bylo v některých případech zjištěno, že subjekty již nemají povinnost být v seznamu MŽP registrovány, protože již přestaly uvádět balené zboží na trh, dalším důvodem bylo ukončení činnosti. V tomto roce nebyla většinou zjištěna u subjektů z podnětu MŽP závažná porušení zákona. Zjišťováno bylo zejména porušení povinností vedení evidence a zaslání hlášení o nakládání s obaly a odpady, přičemž se jednalo o subjekty, které nakládaly s menším objemem zboží. Pouze v jednom případě bylo inspekcí zjištěno neplnění povinnosti využití významného množství obalů (cca 160 t) při dovozu sanitární techniky, která byla dále distribuována.

Kontroly dodržování chemického zákona

V roce 2014 provedla inspekce celkem 712 kontrol za chemický zákon č. 350/2011 Sb. (včetně evropské legislativy – nařízení REACH, nařízení CLP a nařízení o detergentech). Tyto kontroly se zaměřovaly zejména na povinnosti při uvádění chemických látek a směsí na trh (registrace, klasifikace, balení, označování, bezpečnostní listy, oznamování atp.). Značná část kontrol se zaměřila na velmi komplexní evropské nařízení REACH (325 subjektů) a v souvislosti s novelou chemického zákona byla zahájena kontrolní činnost týkající se nakládání s chemickými látkami a směsmi následnými uživateli. Kromě toho byly kontrolovány povinnosti vyplývající z nařízení

CLP (97 kontrol) a nařízení o detergentech (8 kontrol). Při kontrolách nařízení byli v 11 % případů kontrolováni výrobci v ČR, v 15 % případů dovozci ze třetích zemí (mimo EU), v 22 % případů následní uživatelé a v 63 % případů distributoři (vč. těch, kteří na trh ČR uvádí chemikálie pocházející z EU).

Většina látek nebo směsí kontrolovaných v roce 2014 pocházela ze zemí mimo ČR. U dovozových výrobků a výrobků z jiných států EU bylo také sledováno více porušení chemických předpisů než u tuzemských výrobků.

Kromě kontrol chemického zákona a souvisejících předpisů EU provedla inspekce i 96 kontrol na základě 11 obdržených oznámení (notifikací) ze systému RAPEX (rychlý výstražný informační systém EU o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru).

Za porušení chemického zákona a souvisejících předpisů uložila inspekce 182 pokuty za 7 133 500 Kč. Většina těchto pokut se týkala klasifikace chemických směsí a jejich nesprávného balení a označování. Významný podíl porušení a pokut se týkal neplnění povinností vyplývajících z nařízení REACH (např. bezpečnostních listů a registrace látek). Inspekce také řešila 2 případy předané Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které se týkaly českých firem. Kolegům ze zahraničních inspektorátů bylo předáno 5 případů (týkaly se např. špatné klasifikace směsí uváděných na trh ČR, omezených látek nebo bezpečnostních listů).

V roce 2014 proběhlo 61 tzv. tematických kontrol zaměřených na dodržování určitých povinností nebo na určité povinné subjekty. Inspektoři se zaměřili například na pozdní předregistraci chemických látek nebo na látky vzbuzující mimořádné obavy obsažené v předmětech (tzv. SVHC látky). V souvislosti s novými pravomocemi podle kontrolního řádu (možnost kontrolních nákupů) proběhly i první kontroly chemických látek a směsí prodávaných přes internet. V rámci tematických kontrol bylo zjištěno porušení chemických předpisů v 16 případech a byly uloženy pokuty za celkem 347 000 Kč. Mimo to probíhaly i kontroly náplní do elektronických cigaret (e-liquidů) v rámci akce zahájené v roce 2013.

V roce 2014 navázala inspekce velmi užitečnou spolupráci s Toxikologickým informačním střediskem (TIS), které podává informace lékařům a veřejnosti v případech akutních otrav. ČIŽP byla informována o 65 chemických směsích, u kterých došlo k nějaké nehodě, a pracovníci TIS nenalezli o dané směsi informace v registru chemických směsí vedeném Ministerstvem zdravotnictví. TIS tak měl v těchto případech ztíženou roli v podávání informací o řešení otravy. Inspektoři ČIŽP zjišťovali, zda dodavatelé těchto směsí splnili oznamovací povinnost do registru chemických směsí a další náležitosti, které musí mít chemická směs uváděná na trh v ČR. Tato spolupráce umožňuje zacílit kontroly na směsi reálně ohrožující lidské zdraví.

V roce 2014 se inspekce dále zaměřila i na dovoz chemických látek a směsí (např. kovů, hnojiv, barev, paliv a olejů) v rámci pokračovací fáze celoevropského kontrolního projektu REACH-EN-FORCE 3. Druhá fáze tohoto projektu kladla větší důraz na kontrolu tzv. „výhradních zástupců“, kteří zastupují dovozce. Kontrola výhradních zástupců si vyžádala výměnu informací mezi inspekčními orgány různých států. Z 19 kontrol bylo zjištěno porušení chemické legislativy ve 3 případech. Kontroly byly prováděny stejným způsobem ve všech státech EU a jejich výsledky jsou tak porovnatelné.

5.3.3 Přehled plnění specifických úkolů – priority

V roce 2014 byly na základě nově identifikovaných či přetrvávajících problematických případů jednotlivými oblastními inspektoráty v jejich územní působnosti stanoveny prioritní úkoly k provádění intenzivní dozorové činnosti, tzn. k hloubkovým či frekventovanějším kontrolním prověrkám. Jednalo se o intenzivní kontrolní činnost, resp. o dohled na nakládání s odpady např. při výstavbě železničního koridoru a při rekonstrukci železniční tratě, dále kontrola využití výstupů z kompostáren a využití certifikovaných výrobků na povrchu terénu, dále byla zaměřena pozornost na dekontaminační a recyklační středisko upravující odpady s ropným znečištěním.

5.3.4 Závěry z kontrolní činnosti

Činnost ČIŽP v oblasti odpadového hospodářství v roce 2014 se žádným výrazným způsobem nelišila od let předchozích. Většina subjektů, u kterých ČIŽP provedla kontrolu, své povinnosti, dané právními normami v oblasti odpadového hospodářství, chemických látek nebo obalů, řádně plnila. Tuto skutečnost dokládá fakt, že porušení právních předpisů bylo zjištěno přibližně u každého třetího zkontrolovaného subjektu. Přes tento pozitivní

fakt je ovšem nutné konstatovat, že inspekce i nadále řeší významné kauzy v oblasti nakládání s odpady, kdy za účelem maximalizace zisku při podnikatelské činnosti, jsou právní normy obcházeny nebo porušovány. Snahou inspekce pak bylo, aby sankce byla uložena v takové výši, aby se protiprávní činnost nevyplácela.

V oblasti odpadového hospodářství se i nadále jako velmi významné jeví kauzy týkající se neoprávněného nakládání s odpady pocházejícími ze stavební a demoliční činnosti, jelikož riziko těchto odpadů nespočívá mnohdy ani tak v jejich kvalitativním složení, jako spíše kvantitativním. V případě neoprávněného ukládání těchto odpadů v rámci různých nepovolených terénních úprav, pak dochází k antropogenní zátěži dané lokality. Samozřejmě další oblastí, kde dochází za účelem zvýšení zisku na úkor dodržování právních norem, je oblast nakládání s nebezpečnými odpady.

Problémem, který se i nadále opakuje je neumožnění provedení kontroly ze strany kontrolovaného subjektu a neposkytování jeho součinnosti. Netransparentnost nakládání s odpady takovýchto subjektů je inspekcí velmi negativně vnímána a inspekce pak přistupuje k uložení sankce a případně i podává podněty k odebrání příslušných oprávnění. Naopak spolupráce subjektu s inspekcí při výkonu její kontrolní činnosti byla i v případě zjištění některých nedostatků významnou polehčující okolností, zvláště pak, když subjekt chyby bezodkladně napravil.

Inspekce zároveň v roce 2014 pokračovala v dobré spolupráci s ostatními orgány státní správy, ale zároveň začala spolupracovat i s novými organizacemi, např. zabývajícími se ochranou lidského zdraví (viz výše zmiňované Toxikologické informační středisko). Spolupráce významně přispěla k prevenci dopadů na zdraví lidí při nesprávném nakládání s chemickými látkami a zároveň tak přispěla k zefektivnění výkonu kontrolní činnosti.

Na základě dosavadních poznatků získaných nejen z roku 2014, ale i z předchozích let, bude inspekce nadále

pokračovat v intenzivní kontrolní činnosti s cílem zajistit ochranu životního prostředí.

5.3.5. Významné případy

Pragač s.r.o.,

V roce 2014 nabyla po odvolání právní moci pokuta ve výši 250 000 Kč uložená společností Pragač s.r.o., za porušení zákona o odpadech, kterého se subjekt dopustil tím, že odpad (zemínu) v množství 6 989 m³ uložil na pronajaté pozemky v k. ú. Lelekovice. Subjekt zeminu převzal od původce a uložil ji na pozemky, na nichž nebyla stavebním úřadem povolena terénní úprava. Subjekt argumentoval tím, že zde zeminu skladuje „dočasně“ a v blíže neurčené budoucnosti ji někde (na blíže neurčených stavbách) využije. Dalších 250 m³ odpadu (zeminy) uložil subjekt na pozemek v k. ú. Slatina. Odvolací orgán pokutu potvrdil.

Magnesium Elektron CZ s.r.o. (pozitivní případ)

Na základě požadavku ředitelství o provedení hloubkové kontroly nakládání s odpady subjektu vybraného příslušným OI byl vybrán subjekt Magnesium Elektron CZ s.r.o. Cílem kontroly bylo provést hloubkové šetření subjektu při jeho nakládání s odpady v jeho zařízení na tavení a slévání hořčíkových slitin včetně přetavování produktů (rafinace, výroba odlitků). V r. 2008 bylo společnosti vydáno integrované povolení, ve kterém byly mj. stanoveny podmínky pro nakládání se struskou, tj. že společnost vyvine a vybuduje vlastní zpracovatelskou kapacitu pro přepracování a využití této strusky. Společnost tak realizovala Linku na drcení rhořčíkové strusky a magnetickou separaci kovů, ve které dochází k oddělení nekovového a kovového podílu, kovový podíl jde zpět k tavení, nekovový podíl lze využít jako hnojivo. V dubnu 2012 bylo toto hnojivo zaregistrováno rozhodnutím Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského pod názvem „Maglit 100, draselné hnojivo s hořčíkem“ s tím, společnost od té doby nepovažuje

takto upravenou strusku za odpad. Pro zmíněné hnojivo existuje smluvní odbyt.

Inspekce v rámci provedeného šetření nezjistila žádné porušení právních předpisů na úseku odpadového hospodářství, jelikož mimo jiné byly splněny veškeré podmínky pro situaci, kdy lze konstatovat, že zmíněnou upravenou strusku nelze považovat za odpad.

Nakládání s autovraky fyzickou osobou oprávněnou k podnikání

V roce 2014 byla provedena kontrola u fyzické osoby oprávněné k podnikání, která v rámci své činnosti provozovala zařízení k využívání a odstraňování odpadů – autovraků. Při kontrole ČIŽP bylo zjištěno, že uvedená osoba s přijatými autovraky a odpady vyprodukovanými provozem předmětného zařízení (např. odpadní pneumatiky a disky kol, nápravy, demontované dveře, nárazníky, části karoserií, chladiče, motory, brzdové kotouče) dlouhodobě nakládala zejména mimo prostory (autodílna) určené k nakládání s odpady. V přílehlém sadu a na louce (tj. na místech k tomu neurčených) bylo umístěno celkem cca 100 autovraků a „vozidel“ (vozidla s technickým průkazem „dovezená“ ze zahraničí na náhradní díly

a vozidla, jejichž RZ byly uloženy v depozitu). Provozovatel autovrakoviště nevedl přesnou evidenci o převzatých autovracích a o způsobech jejich zpracování, neboť do informačního systému sledování toků vybraných autovraků uváděl nepravdivé informace. Dále nevedl evidenci materiálů a částí k opětovnému použití a neuzavřel písemnou smlouvu s žádným akreditovaným zástupcem a výrobcem vybraných vozidel. Před vydáním rozhodnutí o pokutě provozovatel autovrakoviště všechny autovraky, odpady i „vozidla“ ze sadu a louky odstranil.

Za předmětná porušení zákona o odpadech byla subjektu uložena pokuta ve výši 70.000 Kč, kterou odvolací orgán potvrdil v celém rozsahu, přičemž doplnil, že rovněž autovraky „dovezené“ na náhradní díly jsou odpadem ve smyslu zákona o odpadech.

Sankce fyzické osobě oprávněné k podnikání za opakované porušení zákona o odpadech při provozování zařízení ke sběru a výkupu

V roce 2014 nabyla právní moci pokuta uložená ČIŽP fyzické osobě oprávněné k podnikání, která v rámci své činnosti provozovala zařízení ke sběru a výkupu odpadů. Tomuto subjektu byla již za porušení zákona o odpadech uložena pokuta v celkové výši 26 000 Kč. Následnou kontrolou provedenou inspekcí u téhož subjektu v roce v roce 2013 bylo opět zjištěno porušení zákona o odpadech, kterého se dopustil tím, že do zařízení vykoupil za úplatu od fyzické osoby odcizený elektromotor z ventilátoru pantografické vlakové jednotky, tedy odpadu, který měl charakter části průmyslového strojního zařízení. Za tento správní delikt byla uložena pokuta ve výši 50 000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí se subjekt odvolal. Odvolací orgán napadené rozhodnutí inspekce potvrdil. Vzhledem k opakovaným závažným porušením povinností stanovených v zákoně o odpadech požádala inspekce s ohledem na příslušná ustanovení zákona o odpadech příslušný krajský úřad o posouzení či prověření, zda nebyly naplněny podmínky pro zrušení nebo změnu rozhodnutí o udělení souhlasu k provozování zařízení jeho provozovateli.

Nepovolené terénní úpravy

Zajímavý případ z pohledu agendy chemických látek – Valmont trading, s.r.o.

Firmě Valmont trading, s.r.o. byla oblastním inspektorátem Praha v roce 2014 uložena pokuta ve výši 700 000 Kč. Tato společnost do ČR dovážela směsi obsahující nikotin určené jako náplně do elektronických cigaret. U některých směsí neprovedla společnost Valmont klasifikaci nebezpečnosti v souladu s požadavky chemického zákona, přičemž tyto směsi měly být klasifikovány jako zdraví škodlivé, resp. toxické. Neprovedení klasifikace u takto nebezpečných směsí je základním prohřeškem proti chemickému zákonu a je potenciálně velmi rizikové. Společnost se dále dopustila porušení chemického zákona ohledně označení těchto směsí a porušení nařízení REACH v oblasti bezpečnostních listů.

5.4 Ochrana přírody a CITES

5.4.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2014

V roce 2014 provedli inspektoři všech oddělení ochrany přírody (OOP) 911 plánovaných z celkového počtu 2909 provedených kontrol. Plánovaná činnost zahrnuje plnění složkových a specifických úkolů. Neplánovaná činnost je výsledkem obdržených podnětů a vlastních zjištění v návaznosti na kontrolní činnost.

Inspektoři oddělení ochrany přírody v roce 2014 vydali 738 pravomocných správních rozhodnutí, z toho 560 sankčních, 18 opatření k nápravě a 15 omezení či zastavení činnosti. Celková výše uložených pokut činila 12 017 100 Kč, z toho 10 385 500 Kč právnickým a fyzickým podnikajícím, 1 631 600 Kč fyzickým osobám nepodnikajícím. Pravomocně uložená celková částka pokut se meziročně mírně zvýšila, rozdíl činí cca 100 000 Kč. Dále bylo vydáno 145 rozhodnutí o zabavení neoprávněně držených jedinců a 16 předběžných opatření. Oproti roku 2013 se počet podaných trestních oznámení, kte-

rých bylo 14, nezměnil. V roce 2014 bylo v odvolacím řízení rozhodováno o pokutách uložených inspekcí v celkové částce 6 700 200 Kč, právní moci nabyla rozhodnutí o odvolání v celkové částce 5 239 500 Kč. Celková částka pokut byla odvolacím orgánem snížena o téměř 22 %, což znamená výrazné zlepšení bilance ve srovnání s rokem minulým, kdy snížení dosáhlo 40 %.

V roce 2014 došlo k nárůstu celorepublikového počtu šetřených podnětů ve srovnání s předchozími roky (rok 2012 – 867, rok 2013 – 891, rok 2014 – 1020). Rozložení nárůstu je nerovnoměrné, u některých OI je meziroční nárůst řešených podnětů výrazný. Objem práce spojený s vyřizováním podnětů je i nadále velmi vysoký. Oprávněnost podnětů činí téměř 50 %, tedy až v polovině případů inspekce přistoupila k dalšímu šetření došlých podnětů s následným vedením přestupkového či správního řízení. Menší část podnětů byla řešena ve spolupráci s jinou odbornou složkou ČIŽP. Opět jako v minulých letech tvoří drtivou část podněty v oblasti ochrany dřevin rostoucích mimo les, a to jak v oblasti ochrany dřevin v intravilánech obcí, tak i rozsáhlejšího kácení dřevin ve volné krajině.

CITES

V roce 2014 bylo inspektory ČIŽP provedeno 592 kontroly dle zákona č. 100/2004 Sb. (CITES). 84 % kontrol se týkalo dovozu a vývozu přes mezinárodní letiště, vnitrozemské celní úřady a celní poštu tj. mezinárodní obchod s ohroženými druhy, 16 % kontrol se týkalo vnitrouniního obchodu s exempláři CITES. V současné době zajišťuje 80 % veškeré kontrolní činnosti CITES oddělení mezinárodní ochrany biodiverzity a CITES, ředitelství ČIŽP, které se věnuje primárně mezinárodní problematice úmluvy CITES (kontroly dovozu, vývozu, mezinárodní spolupráce), šetření závažných případů porušení zákona a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení a poskytuje rovněž odborný servis ostatním inspektorům ČIŽP a složkám státní správy.

Lovecké trofeje dovezené přes Letiště Václava Havla

Při kontrolách dovážených a vyvážených exemplářů CITES bylo u 19 % kontrol zjištěno porušení zákona tj. každá pátá kontrolovaná zásilka nebyla v pořádku. Největší objem zásilek s živočichy, rostlinami a produkty z nich pochází z Asie. V roce 2014 byl zaznamenán narůstající trend zásilek se sušenými bezobratlými (motýli) prostřednictvím poštovních zásilek (112 kontrol) a zvýšený počet zásilek slonoviny nelegálně posílané do Vietnamu v zavazadlech vietnamských cestujících. Velmi závažným trendem je vzrůstající podíl občanů vietnamské národnosti na porušování zákonů v oblasti CITES a wildlife. V roce 2014 byl ve 36 % případů zjištěn pachatel vietnamské národnosti. Jedná se i o velmi závažné činy např. obchod se slonovinou, tygřími kostmi, nosorožčími rohy apod.

ČIŽP vedla 150 pokutových řízení, celkem byly uloženy v oblasti CITES pokuty ve výši 376 200 Kč (pravomocná

rozhodnutí), závažné kauzy jsou předávány k řešení orgánům činným v trestním řízení a ČIŽP sankční řízení nevede. Ve 139 případech bylo přistoupeno k zabavení exemplářů – zabaveno bylo celkem 4474 exemplářů a 92 kg sahlepu (prášek z hlíz orchidejí). ČIŽP asistovala u sedmi domovních prohlídek a realizací prováděných orgány činnými v trestním řízení, inspektoři ČIŽP se na akcích podíleli jako odborní konzultanti.

V roce 2014 pokračovala spolupráce s celní správou ČR a Policií ČR na závažných případech nelegálního obchodu s nosorožčími rohy, slonovinou a tygřími kostmi.

V roce 2014 byl zorganizován 7. ročník tří denního semináře Prosazování úmluvy CITES v ČR určený inspekcí, policií, celní správě, státním zástupcům a soudcům. Zúčastnilo se ho 120 pozvaných včetně čtyř státních zástupců. V rámci semináře byly prezentovány aktuální případy, metody nelegálního obchodu, použití forensních metod při odhalování trestných činů a přestupků v oblasti wildlife, rizika zavlečení nebezpečných chorob ad.

GMO (zák. č. 78/2004 Sb., v platném znění)

V roce 2014 bylo v rámci kontrolní činnosti podle zákona o GMO provedeno celkem 35 kontrol, z toho 25 bylo zaměřeno na kontrolu subjektů nakládajících s GMO v režimu uzavřeného nakládání v 1., 2. a 3. kategorii rizika, 5 bylo zaměřených na uvádění do životního prostředí (tj. polní pokusy), 5 byl monitoring lokalit s možným výskytem GMVR v průběhu vegetace. Za nesplnění podmínek rozhodnutí o povolení k uvádění do životního prostředí (polní pokus) byla uložena sankce ve výši 10 000 Kč.

Kontrolní činnost probíhala podle vnitřních plánů jednotlivých OI ČIŽP na základě doporučení ředitelství ČIŽP. Kontroly uzavřeného nakládání byly zaměřeny zejména na subjekty, kde byla poslední kontrola před třemi a více roky, a také na některé vybrané nové subjekty, které nakládají především na základě oznámení. Kontrolová-

ny byly všechny polní pokusy povolené OEREŠ MŽP pro rok 2014. Jednalo se o polní pokusy s transgenní kukuricí NK603 (největší pokus v EU), transgenní slivoní – klon C5, transgenním lnem a transgenním ječmenem, pěstovaným na dvou lokalitách.

Provedenými kontrolami jednotlivých subjektů, plánovanými i neplánovanými, během roku 2014 nebyly zjištěny nedostatky přímo ohrožující životní prostředí nebo významné porušení zákona č. 78/2004 Sb., v platném znění. Kontrolami byly v několika málo případech zjištěny pouze drobné nedostatky převážně administrativního charakteru, které byly kontrolovanými subjekty většinou ihned po upozornění odstraněny, popř. byly odstraněny ve lhůtě určené inspekcí. Počátkem října 2014 proběhl mezinárodní kontrolní audit u subjektu nakládajícím s GMO ve 3. kategorii rizika. Ten neprokázal pochybení ve splnění všech stanovených podmínek pro tuto kategorii rizika.

V květnu 2014 se ve švédském Malmö konala konference EEP (*European Enforcement Project on Contained Use and Deliberate release of GMO's*), které se účastnil také zástupce ČIŽP. EEP sdružuje pracovníky inspekcí GMO zemí EU a každoročně je na těchto konferencích řešena problematika GMO v EU i ve světě.

Během roku 2014 byly podány na ČIŽP dozorovými orgány státní správy dva podněty. Jeden poukazoval na obsah příměsí geneticky modifikované řepky v osivu řepky. Prošetřením a analýzou bylo zjištěno, že obsah geneticky modifikované řepky v osivu se pohyboval pod limitem. Výskyt příměsí GMO v osivech má v posledních letech mírně vzestupnou tendenci a je potřeba této problematice věnovat pozornost.

Druhým podnětem bylo zjištění výskytu rostlin GM brambor Amflora na lokalitách jejího původního pěstování v roce 2014. Ve spolupráci s firmou BASF byl prováděn monitoring a na základě jeho výsledků byl doporučen průběžný likvidační postup vyrostlých rostlin (od června do října). Byla nastavena opatření, aby se minimalizoval další výskyt těchto rostlin z mikrohlízek (perzistují v půdě až několik let). Po dobu dvou let od posledního nálezu GM brambor se v těchto lokalitách nebudou smět pěstovat brambory. Monitoring bude pokračovat i v roce 2015.

V roce 2014 kontrolovalo povolené podmínky nakládání s GMO v ČR 11 inspektorů ČIŽP.

ZOO (zák. č. 162/2003 Sb., v platném znění)

Kontrola zoologických zahrad byla prováděna ČIŽP v roce 2014 v souvislosti s pravidelnými kontrolami licencovaných ZOO, které organizuje Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků MŽP (ODO-IMZ) s Komisí pro ZOO při MŽP a ČIŽP.

Během roku 2014 byly provedeny plánované kontroly 13 zoologických zahrad, při kterých nebyl zjištěn žádný rozpor se zákonem č. 162/2003 Sb., tudíž ani s podmínkami uvedenými v licenci k provozování ZOO. Ty jsou v kompetenci i kontrolní činnosti ČIŽP.

V rámci ostatních kontrol (dle zákona č. 114/1992 Sb.¹, z. č. 100/2004 Sb.²), tj. i kontrol zoologických zahrad byly ČIŽP nalezeny drobné nedostatky týkající se především administrativního zúřadování výjimek z chovu zvláště chráněných druhů (ZCHD). Tedy povolení krajských úřadů (KÚ), které byly v rozporu se zákonem

¹ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

² Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy)

č. 114/1992 Sb., v několika případech. V současnosti jsou tyto nedostatky řešeny ve správním řízení.

5.4.2 Přehled plnění složkových úkolů

Kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross Compliance se zaměřením na definované kontrolní požadavky

V roce 2014 inspekce prověřila celkem 333 zemědělské subjekty, u kterých ve 243 případech hodnotila dodržování kontrolních požadavků na hospodaření plynoucích ze směrnice Rady č.79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků a v 90 případech dodržování požadavků plynoucích ze směrnice Rady č.92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť. Předmětem kontroly byly v souladu s definovanými požadavky zejména dřeviny rostoucí mimo les, vodní toky a údolní nivy, evidovaná hnízdiště cílových druhů ptáků a evropsky významné lokality.

Z pohledu složkového úkolu jsou významné 3 případy porušení kontrolního požadavku zaměřeného na ochranu dřevin rostoucích mimo les (SMR 1/2) a to v územní působnosti OI Havlíčkův Brod, OI Hradec Králové a OI Liberec. Ve všech případech byl SZIF postoupen návrh na snížení zemědělské dotace a se dvěma hospodařícími subjekty je současně vedeno i správní řízení o uložení pokuty. Další případ kácení a poškození dřevin byl řešen pouze v rámci správního řízení o pokutě, neboť se nepodařilo prokázat souvislost se zemědělským hospodařením. Právníkům byla uložena pravomocná pokuta ve výši 70 000 Kč. Pouze správním řízením inspekce dále řešila poškození VKP vodní tok v souvislosti s přeháněním skotu, kdy fyzické osobě podnikající uložila příkazem pokutu ve výši 7000 Kč.

OI dále prověřovala tři subjekty v souvislosti s možným poškozením EVL v důsledku nesprávného zemědělského hospodaření. Ve všech případech byl za vzniklý stav odpovědným shledán jiný subjekt, než žadatel o dotace.

Další méně závažná pochybení byla řešena formou dohody přímo na místě nebo v rámci protokolu o kontrolním

zjištění, kdy byl stanoven způsob a termín odstranění zjištěných nedostatků. Účelem dohodnutých opatření je minimalizace nebo prevence možného vzniku škod na životním prostředí. Příkladem takových opatření je požadavek na přemístění polního hnojiště, aplikace ohradníků v zájmu zamezení kontaktu hospodářských zvířat s vodními toky nebo dřevinami nebo zajištění souladu mezi skutečností a evidencí registrovaných krajinných prvků.

Celoinspekční prověrka oblasti Krušných hor – lokalit soustavy Natura 2000 v územní působnosti Krajského úřadu Ústeckého kraje

Ve dnech 17. – 19. 6. 2014 proběhla celoinspekční prověrka, v rámci které bylo inspektory OOP zkontrolováno 14 stavebních záměrů a 6 evropsky významných lokalit (EVL), předmětem dalších 4 kontrol pak byl způsob lesnického hospodaření ve vybraných lokalitách (rekonstrukce porostů náhradních dřevin a aplikace chemických přípravků na hubení hlodavců v lesních porostech). Vybrané záměry a EVL jsou umístěny v Ptačí oblasti (PO) Novodomské rašeliniště – Kovářská (vyhlášené Nařízením vlády č. 24/2005 Sb.) a PO Východní Krušné hory (vyhlášené Nařízením vlády č. 28/2005 Sb.), v územní působnosti Krajského úřadu Ústeckého kraje nebo jejich těsné blízkosti.

Předmětem kontroly bylo uplatňování a dodržování státem chráněných zájmů ochrany přírody při realizaci záměrů na území lokalit zařazených do soustavy Natura 2000 v Krušných horách a kontrola ochrany PO Novodomské rašeliniště – Kovářská a PO Východní Krušné hory a EVL v Krušných horách.

U kontrol záměrů se inspekce zaměřila na proces EIA k příslušným záměrům, zapracování podmínek závěrů zjišťovacího řízení či stanoviska EIA týkajících se zájmů ochrany přírody a krajiny v navazujících správních řízeních a plnění podmínek směřujících k ochraně státem

chráněných zájmů ochrany přírody stanovených v příslušných rozhodnutích.

U kontrol EVL bylo sledováno dodržování podmínek ochrany evropsky významných lokalit dle ust. § 45c odst. 2) ZOPK a forma ochrany dle ust. § 45c odst. 3 a 4 ZOPK.

Z kontrol EVL vyplynula následující doporučení:

EVL Klínovecké Krušnohoří – doporučeno zazemnit stávající odvodňovací kanály v PR Horská louka u Háje a dále opakovaně provést kontrolu lokality Vápenka z důvodu jejího narušování terénními motocykly.

EVL Novodomské a polské rašeliniště – doporučeno obnovit pruhové značení u NPR Novodomské rašeliniště a umístit nové informační tabule u bývalé PR Bučina.

Za některá zjištěná porušení ZOPK byly již uloženy sankce. V jednom případě bylo uloženo kompenzační opatření dle ustanovení § 86 ZOPK. Významný případ poškození zájmů druhové ochrany při změně umístění cvičné louky v golfovém areálu u obce Cínovec, bude ukončen v roce 2015 až na základě zpracovaného odborného hodnocení AOPK.

Kontroly využívání § 9 zákona č. 114/1992 Sb. se zaměřením na ukládání náhradních výsadeb orgánem ochrany přírody a provedení uložených náhradních výsadeb

V rámci tohoto úkolu bylo OOP OI provedeno celkem 96 kontrol zaměřených jak na vlastní plnění uložených náhradních výsadeb, tak na výkon veřejné správy spojený s jejich ukládáním. Bylo zjištěno, že možnost uložení náhradní výsadby dle § 9 ZOPK je obecními úřady využívána nedostatečně. V mnohých případech není ukládána výsadba vůbec, zejména tehdy pokud by měl úřad uložit náhradní výsadbu vlastní obci nebo v případech, kdy kácení a náhradní výsadba probíhala např. v rámci projektu obnovy zeleně v obcích. Obecně lze říci, že čím menší obec, tím méně náhradních výsadeb je ukládáno. Na straně řady obecních úřadů přetrvávají závažné vady

spočívající zejména v ukládání právně nevymahatelných povinností např. chybějící specifikace dřevin, místo výsadby, termín pro její provedení nebo uložení náhradní výsadby do míst, kde ji fakticky nelze realizovat (např. pozemky se spojeným vícepatrovým porostem dřevin).

Nedílnou součástí kontrol obecních úřadů je seznámení těchto orgánů s platnou legislativou, metodickými pokyny Ministerstva životního prostředí a poskytnutí dalších informací, např. o vybrané judikatuře ke konkrétním případům.

V rámci provedených kontrol uložených náhradních výsadeb bylo zjištěno, že ve většině případů tyto byly provedeny v souladu s vydanými rozhodnutími. V některých případech bylo zjištěno porušení zákona spočívající v např. nesplnění uložené náhradní výsadby, v nerespektování stanovených parametrů dřevin, kdy vysazené dřeviny byly menší, než bylo uloženo, a u části z nich nebylo dodrženo ani místo určené pro jejich výsadbu nebo v poškození porostů náhradních výsadeb, které byly uloženy orgány ochrany přírody jako kompenzace za kácení mimolesní zeleně.

Se subjekty, jež se dopustily porušení zákona, bylo vedeno sankční řízení. Vzhledem k preventivnímu charakteru této kontrolní činnosti se složka ochrany přírody ČIŽP bude této problematice věnovat kontinuálně i v příštích obdobích.

Prověry provozu malých vodních elektráren

V průběhu roku 2014 bylo OOP OI provedeno v součinnosti s odděleními ochrany vod OI celkem 68 kontrol zaměřených na dodržování minimálních zůstatkových průtoků v korytě toku pod odběrem vody na MVE. Kontroly byly prováděny v souladu se Závaznou metodickou instrukcí OOP ke kontrole provozu MVE a jiných malých vodních staveb z hlediska ochrany přírody z roku 2004.

Porušení zákona v souvislosti s provozem MVE muselo být inspektory ČIŽP konstatováno v celkem 26 případech, tj. prakticky u 1/3 kontrolovaných MVE. Z toho ve 22 se jednalo o zákon na ochranu přírody a krajiny, přičemž se subjekty bylo nebo ještě je vedeno sankční řízení. V ostatních případech se jednalo o nedodržení zákona o vodách, které je došetřováno odděleními ochrany vod nebo bylo předáno formou podnětu místně příslušnému vodoprávnímu úřadu.

Stanovení tohoto úkolu se prokázalo jako velmi vhodné a výběr konkrétních subjektů ke kontrole učiněný se znalostí stavu v terénu prokázal vysokou míru poškozování životního prostředí. Vzhledem k této skutečnosti se složka ochrany přírody ČIŽP bude této problematice věnovat kontinuálně i v příštích obdobích.

Kontroly ZOO se zaměřením na držení ZCHD

Tento složkový úkol je plánován na období dvou let, tj. až do konce roku 2015. Jeho cílem je soustředění informací týkající se chovu zvláště chráněných druhů (ZCHD) v českých ZOO na základě výjimek. Při těchto kontrolách je činnost zaměřena na porovnání stavu chovaných ZCHD a platnosti výjimek, které má daný subjekt vlastnit. Vzhledem k určité náročnosti tohoto složkového úkolu je doba jeho plnění určena na dva roky, a poté bude vyhodnocen.

5.4.3 Přehled plnění specifických úkolů

Ochrana dřevin rostoucích mimo les, ochrana významných krajinných prvků

Této problematice se OOP Ol věnovala při kontrolách správců silničních komunikací, správců vodních toků a stavebních společností při realizaci regionálně významných investičních akcí. Spektrum zjištěných porušení povinností daných ZOPK je široké. Ve vztahu ke dřevinám lze zmínit např. poškozování kořenových systémů při údržbě silničních příkopů, poškození stromořadí správcem komunikace nevhodným ořezem, nepovolené po-

kácení stromů v souvislosti s rekonstrukcí komunikace nebo závažné poškození kořenů při výstavbě splaškové kanalizace. Při kontrolách VKP vodní tok a údolní niva byly zjištěny nedovolené zásahy správců toku, případně i jiných subjektů, spočívající v kácení břehových porostů dřevin či dřevin v údolní nivě, v jiných případech došlo k zavážení údolní nivy i samotného koryta vodního toku nepotřebným stavebním materiálem.

Druhovú ochrana a ochrana volně žijících ptáků

ČIŽP se setrvale věnuje kontrolám zaměřeným na ohrožení hnízdišť a biotopů zvláště chráněných druhů živočichů a volně žijících ptáků. Dochází k němu při rekonstrukci obytných budov, terénních úpravách, při údržbě rybníků a vodních toků. Latentním problémem, na který inspekce při kontrolní činnosti naráží, je nedodržování ZOPK při realizaci zateplování budov, které využívají jako svá sídla rorýsi nebo netopýři. Nevhodně načasovanou stavební činností tak dochází k nedovolenému rušení nebo dokonce i usmrcování jedinců. Včasnou kontrolou plynových topení se podařilo zachránit několik kolonií zimujících netopýřů. Poměrně časté jsou i případy nezákonného zasahování do vodního prostředí, které je biotopem celé řady zvláště chráněných druhů. Inspekci řešené případy se tak týkaly odbahňování rybníků a nádrží, při kterém došlo k negativnímu ovlivňování obojživelníků a zvláště chráněných druhů ryb. Při odtěžování sedimentů z koryt vodních toků zase docházelo k narušování biotopu chráněných druhů škeblí. ČIŽP také kontrolovala dodržování zákonné ochrany volně žijících ptáků v souvislosti s budováním průhledných protihlukových stěn podél silnic. Inspekce prokázala, že na konkrétních průhledných stěnách dochází k masovým úhynům ptáků, kteří tyto stěny za letu nevidí a zabíjejí se o ně. V rámci této své činnosti dosáhla toho, že odpovědné osoby opatřily průhledné části protihlukových stěn svislými neprůhlednými pruhy, jejichž účinnost je prokázána. Na území Hl. m. Prahy inspekce aktivně přispěla k ochraně ptáků zdržujících se na řece Vltavě nebo její blízkosti. V minulosti docházelo ke

zraňování nebo úhynů po nárazech do tramvajových trolejí. Inspekce spolupracovala na zavedení opatření spočívající v instalaci plašítek na trolejích pražských mostů, a na vyloučení ohňostrojů z oblasti údolní nivy Vltavy v Praze a zavedení nového režimu s několika signálními ranami předcházejícími vlastnímu ohňostroji.

5.4.4 Významné případy

Škodlivý zásah do VKP, úhyn zvláště chráněných druhů – Povodí Labe

Inspekce dne 25. 10. 2012 provedla šetření na pozemcích na pravém i levém břehu Labe v úseku mezi Zdymadlem Lysá nad Labem a Zdymadlem Čelákovice na Labi. Důvodem kontrolního šetření bylo ověření skutečnosti uve-

dených v podnětu, zda v důsledku manipulací s hladinou řeky jejím snížením o 2 metry došlo k hromadnému úhynu měkkýšů nacházejících se na březích odkrytých ústupem hladiny vody.

ČÍŽP OI Praha za níže uvedená protiprávní jednání uložila Povodí Labe s. p. podle ustanovení § 88 odstavce 2 písmene e) zákona č. 114/1992 Sb., pokutu ve výši 1 000 000 Kč neboť organizace se tím, že manipulovala v průběhu měsíce října roku 2012 hladinou hlavního toku řeky Labe dopustila protiprávních jednání, která spočívala v provedení škodlivého zásahu do významného krajinného prvku bez souhlasu orgánu ochrany přírody a dále nepostupovala tak, aby nedocházelo k nadbytečnému úhynu rostlin a živočichů, konkrétně měkkýšů. Současně způsobila úhyn zvláště chráněných druhů živočichů v rozsahu řádově nejméně několika desítek tisíc jedinců kriticky ohroženého druhu velevruba malířského. Proti rozhodnutí o uložení pokuty se Povodí Labe s. p. odvolal. MŽP odvolání zamítlo a rozhodnutí ČÍŽP potvrdilo.

5.4.5 Stanoviska, vyjádření a spolupráce s jinými orgány

Setrvalý trend představuje vyjadřování se k záměrům ve všech stupních procesu EIA. ČÍŽP se vyjadřuje k velkému počtu dokumentací, oznámení a posudků, za rok cca 700. ČÍŽP uplatňuje výhrady a připomínky k předkládaným dokumentacím a záměrům.

Téměř všechny dokumentace je třeba pečlivě prostudovat, a to bez ohledu na to, zda je záměr jednoduchý v přírodně chudém území, nebo bude dotčeno území přírodně bohaté, nebo má dokumentace výrazné vady. Přestože celá řada oznámení neobsahuje ani nejzákladnější údaje o stavu území z hlediska zájmů chráněných zákonem, nejsou požadavky inspekce ve velké části případů příslušným orgánem akceptovány, často s odkazem, že příslušný orgán ochrany přírody k záměru nemá připomínky.

Spolupráce inspekce v oblasti ochrany přírody spočívá také v konzultacích, odborných posouzeních, účasti při realizacích orgánů činných v trestním řízení v pozici odborných konzultantů. Inspekce v uplynulém roce, obdobně jako v minulých letech, spolupracovala s dalšími orgány ochrany přírody jak na úrovni obcí a krajského úřadu, tak na úrovni OVSS MŽP.

V některých regionech byla navázána spolupráce s odbornými nevládními organizacemi jako například Česká společnost ornitologická nebo Česká společnost pro ochranu netopýřů. Tradiční je spolupráce s Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR zahrnující též správy jednotlivých chráněných krajinných oblastí, kdy inspekce využívá odborné znalosti a zkušenosti při zadávání odborných a znaleckých posudků. V průběhu roku došlo v souvislosti s šetřením konkrétních případů k prohloubení již dříve dobré spolupráce s Policií ČR a celní správou.

V roce 2014 podala inspekce 14 trestních oznámení v souvislosti s ochranou přírody.

5.4.6 Závěry kontrolní činnosti

Kontrolní činnost prováděná v roce 2014 byla ovlivněna vydáním vyhlášky č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení, kdy došlo k podstatné změně na úseku kácení dřevin na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, a následně její novelizací s účinností k listopadu 2014.

Při kontrolní činnosti se inspekce ve složce ochrany přírody ve stále větší míře setkává s naprosto formalistickým přístupem k výkonu státní správy na úseku ochrany přírody, a to zejména na obecních úřadech všech stupňů. Orgány ochrany přírody jsou si mnohdy vědomy praktické beztrestnosti v případě, kdy poruší příslušné právní předpisy, ať již procesně-právní nebo hmotně-právní, a toto porušení nedosáhne společenské nebezpečnosti

trestného činu. Inspekce tak většinou na základě podnětů řeší faktické nebo hrozící poškození zájmů chráněných zákonem, ke kterému by při řádném výkonu státní správy nedošlo nebo by jeho následky nebyly tak vysoké. ČIŽP považuje i nadále za potřebné věnovat pozornost kontrolám provedení náhradních výsadeb zejména ve městech, která jsou v důsledku značného kácení dřevin vystavena riziku úbytku zeleně. Je účelné a žádoucí tato opatření a ukládané náhradní výsadby důsledně kontrolovat.

Složka ochrany přírody se bude i nadále věnovat kontrolám obecních úřadů, neboť dozorová činnost se v této oblasti ukazuje potřebná z důvodu opakujících se pochybení, nejen formálního charakteru. Vzhledem k velkému rozsahu porušování zákona na úseku ochrany dřevin právníckými i fyzickými osobami se bezchybný výkon státní správy v této oblasti jeví jako nezbytný. Za velmi závažnou považuje inspekce skutečnost, kdy na úseku povolování kácení dřevin, orgán obce rozhoduje o žádosti vlastní obce. Poradní sbor ministra vnitra ke správnímu řádu vydal 14. 2. 2014 stanovisko č. 133/2014 o podjatosti starosty a místostarosty obce v případech, kdy je obec účastníkem řízení, aplikace tohoto stanoviska v praxi nebyla zatím inspekcí zjištěna.

Významnou část kontrolní agendy tvořily kontroly zemědělsky hospodařících subjektů v rámci procesu Cross compliance. Z výsledků kontrol provedených v roce 2014 je zřejmé, že v této oblasti nedocházelo k závažnému porušování právních předpisů na úseku ochrany přírody a krajiny. K udržení a zlepšení stavu přírodního prostředí je nutná osvětová činnost mezi zemědělci.

Jedním z nejzávažnějších problémů bylo plošně rozsáhlé nedovolené kácení dřevin u železničních drah, prováděné cíleně a systémově na základě interních předpisů správce tratí. Vzhledem k závažnosti a rozsahu bude dané problematice věnována pozornost i v průběhu roku 2015, kdy již

nabylo právní moci omezení činnosti v dané věci. Dozor bude proto zaměřen na dodržování tohoto rozhodnutí.

5.5 Ochrana lesa

5.5.1 Přehled kontrolní činnosti v roce 2014

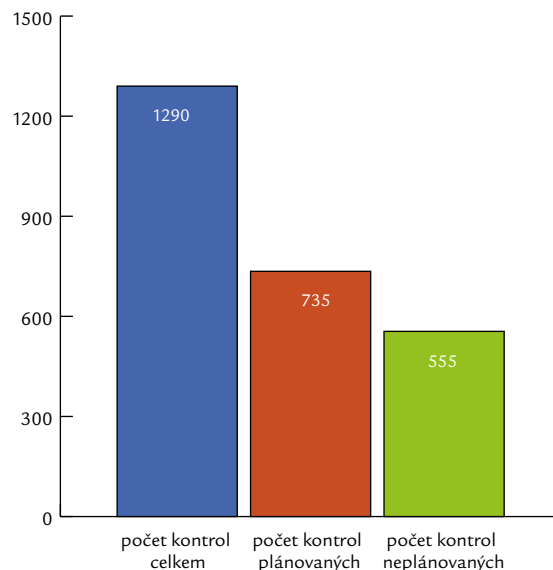
Ve složce ochrany lesa prováděli v r. 2014 inspekční činnost 44 inspektorů. Je to o dva více oproti roku 2013, a to v důsledku obsazení do té doby volných pracovních míst. V roce 2014 tak připadlo na jednoho inspektora průměrných 60 736 ha lesů.

Kompetence na úseku ochrany lesa upravoval nezměněný právní rámec. Byl jím především zákon č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), zákon č. 149/2003 Sb., o uvádění do oběhu reprodukčního materiálu lesních dřevin lesnický významných druhů a umělých kříženců, určeného k obnově lesa a k zalesňování, a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin), zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), zákon č. 500/2004 Sb., správní řád ve znění zákona č. 413/2005 Sb. a vnitřní předpisy ČIŽP.

Inspektoři oblastních inspektorátů ČIŽP provedli 1 290 kontrol, z toho 735 kontrol plánovaných a 555 kontrol mimo plán. Četnost realizovaných plánovaných kontrol je oproti údajům plánu o 117 akcí vyšší v důsledku prověřovaných majetků drobných vlastníků lesů v regionech obcí s rozšířenou působností. Vícesložkových kontrol bylo provedeno 68 a byly v nich zapojeny všechny inspektoráty. Patřily k nim zejména kontroly ve spolupráci s orgány ochrany přírody (např. OI Č. Budějovice u NP Šumava, OI Plzeň, OI H. Brod, OI Brno,

OI Olomouc), s orgány odpadového hospodářství (OI Brno, OI Olomouc), oddělením ochrany vod (OI Brno, OI Olomouc). Tak jako v minulosti byly tyto kontroly směřovány zejména na území se zvýšeným stupněm ochrany.

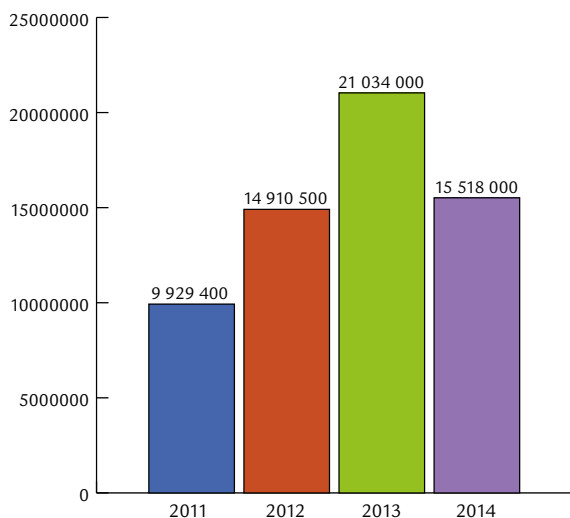
Počet kontrol v roce 2014

Celkový počet kontrol byl o 98 vyšší oproti r. 2013. Kontrolovány byly všechny typy vlastnictví lesních majetků. Nižší počet kontrol státních majetků byl důsledkem dobré úrovně hospodaření v těchto lesích. V průběhu roku bylo vydáno 360 stanovisek v rámci procesu EIA a 308 ostatních stanovisek, posudků a vyjádření. V roce 2014 bylo za správní delikty v lesích vydáno oblastními inspektoráty 236 rozhodnutí o pokutě. Právní moci nabylo 204 rozhodnutí, z toho 13 případů se týkalo předchozího období. Úhrnná výše pokut činila 15 518 000 Kč, což je o 5 516 000 Kč méně než v roce předchozím. Jednotlivá OOL OI se na pokutách podílela takto: Praha 1 373 000 Kč, České Budějovice 2 493 000 Kč,

Plzeň 2 089 000 Kč, Ústí nad Labem 1 031 000 Kč, Hradec Králové 1 571 000 Kč, Havlíčkův Brod 543 000 Kč, Brno 3 185 000 Kč, Olomouc 1 098 000 Kč, Ostrava 1 525 000 Kč, Liberec 610 000 Kč.

Pravomocné pokuty v Kč za roky 2011–2014

Úhrnná výše pokut měla v období let 2011 – 2013 stoupající tendenci především vlivem nelegálních těžeb, které jsou stále častějším správním deliktem. Pokles úhrnné výše pokut v roce 2014 byl způsoben nižším objemem správních deliktů z titulu nelegálních těžeb.

Opatření k nápravě bylo ve správních rozhodnutích vydáno 223, právní moci nabylo 210 rozhodnutí, kdy 6 z nich se týkalo předchozích období. Svojí výchovnou a preventivní funkcí se opatření stala důležitým nástrojem k dosahování právního stavu při hospodaření v lesích.

V rámci odvolání proti rozhodnutím o pokutě (vydáno 236) a o opatřeních k nápravě (vydáno 223) bylo u odvolacích orgánů projednáno 72 případy (cca 16 % přípa-

dů), které ve své většině odvolací orgány MŽP potvrdily. V některých případech byly kauzy vráceny k novému projednání, ve výjimečných případech byly pokuty sníženy, ojediněle pokuta zrušena. Úspěšnost prvoinstančních správních rozhodnutí i většinové potvrzení správních rozhodnutí v odvolacích řízeních je výrazem kvality správních činností OOL OI. Soudně bylo v uplynulém roce řešeno 11 případů (10 u OOL OI Praha a 1 u OOL OI Ostrava).

V roce 2014 byla vydána 2 předběžná opatření, a to u OI Brno – týkalo se zabránění dalšího poškozování lesních porostů při probíhajících rekultivacích a u OI Ostrava – týkalo se poškozování lesů těžbou, přibližováním a narušení stability porostů.

Činnost byla zastavena nebo omezena v jednom případě rozhodnutím v právní moci u OI H. Králové – týkalo se zákazu vypouštění odpadních vod na lesní pozemky a ve 2 případech u OI Ostrava – týkaly se poškozování lesů těžbou, přibližováním a narušení stability porostů.

Orgány ochrany lesa řešily 167 podnětů a petic (o 12 případů více oproti roku 2013), které se většinou týkaly problematiky těžby dřeva, následků přibližování dříví a porušování zákona o ochraně pozemků určených k plnění funkcí lesů. Z vnitřních kontrol vyplynulo, že podněty byly šetřeny ve stanovených lhůtách. Většina podnětů byla neoprávněných. V případech oprávněných podání následovala správní řízení o pokutě, resp. o opatření k nápravě. V uplynulém roce byla podána 3 trestní oznámení, z toho 2 u OI Č. Budějovice a 1 u OI Liberec. Všechna ve věci nelegálních těžeb dříví.

5.5.2 Přehled plnění složkových úkolů

Po projednání s MŽP byly pro rok 2014 stanoveny OOL OI dva složkové úkoly, a to

- nelegální těžby;
- poškozování lesních porostů I. a II. věkové třídy zvěří.

Nelegální těžby

Nelegální těžby byly kontrolovány v rámci plánovaných kontrol i na základě podnětů. Celkem byly nelegální těžby předmětem 97 kontrol a zjištění byla řešena ve 43 případech. Ve 31 případě proběhlo, nebo stále probíhá, správní řízení o pokutě a ve 2 případech správní řízení o opatření k nápravě. Právní moci nabylo 29 rozhodnutí o pokutě v úhrnné částce 4 530 000 Kč. Struktura kontrolních zjištění podle OI byla následující:

- OOL OI Praha řešil 7 případů nelegálních těžeb na ploše 3,42 ha s pravomocnou pokutou 46 000 Kč. Trend nelegálních těžeb má ve Středočeském kraji narůstající tendenci;
- OOL OI České Budějovice řešil rovněž 7 případů nelegálních těžeb dřeva, kterými vzniklo 4,86 ha holin a bylo vytěženo 1 672 m³ dřevní hmoty. Právní moci nabyly 4 pokuty ve výši 1 122 000 Kč;
- 9 případů nelegálních těžeb řešil OOL OI Plzeň na ploše 5,54 ha v objemu 1 815 m³ s 6 pravomocnými pokutami ve výši 766 000 Kč;
- celkem 5 správních řízení proběhlo u OOL OI Ústí nad Labem na ploše 5,00 ha s vytěžením 1 500 m³ dřevní hmoty. V této souvislosti nabyly právní moci 3 pokuty ve výši 385 000 Kč a 2 opatření k nápravě;
- v 8 případech bylo zjištěno porušení ustanovení lesního zákona v regionu OOL OI Hradec Králové. Právní moci nabyly 3 pokuty ve výši 207 000 Kč; u dvou závažnějších případů se zjistit pachatele nepodařilo. Nelegální těžby byly zjištěny na 15,56 ha v objemu 2 941 m³;
- OOL OI Havlíčkův Brod řešil pouze jeden případ nelegální těžby v objemu 244 m³. Následkem byl vznik souvislé nezalesněné holiny o výměře 1,2 ha. Byla uložena pokuta ve výši 260 000 Kč, která nabyla právní moci;
- rovněž jeden případ nelegální těžby řešilo OOL OI Brno v objemu 400 m³; s následnou holinou 1,8 ha a uloženou pravomocnou pokutou ve výši 400 000 Kč;
- nelegální těžby v počtu 2 případů byly řešeny v regionu OOL OI Olomouc. Přitom byla vydána 2 rozhodnutí

o pokutě v úhrnné částce 275 000 Kč, která dosud nenabyla právní moci. Z předchozího období nabylo právní moci 7 pokut v celkové výši 1 000 000 Kč. Nelegálně bylo vytěženo 419 m³ na ploše 2,58 ha;

- OOL OI Ostrava mimo pokračování případů z roku 2013 bylo řešeno 6 případů nelegálních těžeb. Právní moci nabyly 4 pokuty v celkové výši 729 000 Kč. Nelegální těžby byly řešeny na ploše 2,59 ha a v objemu 778 m³;
- OOL OI Liberec řešil jeden případ nelegální těžby o odhadovaném objemu 500 m³, na ploše 1,95 ha. Ve věci bylo podáno trestní oznámení.

Poškozování lesních porostů I. a II. věkové třídy zvěří

Tomuto úkolu byla věnována pozornost jak v rámci komplexních kontrol, tak v rámci kontrol na tyto škody primárně organizovaných v úhrnném počtu 230. Z jejich výsledků oblasti možného ohrožení nebo poškození životního prostředí v lesích lze shrnout, že bylo řešeno v rámci správních řízení celkem 14 případů (OI Č. Budějovice 9, H. Králové 1 a Brno 4) s následným uložením opatření k nápravě s nabytím právní moci ve 13 případech. Pokuta nebyla uložena žádná. Ve většině případů se nevyskytly závažné nedostatky. Problémovým zůstává poškozování mladých lesních porostů zvěří v majetku fyzické osoby na ORP Rakovník, se kterou je za škody zvěří vedeno několik správních řízení z kontrol provedených v letech 2012 – 2013. Vážná situace je v neúnosných stavech jelena siky japonského v severní části Plzeňského kraje a jižní části Karlovarského kraje.

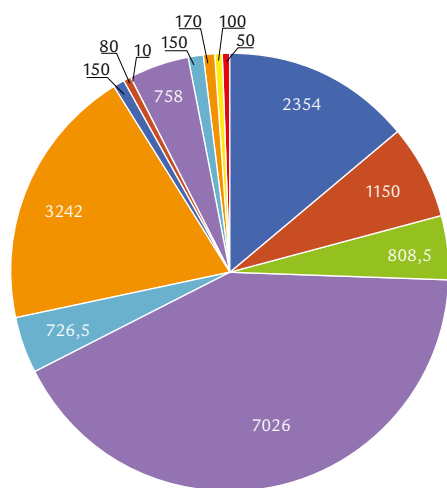
5.5.3 Přehled plnění specifických úkolů

V roce 2014 bylo kontrolováno celkem 15 specifických kontrolních témat, kterými byly:

- komplexní kontroly – celkem bylo provedeno 206 komplexních kontrol
- rozvoj biotických činitelů – provedeno 199 kontrol

- škody zvěří – provedeno 230 kontrol
- používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin – 5 kontrol

Počet kontrol a témata provedených specifických kontrol v roce 2014

- komplexní kontroly
- rozvoj biotických činitelů
- škody zvěří
- používání biologicky odbouratelných olejů a hydraulických kapalin
- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů
- ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách
- dodržování závazných ustanovení LHP a LHO
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí
- ochrana lesního půdního fondu – rekreační aktivity
- ekologická újma v lesích
- zalesnění zemědělského půdního fondu
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40-ti let věku
- kontroly ve spolupráci s oddělením ochrany přírody dle zákona 114/1992 Sb.

- poškození lesů těžbou, přibližováním, narušení stability porostů – 254 kontroly
- ochrana lesního půdního fondu včetně využívání okolí dobývacích prostorů – 222 kontroly
- uvádění reprodukčního materiálu lesních dřevin do oběhu – 79 kontrol
- obnova lesních porostů, včetně porostů po nezákonných těžbách – 332 kontroly
- dodržování závazných ustanovení LHP a LHO – 113 kontrol
- plnění opatření k nápravě ze správních rozhodnutí – 238 kontrol
- ochrana lesního půdního fondu – rekreační aktivity – 77 kontrol
- ekologická újma v lesích – 1 kontrola
- zalesnění zemědělského půdního fondu – 2 kontroly
- výchovné zásahy v porostních skupinách do 40 let věku – 67 kontrol
- kontroly ve spolupráci s oddělením ochrany přírody dle zákona 114/1992 Sb. – 9 kontrol.

Tato kontrolní témata byla předmětem jak komplexních kontrol, tak náplní speciálních kontrolních akcí orientovaných na jedno i více témat. Úhrnem bylo prověřováno 2 034 kontrolní témata v rámci 1290 plánovaných i neplánovaných kontrol.

5.5.4 Zásadní témata v roce 2014

- nelegální těžby
- škody zvěří
- porušování zákona při obnově lesních porostů a jejich následném zajištění
- ochrana lesa – hmyzí škůdci
- ochrana lesního půdního fondu
- reprodukční materiál lesních dřevin uváděný do oběhu

5.5.5 Významná kontrolní zjištění

Významná kontrolní zjištění se v r. 2014 týkala těchto činností v lesích:

- nelegální těžby dřeva
- škody zvěří
- nezalesnění holin po nezákonných těžbách
- nezalesnění holin starších 2 roků
- nezajištění mladých lesních porostů
- protiprávní přiřazování sečí k nezajištěným mladým lesním porostům
- poškozování lesních pozemků při těžbě a dopravě dříví
- znečišťování lesa odpady a odpadky
- nelegální zábor lesních pozemků
- rozvoj kůrovců (vážná je situace v působnosti ORP Hranice, Lipník nad Bečvou, Olomouc, Šternberk a Zábřeh v Olomouckém kraji). Naopak pozitivně lze hodnotit stav hmyzích škůdců v NP Šumava, kde je situace oproti předchozím létům příznivější
- nařezávání stromů
- nedodržování zákona č. 149/2003 Sb. o reprodukčním materiálu lesních dřevin
- porušování zákona o lesích při zalesňování zemědělských pozemků

Na uvedený základní výčet problémů v lesích navazovala často problémová a odborně náročná správní řízení, vážící značnou část kapacit inspektorů. Nárůst kvalifikovaného odporu delikventů má za následek snižování časového fondu potřebného pro kontrolní činnost v terénu. Opakovaně musíme konstatovat problémy s fungováním

Poškození půdního krytu, kořenového systému stromů s následnou erozí – CHKO Český les

některých odborných lesních hospodářů i orgánů státní správy lesů.

5.5.6 Významné případy správních deliktů

- pokuta společnosti Eko Motol CZ s.r.o. ve výši 1 281 000 Kč, v odvolacím řízení, za ohrožení životního prostředí v lesích v důsledku neplnění pravomocného opatření k nápravě v zajištění stabilizace stěny skládky v Praze 5 (OI Praha)
- opakované správní delikty řešené s fyzickou osobou na

Vývoj těžeb kůrovcového dříví na území Národního parku Šumava (m³).

rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
množství (m ³)	119 603	199 000	343 000	235 000	75 500	40 770	22 900

území ORP Rakovník týkající se problémů se zalesňováním zemědělské půdy a hospodaření v lesích (v r. 2014 vedeno ve věci 6 správních řízení o pokutě a 3 o opatření k nápravě). Stížnosti (9) a žádosti o informace (29) této fyzické osoby paralyzují značným způsobem činnost OI Praha

- nezákonná těžba dřeva společností SAFETY CZECH, s.r.o. v objemu 300 m³ v k. ú. Něchov v lesích soukromých vlastníků s uloženou pokutou 300 000 Kč a nesplnění uloženého opatření k nápravě pak další pokuta 20 000 Kč (OI Č. Budějovice)
- nezákonná těžba 459 m³ v k. ú. Světlá pod Javořicí s pokutou 800 000 Kč vlastníkem, tj. společností Wide Poster, s.r.o. včetně podaného trestního oznámení, které následně Policie ČR odložila z důvodu velikosti holiny menší než 1.50 ha (OI Č. Budějovice)
- poškození půdního krytu při přibližování dříví v CHKO Český les při pracích organizovaných společností T.E.P. HOLZ, s.r.o. s následkem hlubokých kolejí ve svahu, erozí půdy a zpřetrhaným kořenovým systémem stromů s potvrzenou pokutou 800 000 Kč (OI Plzeň)
- nařezání stromů při změně vlastníka v k. ú. Lužice u Mostu na ploše 6 ha v objemu min. 1 500 m³ dřevní hmoty. Případ předán PČR jako šetření neznámého pachatele (OI Ústí nad Labem)
- kontrola školkařských středisek společnosti Wotan Forest a.s. s následnou pokutou za porušení zákona č. 149/2003 Sb. ve výši 250 000 Kč (OI Hradec Králové)
- nedodržení zákonných lhůt po nelegálních těžbách u 5 holin o celkové ploše 9,29 ha uloženy 3 subjektům 4 pokuty v úhrnné výši 650 000 Kč (OI Hradec Králové)
- nepovolená těžba porostů pod 80 let věku na ploše 0,56 ha a poškození přibližovací linky v délce 250 m v k. ú. Modlíkov u Přibyslavi společností RODANEX s.r.o. s pokutou 260 000 Kč (OI H. Brod)
- neplnění opatření k nápravě společností Wood-Steel a.s. v podobě asanace přibližovací linky v k. ú. Horní Bečva ve II. zóně CHKO s pokutou v právní moci ve výši 1 200 000 Kč (OI Brno)

Neoprávněná těžba s překročením velikosti holé seče, přiřazením k nezajištěným lesním porostům a těžbou porostů mladších 80 let společností TEXTRON CONSULTING s.r.o. – k. ú. Crhov

- nezajištění řádné obnovy lesa společností JOPATRANS s.r.o. v k. ú. Drásov s pokutou v právní moci ve výši 650 000 Kč (OI Brno)
- nelegální těžba v k. ú. Obora u Boskovic na ploše 1,80 ha fyzickou osobou s pravomocnou pokutou 400 000 Kč (OI Brno)
- neoprávněná těžba s překročením holé seče a následnou plochou 4,27 ha holin
- a nezajištěných kultur v k. ú. Crhov, společností TEXTRON CONSULTING s.r.o. s pokutou 500 000 Kč (OI Olomouc)
- protiprávní předmýtní i mýtní úmyslná těžba ve skia-reálu Armáda v k. ú. Dolní Lomná s pokutou ve výši 3 800 000 v novém projednání u odvolacího orgánu
- za neoprávněné použití lesní půdy k jiným účelům než pro plnění funkcí lesů uložena v k. ú. Žizníkov subjektu SOLARBEN, s.r.o. pokuta ve výši 290 000 Kč (OI Liberec)

Z přehledu významných případů je zřejmé, že ze strany ČIŽP jsou zjišťovány především nedostatky v obnově lesa, poškození lesní půdy a nelegální těžby. Tyto těžby, zejména u drobných vlastníků lesních majetků stejně jako realizované pod hlavičkou různých právnických či fyzických osob, mají často za následek těžko řešitelné správní delikty v obnově lesa. Kontrolní činnost bude proto i do budoucna orientována na lesní majetky, kde nelegální těžby probíhaly, nebo kde docházelo ke změnám vlastnictví lesů.

5.5.7 Spolupráce s jinými orgány a problémy při výkonu inspekční práce

U většiny OOL OI spolupráce s orgány státní správy lesů úspěšně funguje (Č. Budějovice, Hradec Králové, Brno, Liberec), u některých OI je tato spolupráce hodnocena s dílčími výhradami (Olomouc). Funkční je i spolupráce s PČR, především v oblasti získávání aktuálních informací o podezřelých subjektech, místě pobytu i kontaktech na osoby, s nimiž je vedeno správní řízení, a které nepřebírají korespondenci, dále pak v oblasti trestních řízení. Rezervy existují v oblasti řešení jízdy terénních motocyklů a čtyřkolek poškozujících lesní půdu a ve zjišťování pachatelů nelegálních těžeb.

Opakovaně je pozitivně hodnocena spolupráce s pobočkami Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ve věci obchodu s reprodukčním materiálem lesních dřevin.

Ke zlepšení informovanosti pro kontrolní činnost dle zákona č. 149/2003 Sb. považuje ČIŽP za důležité získání přístupu do neveřejné části databáze ERMA II. Problémy při výkonu inspekční práce činí absence novely zákona č. 282/1991 Sb., nedostatečně jsou legislativně řešeny kompetence a odpovědnost odborných lesních hospodářů obtížné je prokazování vytvoření podmínek pro působení škodlivých biotických i abiotických činitelů ve vztahu k ukládání pokut dle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. ze strany vlastníků lesů. Dostatečně není

v případech vlastníků lesa, kteří opakovaně a dlouhodobě neplní opatření k nápravě ani neplatí uložené sankce, dořešená možnost využití exekucí, či jiných alternativních prostředků (nepeněžitěho plnění).

Problémy činí nekomunikativnost subjektů v podobě nepřebírání písemností, nerefluktování na výzvy s následným prodlužováním řešení případů. Chronickým problémem je ověřování věrohodnosti předložených podkladů lesní hospodářské evidence, kdy chybí vymáhání plnění § 40 lesního zákona (vedení lesní hospodářské evidence) ze strany státní správy lesů. Je pak téměř nemožné ověřit např. dodržení celkové výše těžeb, uplatnění § 32 a 33 lesního zákona při ověřování stavu a vymáhání plnění reálného rozsahu bezodkladných opatření vlastníkem s následnou možností provedení těžeb s charakterem nezákonnosti.

Problémem je i dohledávání aktuálních vlastníků (prodej lesního majetku, dědictví) z důvodu neoznámení těchto změn na ORP. Často jsou tyto změny prováděny cíleně z důvodu vyhnutí se povinnosti zalesnění vlastníkem, u majetků nad 50 ha pak i vytvoření možnosti přístupu k dalším těžbám (zpracování nového LHP). Ani u uplynulém roce významně nepokročilo vymáhání pokut, zejména u recidivistů, a to cestou celních a exekutorských úřadů.

5.5.8 Výstupy z kontrolní činnosti v roce 2014 a směřování inspekční práce v roce 2015

Dařilo se naplňovat poslání inspekce, kterým je předvídatelné a objektivní posuzování stavu lesů a plnění jejich funkcí. U některých OI dochází k nárůstu četnosti i složitosti správních řízení (např. OOL OI Praha vedlo 75 správních řízení – nejvíce v historii). Z hlediska důkazního břemene vázala tato řízení značnou část odborné i časové kapacity inspektorů.

V následujícím období bude pozornost i nadále směřována na nelegální těžby, protože z důvodu příznivých prodejních cen dřeva lze předpokládat jejich nárůst. Problematikou se stává těžba dřeva na nelesních pozemcích, které bude věnována pozornost jak po stránce právní kvalifikace, tak přímo v rámci kontrol v terénu. Pro stav životního prostředí v lesích je stále aktuální problematika nepovolených staveb, skládek odpadů, protiprávních terénních úprav i poškozování lesní půdy lesní dopravou, těžebními i rekreačními aktivitami. ČIŽP bude pokračovat v preventivní a osvětové činnosti směrem k vlastníkům lesů cestou měkkých metod inspekční práce, tj. prohlubováním jejich informovanosti i odborné poradenské činnosti. Institut sankcí bude uplatňován zejména při hrubém, záměrném nebo opakovaném porušení zákonů.

6 | INTEGROVANÉ AGENDY

Integrovaný přístup v ochraně životního prostředí je za koordinace a spolupráce zkušených inspektorů specializovaných na tyto agendy, zabezpečován odbornými složkami ČIŽP. Zásadní v oblasti integrovaných agend je činnost dozorová (kontrolní), další velmi důležitá je činnost převážně preventivního rázu jako např. vydávání vyjádření a stanovisek (v rámci EIA, IPPC atd.).

6.1 Právní základ činnosti v oblasti integrovaných agend

Povinnosti a zmocnění jsou na ČIŽP i v této oblasti delegovány právními předpisy ČR na ochranu životního prostředí (ŽP) a přímo účinnými nařízeními ES, tj. zejména zákony:

- č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále „zákon o integrované prevenci“). Podstatou tohoto stěžejního zákona v rámci integrovaných agend je dosáhnout maximální možné prevence průmyslového znečišťování všech složek ŽP a jeho ochrany jako celku,
- č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP a o změně některých souvisejících zákonů,
- č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmy a o její nápravě a o změně některých zákonů,
- č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí, o integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti ŽP a o změně některých zákonů (dále též „zákon o IRZ“) ve vazbě na
- nařízení Evropského parlamentu a rady (ES) č. 166/2006, kterým se zřizuje evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek (E-PRTR – European Pollutant Release and Transfer Register).

6.2 Přehled plnění úkolů v oblasti integrovaných agend – dozor (kontroly)

6.2.1 Svodná data

Vlastní činnost vzhledem k integrovaným agendám prováděná odbornými složkami ČIŽP je zahrnuta v části 5 – Činnost ČIŽP za rok 2014 podle složek. Celkem bylo ČIŽP v rámci integrovaných agend provedena 1061 kontrola, zahájeno 169 správních řízení, vydáno 154 rozhodnutí o pokutě a příkazů a na základě celkem 170 rozhodnutí (i z minulých období) a byly uloženy pokuty v souhrnné výši 18 053 420 Kč v právní moci.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci, vzhledem k integrovaným agendám, se pohybovalo od 2 000 (za Integrovaný registr znečištění – IRZ) do 4 000 000 Kč (za IPPC - KLIO, s.r.o. „Čistírna odpadních vod“). Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období činila cca 106 200 Kč.

Koordinace integrovaných agend

Specializovaní koordinátoři integrovaných agend OI ČIŽP (KIA) za úzké spolupráce s odbornými složkovými odděleními se zúčastnili, spolupracovali nebo koordinovali provedení 436 kontrol na 337 zařízeních a provoznách. Tento počet zahrnuje jak kontroly dle zákona o integrované prevenci, tak i dle zákona o IRZ a též zákona o předcházení ekologické újmy (EkÚ). Ve sledovaném období bylo přímo KIA zahájeno celkem 61 správních řízení. Počet rozhodnutí o pokutě (včetně příkazů), které nabyly právní moc v roce 2014, bylo 62, přičemž celková výše pokut v právní moci činila 4 590 000 Kč.

Rozmezí výše uložených pokut v právní moci se zde pohybovala od zmíněných 2 000 (za IRZ) do 800 000 Kč (za IPPC – FEREX-ŽSO spol. s r.o.). Průměrná výše uložené pokuty na rozhodnutí (příkaz) v právní moci v tomto období tedy činila cca 74 200 Kč.

ČIŽP kontrolami zjistila porušení právních předpisů na ochranu životního prostředí, a to především neplnění závazných podmínek provozu integrovaného povolení (IP) jako např.:

- emisí polutantů (např. oxid uhelnatý),
- při nakládání s vodami (limity pro odběr, zacházení s nebezpečnými látkami např. rozvozového plánu fugátu) nebo s odpady,
- dle provozních řádů (technické podmínky provozu aj.)

Dále nesplnění ohlašovací povinnosti dle zákona o integrované prevenci:

- zpráva s údaji o plnění podmínek integrovaného povolení,
- souhrnná provozní evidence zdrojů znečišťování ovzduší,
- přes prahové přenosy, či úniky látek např. amoniaku,
- neohlášení mimořádných situací,
- změn integrovaného povolení atd.

Dalšími porušeními bylo nesplnění podmínek stanovených pro likvidaci zařízení nebo dokonce provoz bez IP.

Samostatnou kapitolou je problematika změn složkových zákonů a jejich promítnutí do IP.

Při porušení zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, které bylo zjištěno např. při kontrole dle zákona o integrované prevenci, nebylo správné řízení vedeno, pokud předmětná povinnost již v novém zákoně č. 201/2012 Sb. není vyžadována. Tento zákon nabyl účinnosti dnem 1. 9. 2012 (vazba na ústavní zákon č. 2/1993 Sb., ve zně-

ní ústavního zákona č. 162/1998 Sb., tzn. Listinu základních práv a svobod čl. 2, odst. 3: „Každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá“).

Relevantně tak v rámci účinnosti od 1. 10. 2013, tzv. ekoauditové novely zákona o odpadech č. 169/2013 Sb. (např. souhlas k nakládání s nebezpečnými odpady při jejich shromažďování).

6.2.2 Integrovaný registr znečišťování

Z hlediska dodržování zákona o IRZ bylo v roce 2014 zkontrolováno 360 provozoven, z toho v rámci integrovaných kontrol (dle zákona č. 76/2002 Sb.) bylo provedeno 323 kontroly. Samostatných bylo 21 a 1 kontrola byla provedena tzv. korespondenční formou – porovnání z ohlášení v oblasti ŽP v integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP).

Celková částka uložených pokut v právní moci za nedodržení ohlašovacích povinností do IRZ činila 507 000 Kč. Při počtu 32 rozhodnutí byla tedy průměrná výše pokuty cca 15 800 Kč.

Ukládané sankce se stejně jako v předchozích letech pohybovaly v dolní hranici zákonného rozpětí – od 2 000 do 55 000 Kč (Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o.), zejména formou příkazu i příkazu na místě dle § 150 správního řádu.

Porušení právních předpisů v oblasti IRZ se týkala zejména nepodání včasného hlášení, ohlášení nesprávných údajů, neohlášení přenosů odpadů či znečišťujících látek v odpadech.

V případě dozorové činnosti v rámci IRZ se tedy jedná ve směř obecně vůči ochraně ŽP o formální prohřešky provozovatelů či nedorozumění a opožděná hlášení a tak je k tomu i ČIŽP přistupováno. Je téměř pravidlem, že velcí provozovatelé zařízení např. s vydaným integrovaným povolením, plní povinnosti dané příslušnou legislativou pod-

statně lépe než ostatní subjekty, tj. zejména malé a střední zemědělské provozy a zařízení. Tyto menší subjekty zpravidla o IRZ nemají dostatečné informace. Na základě postupných výsledků z kontrolní činnosti ČIŽP v oblasti IRZ lze ale konstatovat, že se celkově povědomost o povinnostech vyplývajících z příslušné legislativy a její dodržování zlepšuje a tím se i snižuje počet správních deliktů.

Ekologická újma

Správní řízení ve vazbě na zákon č. 167/2008 Sb., o předcházení ekologické újmě a o její nápravě a o změně některých zákonů, zatím nebylo žádné zahájeno ani na základě žádosti ani z moci úřední.

V roce 2014 ČIŽP provedla celkem 152 kontroly dodržování zákona o předcházení ekologické újmě. Předložena byla základní hodnocení rizika – překročení 50 bodů bylo pouze ve dvou případech, kde bylo tedy předloženo i podrobné hodnocení rizika. Správní delikt nebyl spáchán žádný.

Ohromné množství dotazů vyvolané změnou zákona, např. ohledně zařazování dle činností již polevilo.

Podněty a petice

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 78 podnětů a petic, a to zejména u případů dotýkajících se působnosti více složkových oddělení. Hlavním úkolem KIA bylo právě zajištění koordinovaného přístupu při řešení těchto případů.

Na základě podnětů byla provedena celá řada kontrol i neohlášených, např. na zařízeních kategorie 5.4 Sklárky, které přijímají více než 10 t denně nebo mají celkovou kapacitu větší než 25 000 t, s výjimkou skládek inertního odpadu.

Další podněty se týkaly např. černých skládek, zavinění malých vodních toků, nízkých průtoků pod malými vodními elektrárnami.

Havárie

Koordinátoři integrovaných agend se aktivně zúčastnili při řešení 11 havárií na IPPC zařízení, z toho mezi významnější lze zařadit např.:

„Energetika“ provozované společností Synthesia, a.s., kdy mimořádná událost byla způsobena zahořením LTO v důsledku práce s autogenem při demontáži zařízení (kotle). Provedenou kontrolou složkami ochrany ovzduší a ochrany vod OI Hradec Králové nebylo zjištěno porušení zákona o integrované prevenci a ani příslušných složkových zákonů (zákon o ochraně ovzduší a vodní zákon).

6.3. Nedozorová činnost ČIŽP v oblasti integrovaných agend

Tato činnost zahrnuje zejména tvorbu vyjádření a stanovisek a to:

- v rámci procesu posuzování vlivů na životní prostředí, tj. EIA/SEA,
- k žádostem o vydání integrovaných povolení nebo ke změnám integrovaných povolení,
- k dotacím z Operačních programů ŽP,
- k systému environmentálního managementu a auditu – v rámci registrace EMAS, EMS
- k povolení provozu zařízení z hlediska ochrany ovzduší na IPPC zařízeních,
- v rámci programu bezpečný podnik,
- k ekologickým auditům,
- v rámci žádostí o informace dle zákona č.123/1998 Sb., zák. č. 106/1999 Sb. apod.

V roce 2013 ČIŽP aktivně spolupracovala při přípravě nové legislativy v oblasti integrovaných agend na:

- návrhu změny nařízení vlády č. 145/2008 Sb., kterým se stanoví seznam znečišťujících látek a prahových hodnot a údaje požadované pro ohlašování do in-

tegrovaného registru znečišťování životního prostředí a to vzhledem k tzv. Ekoaudit, tj. k vládou schválenému „Opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v ČR eliminací nadbytečných požadavků environmentální legislativy“,

- návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Zde se jednalo v první řadě o zajištění kompatibility české právní úpravy posuzování vlivů na životní prostředí s tzv. EIA směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 2011/92/EU, tzn. ke zhojení vytýkaných nedostatků směrem k ČR v transpozici směrnice.

Dále se koordinátoři integrovaných agend i v roce 2014 aktivně podíleli na činnosti v technických pracovních skupinách zejména při MŽP a MPO, např. „Kraje a integrovaná prevence“ nebo „Fórum pro výměnu informací o BAT“.

EIA/SEA

V roce 2014 bylo ČIŽP zpracováno celkem 1 129 vyjádření k záměrům, dokumentacím, posudkům, oznámením o koncepci a k návrhům koncepce v rámci procesu EIA/SEA. Oproti loňskému roku se jedná o cca 10% nárůst vydaných vyjádření (1 070).

Lze konstatovat, že stejně jako v předchozích letech, i v roce 2014 kvalita předkládaných oznámení stále vykazuje určité nedostatky. Zejména chybí údaje o vstupech a výstupech, jejich vyhodnocení nebo variantní řešení.

Významné případy EIA

Těžba a úprava štěrkopísku v Uherském Ostrohu 2 – ve svém vyjádření k dokumentaci upozornila ČIŽP na zjištěné nedostatky. S ohledem na skutečnost, že lokalita záměru se nachází ve vnější oblasti II. ochranného pásma jímacího území Bzenec a velmi závažným způsobem by mohlo dojít k narušení a ohrožení podzemního

zdroje pitné vody Bzenec – Komplex (nejvýznamnější zdroj zásobování obyvatel pitnou vodou na jižní Moravě) nedoporučila ČIŽP realizaci tohoto záměru dle předložené dokumentace. V březnu 2014 byl předložen posudek o vlivech tohoto záměru na ŽP. Ve svém vyjádření ČIŽP nesouhlasila s názorem zpracovatele posudku, že se bude jednat o nevýznamné či přijatelné ovlivnění vodního prostředí v případě tak významného zdroje pitné vody, zásobujícího cca 100 000 obyvatel. ČIŽP opět upozornila na možnost ohrožení a zranitelnost podzemního zdroje pitné vody, a proto dle svého vyjádření k posudku o vlivech záměru na ŽP i nadále nedoporučuje realizaci tohoto záměru.

Kravaře - Štítina, protipovodňová opatření v nivě řeky Opavy a těžba štěrkopísku – nesouhlas ČIŽP z hlediska ochrany vod k záměru, jelikož se nejedná o protipovodňová opatření, ale o těžbu nerostných surovin. Záměr bude posuzován v celém rozsahu procesu EIA.

Rozšíření areálu Pod Vysokou horou Vrbno pod Pradědem – výstavba lyžařského areálu s návrhem rozsáhlého kácení lesa, cca 22 ha. ČIŽP se záměrem nesouhlasila, a to z hlediska ochrany lesa (rozsáhlé odlesnění, půdní eroze, nevyjasněné vztahy k provedení požadovaných opatření). Záměr byl posouzen celým procesem EIA. MŽP k provedení záměru vydalo kladné stanovisko, přestože ČIŽP vydala nesouhlas k posudku. Na základě požadavků ČIŽP byl rozsah kácení (odlesnění) snížen na cca 10 ha.

Žádosti o vydání integrovaného povolení

ČIŽP v oblasti integrované prevence aktivně spolupracuje s krajskými úřady, přičemž do této spolupráce lze zahrnout i vydávání vyjádření k integrovaným povolením a mnohem častěji k podstatným změnám integrovaných povolení.

Za rok 2014 bylo ČIŽP celkem zpracováno 904 vyjádření k žádostem o vydání integrovaného povolení nebo jejich změnám. Ve 32 případech se zástupci ČIŽP zúčastnili

i ústních jednání k žádosti o vydání nebo změně integrovaného povolení.

ZEVO, spol. s r. o. - BPS Velký Karlov – v prosinci 2010 bylo na ČIŽP doručeno oznámení o zahájení řízení ve věci žádosti o vydání integrovaného povolení společnosti ZEVO, spol. s r.o. pro zařízení ZEVO, spol. s r.o. – bioplynová stanice Velký Karlov. Řízení ve věci vydání integrovaného povolení bylo krajským úřadem přerušeno a společnost byla vyzvána k doplnění žádosti. Proti usnesení o přerušení řízení se provozovatel odvolal a MŽP rozhodlo, že provozovatel musí doplnit podklady týkající se posuzování vlivů stavby na ŽP do 30 dnů od PM tohoto usnesení. Žádost byla doplněna o informaci, že je zpracovávána dokumentace EIA. Na základě stanoviska MŽP mohou oba procesy (EIA, IPPC) probíhat paralelně, ale proces EIA musí být ukončen přednostně a jeho záměry musí být zohledněny v rozhodnutí o vydání IP. K žádosti o IP se OI Brno vyjádřil v 5/2011. Dne 13. 6. 2011 proběhlo za účasti pracovníků ČIŽP ústní jednání k žádosti o vydání IP a na základě předložených vyjádření a připomínek v nich uvedených, bylo řízení zastaveno z důvodu zpět vzetí žádosti provozovatelem, při tomto ústním jednání. V roce 2013 byl ukončen pro toto zařízení proces EIA a v průběhu roku 2014 nebyla pro toto zařízení stále provozovatelem podána žádost o vydání integrovaného povolení.

Další vyjádření a stanoviska

OI ČIŽP ještě zpracovaly celkem 501 vyjádření pro SFŽP ČR.

Koordinátoři integrovaných agend dále vypracovali nebo spolupracovali na dalších 361 stanovisku k ISO 14001, na stanoviscích v rámci programu bezpečný podnik a stanoviscích k žádostem o registraci do programu EMAS, k ekologickým auditům atd.

Zprávy o kontrole

ČIŽP je povinna dle § 20b, odst. 9 až 11 zákona o integrované prevenci zpracovávat a též vyvěšovat v informačním systému IPPC (IS IPPC), spravovaného MŽP zprávu o kontrole (šetření na místě).

Jednotlivé Oblastní inspektoráty ČIŽP jsou povinny, a také dodržují, termíny ohledně vyvěšování zpráv o kontrole v IS IPPC, tj. do 4 měsíců od data kontroly – šetření na místě.

K 31. 12. 2014 bylo vyvěšeno celkem 547 zpráv o kontrole. Vzhledem k termínu 4 měsíců od data kontroly, se počty vyvěšených zpráv neshodují s počtem kontrol za rok 2014.

6.4 Významné případy z kontrolní činnosti

AHV ekologický servis, s.r.o. – provozovna Svojšice, ČIŽP provedla ve dnech 5. a 6. 3. 2013 v zařízení AHV ekologický servis – Svojšovice kontrolu plnění podmínek integrovaného povolení a dalších zákonů v oblasti ŽP. Šetřením ČIŽP zjistila, že společnost AHV jako provozovatel předmětného zařízení neplnila podmínky integrovaného povolení a to podmínky zasahující do všech oblastí ŽP, dále neplnila povinnosti dle zákona č. 25/2008 Sb. Inspekce uložila za výše uvedené porušení zákona o IP pokutu 700 000 Kč. Proti rozhodnutí inspekce o uložení

pokuty dle zákona o IP se společnost AHV odvolala. Odvolací orgán však odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí inspekce v plném rozsahu.

Porušení zákona o č. 25/2008 Sb. se společnost AHV dopustila tím, že neohlásila za rok 2010 do IRZ přenos odpadu kategorie nebezpečný a nevedla řádně evidenci údajů potřebných pro ověření znečišťujících látek podléhajících ohlašování do IRZ, konkrétně přenosů znečišťujících látek v odpadech za rok 2010 a 2011. Inspekce uložila za výše uvedené porušení zákona o IP pokutu 50 000 Kč.

Proti rozhodnutí inspekce o uložení pokuty dle zákona o IRZ se společnost AHV odvolala. Odvolací orgán odvolání zamítl a potvrdil rozhodnutí inspekce v plném rozsahu.

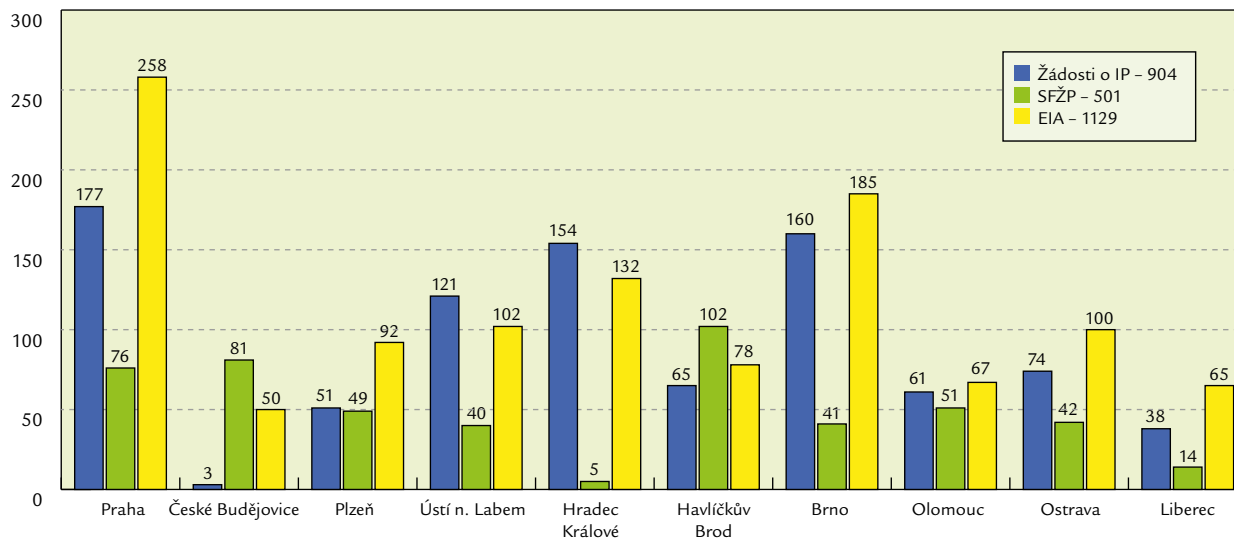
ANIVEG ECO s.r.o. – WOWITRA s.r.o., KIA rozhodnutím ze dne 21. 3. 2014 uložila společnosti ANIVEG ECO s.r.o. podle ust. § 37 odst. 4 písm. b) zákona o in-

tegrované prevenci pokutu ve výši 500 000 Kč za provozování zařízení Výroba organických derivátů v rozporu s podmínkami integrovaného povolení (nesplnění podmínek stanovených pro případ likvidace zařízení), rozhodnutí nabylo PM dne 23. 4. 2014.

Změnou č. 2 IP „Výroba organických derivátů“, která nabyla v odvolacím řízení PM dne 7. 6. 2014, stanovil krajský úřad provozovatelem zařízení místo společnosti ANIVEG ECO s.r.o. společnost WOWITRA s.r.o., která je majitelem areálu, kde bylo zařízení umístěno (zařízení bylo společností WOWITRA s.r.o. fyzicky zcela zlikvidováno, ale v areálu se nachází velké množství závadných a nebezpečných látek a chemikálií a také odpadů, které významně ohrožují ŽP v dané lokalitě).

OOH OI Ústí nad Labem společností WOWITRA s.r.o. uložilo rozhodnutím ze dne 22. 4. 2014 pokutu ve výši 1 000 000 Kč za spáchání 4 správních deliktů podle zák. č. 185/2001 Sb., o odpadech, proti které se spol.

Vydaná vyjádření a stanoviska dle OI ČIŽP

WOWITRA s.r.o. odvolala, OVSS výši pokuty potvrdil. Rozhodnutí nabylo PM dne 16. 6. 2014.

V dubnu 2014 byl celý areál společností WOWITRA s.r.o. prodán do rukou fyzické osoby belgického občanství Beyne Bruno Beatrice (zápis do KN dne 12. 8. 2014). Z pohledu ŽP je ovšem v souladu s platným integrovaným povolením provozovatelem zařízení stále společnost WOWITRA s.r.o. Zároveň je nutno konstatovat, že dosud nebyly zahájeny žádné práce směřující k dekontaminaci lokality. Na základě dalších inspektory zjištěných skutečností zahájila ČIŽP s kontrolovanou osobou nové správní řízení o uložení další pokuty.

Zpracovává se analýza rizik (zadalo Město Lovosice – možnost čerpání prostředků na tuto analýzu ze SFŽP) a zároveň vodoprávní úřad (MěÚ Lovosice) připravuje zahájení řízení o uložení opatření k nápravě. Vzhledem k tomu, že zastupitelstvo Města Lovosice a zastupitelé Ústeckého kraje předběžně přislíbili uvolnit ze svých rozpočtů prostředky na případné plnění povinnosti (dle zákona o vodách v případě, že neplní uložené opatření povinná osoba, musí opatření na své náklady provést úřad, který je vydal a teprve následně je na povinné osobě vymáhat), se toto řešení zdá jako nejvhodnější.

6.5 Závěr

Porušování povinností provozem zařízení s vydaným integrovaným povolením vykazuje sestupnou tendenci, neboť na těchto zařízeních byly již vesměs komplexní kontroly provedeny a provozovatelé jsou si již vědomi a své legislativní povinnosti plní.

ČIŽP se v rámci své činnosti nezaměřuje striktně jen na ukládání pokut, dbá na prevenci a využívá i tzv. měkké metody a též aktivně spolupracuje s dalšími orgány státní správy zejména s krajskými úřady, které provozování jednotlivých zařízení dle zákona o integrované prevenci povolují. Cílem této vzájemné spolupráce je snaha o zvy-

šování kvality integrovaných povolení a tímto zabezpečení vysoké úrovně ochrany životního prostředí.

Postupný nárůst počtu změn integrovaných povolení má ovšem za následek zvyšující se náročnost prováděných kontrol. Kontroly v oblasti integrované prevence tedy vyžadují zejména preciznost přípravy a dostatečný časový prostor.

S novelou zákona o integrované prevenci dochází k poměrně značnému zvýšení rozsahu povinností pro provozovatele (základní zprávy již při první změně), krajské úřady (závěry o BAT a výjimky), ČIŽP a KHS (navýšení kontrolní činnosti, zprávy z kontrol).

7 | MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

V roce 2014 se konalo 53 zahraniční cesty, kterých se zúčastnilo celkem 102 zaměstnanců. Jednou z našich nejvýznamnějších zahraničních aktivit je spolupráce v rámci sítě IMPEL, což je síť pro implementaci a prosazování práva životního prostředí a je mezinárodním sdružením organizací, které se zabývají implementací a prosazováním práva životního prostředí.

Posláním sítě IMPEL je přispívat k ochraně životního prostředí tím, že se podílí na efektivní implementaci a prosazování práva životního prostředí EU prostřednictvím budování kapacit, sdílení dobré praxe, poskytování příruček a nástrojů, prosazování spolupráce a poskytování zpětné vazby zákonodárcům a regulátorům o praktičnosti a prosaditelnosti environmentální legislativy. Jádrem činnosti sítě jsou jednotlivé projekty.

70

V rámci sítě IMPEL se konala dvě Valná shromáždění IMPEL a inspektoři ČIŽP se podíleli na práci Clusteru I (zlepšování povolování a prosazování), Clusteru II – TFS (přeshraniční přeprava odpadů) a jako již každoročně se zúčastnili Konference TFS, jejímž hlavním tématem bylo posílení spolupráce orgánů ochrany životního prostředí a celních orgánů při odhalování nelegálních přeshraničních přeprav odpadů. Dále se naši inspektoři zapojili do IMPEL projektů „Setkání kontaktních osob pro přeshraniční přepravu odpadů“ a projektu „Kontroly na skládkách“. Byli jsme členy projektového týmu v rámci projektu „Definice kritérií pro analýzu rizik a určení priorit pro inspekce podle směrnice o průmyslových emisích“ a aktivně se účastnili schůzek projektového týmu. Vzhledem k tomu, že od roku 2013 byla do pracovního programu IMPEL zařazena také ochrana přírody, zúčastnili se naši inspektoři i dvou projektů zaměřených na tuto oblast, a to „Nelegální zabíjení ptáků“ a „Ochrana přírody při povolování a inspekcích průmyslových zařízení, implementace čl. 6(3) směrnice o stanovištích“. Náš inspektor

byl také pozván jako člen expertního týmu na první IRI (dobrovolný audit inspekčního a dozorového systému), který byl zaměřen na ochranu přírody.

V oblasti mezinárodní úmluvy CITES inspektoři ČIŽP zastupují Českou republiku na zasedáních odborných skupin a komisí zaměřených na prosazování zákonů týkajících se ochrany ohrožených druhů. Jedná se především o evropskou skupinu EU Wildlife Enforcement Group, jež v roce 2014 dvakrát zasedala v Bruselu. Velmi významná je i spolupráce v rámci skupiny Interpol Wildlife Working Group, která pomáhá při řešení závažných případů mezinárodního charakteru. V roce 2014 se naše inspektorka zúčastnila 25. zasedání Interpol Wildlife Working Group, kde prezentovala odhalené případy obchodu s nosorožčími rohy a dále přednášela na Semináři CITES, který byl určen pro inspektory a policisty v Srbsku.

Zástupce ČIŽP se účastnil Fóra pořádaného Evropskou agenturou pro chemické látky (ECHA), které slouží k výměně informací o prosazování nařízení REACH. Na základě smlouvy se Slovenskem se uskutečnilo několik zahraničních cest věnovaných problematice ochrany vod, přírody a lesa.

V rámci tzv. výkonných mezinárodních vztahů inspektoři zastupovali resort životního prostředí ČR při jednáních mezinárodních komisí na ochranu hraničních vod, resp. velkých řek (Mezinárodní komise na ochranu Odry a Labe, Dunajská komise, Rakouské hraniční vody). Většina zahraničních cest se uskutečnila z důvodu zabezpečení smluvních závazků ČR v rámci mezinárodních organizací, úmluv a protokolů na jedné straně a aktivit přímo souvisejících s členstvím v EU na straně druhé. Celkově ČIŽP vynaložila na zahraniční cesty částku 357 975,93 Kč, kdy velká část nákladů byla financována přímo z rozpočtu Evropské komise.

8 | LIDSKÉ ZDROJE

8.1 Personalistika

Činnost odboru personálního se v roce 2014 především zaměřovala na kvalitní a včasnou realizaci legislativních změn v oblasti pracovního práva, mezd a vzdělávání v ČIŽP. V průběhu celého hodnoceného období se všichni zaměstnanci odboru personálního podíleli na tom, aby bezchybně a včas reagovali na nové legislativní úpravy.

Ke dni 31. 12. 2014 bylo v zaměstnaneckém poměru k ČIŽP 551 osob. Průměrný přepočtený roční evidenční počet zaměstnanců za rok 2014 činil 543,61 osob.

Nadále byla ze strany oddělení personalistiky velká pozornost věnována tomu, aby se neustále zlepšovala komunikace mezi jednotlivými vedoucími zaměstnanci ČIŽP a odborem personálním tak, aby každý z vedoucích zaměstnanců na jemu svěřeném pracovišti kromě své odbornosti byl schopen provádět kvalitně i personální práci.

Dominantním úkolem odboru personálního bylo jako každoročně hospodárné a účelné využívání přidělených mzdových prostředků.

Základní personální údaje

Trvání pracovního poměru zaměstnanců
– stav k 31. 12. 2014

Doba trvání	počet	%
do 5 let	119	21,6
do 10 let	150	27,2
do 15 let	101	18,3
do 20 let	93	16,9
nad 20 let	88	16
celkem	551	100

Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví
– stav k 31. 12. 2014

věk	muži	ženy	celkem	%
do 20 let	0	0	0	0
20 - 29 let	9	15	24	4,3
30 - 39 let	76	72	148	26,9
40 - 49 let	54	93	147	26,6
50 - 59 let	90	94	184	33,5
60 let a více	37	11	48	8,7
celkem	266	285	551	100
%	48,3	51,7	100	x

Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví
– stav k 31. 12. 2014

vzdělání dosažené	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0
střední odborné	1	4	5	0,9
úplné střední	3	15	18	3,3
úplné střední odborné	21	81	102	18,5
vyšší odborné	3	2	5	0,9
vysokoškolské	238	183	421	76,4
celkem	266	285	551	100

Celkový údaj o vzniku a skončení
pracovních poměrů zaměstnanců v roce 2014

	počet
nástupy	40
výstupy	41

8.2 Vzdělávání

V roce 2014 bylo vzdělávání zaměstnanců uskutečňováno v souladu se směrnicí č. 5/2012 o vzdělávání zaměstnanců ČIŽP.

Povinné vzdělávání nově přijatých zaměstnanců probíhalo v souladu s usnesením vlády č.1542/2005. Jedná se o vstupní vzdělávání úvodní, kterého se ve čtyřech termínech zúčastnilo 34 zaměstnanců. Tuto část vzdělávání v prezenční formě pro oblastní inspektoráty a ředitelství organizačně i lektorsky zajišťovalo ředitelství ČIŽP. Cílem je zejména seznámení se specifickou problematikou ČIŽP, základními znalostmi a právními normami pro vykonávání činností ve státní správě.

Další povinnou součástí vzdělávání je vstupní vzdělávání následné, které ve sledovaném období zajišťovalo jako odborný garant Ministerstvo vnitra ČR. V devíti e-learningových kurzech jej úspěšně absolvovalo 24 zaměstnanců. Obsahem jsou hlavně základy právního vědomí, správní řád, veřejná správa ČR, veřejné finance, minimum o EU atd. Odborní referenti a inspektoři se v rámci prohlubujícího vzdělávání účastnili teoretické a praktické specializační přípravy. Úspěšně ji ve 4 termínech zakončilo 6 zaměstnanců. Jednalo se o specializaci v oblasti odpadového hospodářství, ochrany ovzduší, lesa a přírody se zaměřením na problematiku CITES.

Možnost jazykové výuky pro prokázání znalostí podle Systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech nebyla v roce 2014 využita. Ostatní jazykové vzdělávání bylo z důvodu finančních úspor uskutečněno pouze v rámci výjimky související s potřebou konverzace v anglickém jazyce, udělené ředitelem Inspekce. Pro další vzdělávání zaměstnanců byl využíván zejména Institut pro veřejnou správu Praha, vlastní lektori a externí agentury. Forma výuky byla zejména prezenční, ale využity byly i bezplatné i e-learningové kurzy Institutu pro veřejnou

správu Praha. Celkový počet účastí na těchto vzdělávacích aktivitách je 1459. Akce byly zaměřeny zejména na specializované odborné vzdělávání. V této oblasti je například zahrnuto velmi úspěšné vzdělávání v problematice správního práva, kdy byly ve spolupráci s odborem právním uspořádány tři semináře. Školení v základním rozsahu správního práva se zúčastnili 43 zaměstnanci, v pokročilém 78 zaměstnanců.

Dále bylo v oblasti práva uspořádáno 5 seminářů na téma nového Kontrolního řádu a 2 k problematice nového Občanského zákoníku. Pozornost byla věnována i oblasti eGovernmentu, ve které proběhly jak prezenční tak e-learningové kurzy. Velkému zájmu se těšil e-learningový kurz „Vzdělávání v oblasti etiky“, který úspěšně absolvovalo 219 zaměstnanců.

9 | EKONOMIKA

V roce 2014 ČIŽP hospodařila s rozpočtovými neinvestičními prostředky ve výši 309 581 030,04 Kč, a rozpočtovými investičními prostředky v částce 18 443 999,76 Kč. Celkové rozpočtové prostředky tedy činily 328 025 029,80 Kč.

ČIŽP také hospodařila s limitem mimorozpočtových prostředků ve výši 3 316 861,90 Kč. Rozpis je uveden v příloze MMRZ.

Čerpání neinvestičních výdajů na rok 2014

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Platy	176 506 235,00	176 506 235,00	
Platy – účelové prostředky	1 660 000,00	1 660 000,00	
OOV	300 900,00	300 900,00	
Odstupné	102 000,00	102 000,00	
Pojištění – SP+ZP	60 149 106,00	60 149 106,00	
Pojištění - SP+ ZP-účelové prostředky	564 400,00	564 400,00	
Celkem mzdové výdaje	239 282 641,00	239 282 641,00	

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Ostatní běžné neinvestiční výdaje	56 799 994,00	51 373 026,36	5 426 967,64
Převod do FKSP	1 765 062,00	1 765 062,00	
Převod do FKSP –účelové prostředky	16 600,00	16 600,00	
Mimorozpočtový zdroj ČIŽP	3 316 861,90	3 119 663,36	197 198,54
Mimorozpočtový zdroj - navýšení za přijaté pojistné	329 319,00	329 319,00	
Celkem běžné neinvestiční výdaje	62 227 836,90	56 603 670,72	5 624 166,18

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Neinvestiční výdaje –Mzdový a personální	427 856,00	0,00	427 856,00
Informační systém			
Neinvestiční výdaje - ICT	3 691 876,74	2 785 240,57	906 636,17
Neinvestiční výdaje – pořízení VT 2014	3 950 819,40	3 950 819,40	0,00
Celkem neinvestiční výdaje-ISPROFIN	8 070 552,14	6 736 059,97	1 334 492,17
Celkem neinvestiční výdaje	309 581 030,04	302 622 371,69	6 958 658,35

Čerpání investičních výdajů na rok 2014

Ukazatel	Rozpočet upravený	Čerpání	Zůstatek
Investiční výdaje celkem	10 914 168,76	2 598 578,00	8 315 590,76
Mzdový a personální informační systém	1,00	0,00	1,00
Zajištění funkcionality CIS	2 000 000,00	580 800,00	1 419 200,00
Ekologické vytápění-Ústí nad Labem	567 567,00	34 000,00	533 567,00
Zateplení SV fasádní stěny a stropu	751 807,00	751 807,00	0,00
Výměna vchodových dveří-ŘDT	250 000,00	250 000,00	0,00
Ekologické vytápění -Brno	265 537,00	265 537,00	0,00
Výměna chladicí jednotky-Liberec	444 932,00	444 932,00	0,00
Vybudování kanceláře-Ústí nad Labem	278 157,00	271 502,00	6 655,00
Výměna oken-Ústí nad Labem	2 587 249,00	0,00	2 587 249,00
Nákup osobních vozidel 2014	3 768 918,76	0,00	3 768 918,76

Mimorozpočtový zdroj z NAR			
Zálohování dat	1 500 000,00	1 316 688,00	183 312,00
Agregovaná akce	6 029 831,00		6 029 831,00
Celkem investiční výdaje	18 443 999,76	3 915 266,00	8 498 902,76
Celkové výdaje	328 025 029,80	306 537 637,69	21 487 392,11

9.1 Přehled o převodech úspor rozpočtových prostředků do výkazu o nárocích nespotřebovaných výdajů

Úspora neinvestičních výdajů ve výši 5 624 166,18 Kč vznikla tím, že ČIŽP byly 28. 7. 2014 navýšeny neinvestiční prostředky na opravy majetku ve výši 3 000 000 Kč, které nebyla schopna do konce roku 2014 vyčerpat (nevyčerpaný zůstatek je ve výši 1 612 000 Kč), dále ČIŽP nevyčerpala finanční prostředky na položce – ostatní služby

(nevyčerpaný zůstatek je ve výši 2 431 000 Kč). Nedočerpané zůstaly také NNV ve výši 197 198,54 Kč.

Úsporou neinvestičních výdajů ISPROFIN ve výši 1 334 492,17 Kč způsobilo především čerpání mimorozpočtového zdroje ve výši 1 191 876,74 Kč na akci provozování ICT.

K úspoře investičních výdajů ve výši 8 498 902,76 Kč došlo především nečerpáním investičních zdrojů na akci „Výměna oken na OI Ústí nad Labem“ ve výši 2 587 249,00 Kč a na akci „Nákup osobních vozidel 2014“ ve výši 3 768 918,76 Kč. Obě akce byly přesunuty do roku 2015.

Dále nebyly dokončeny akce „Zajištění funkcionality CIS“ a akce „Ekologické vytápění na OI Ústí nad Labem.“

Nároky nespotřebovaných výdajů minulých let byly čerpány na: akce 115V02100D001 – Zálohování dat na ředitelství a OI – uvolněn nárok ve výši 1 500 000,00 Kč – čerpání ve výši 1 316 688,00 Kč.

9.2 Použití rezervního fondu, příp. ostatních mimorozpočtových zdrojů, FKSP

V roce 2014 ČIŽP nepoužívala rezervní fond. Zůstatek rezervního fondu k 31. 12. 2014 činil 0 Kč.

9.3 Celkové zhodnocení příjmů

Celkové příjmy ČIŽP v roce 2014 činily 3 817 135,57 Kč.

Mimorozpočtové zdroje

NNV neprofilující	3 316 861,90	
NNV profilující	0,00	
pojistné	329 319,00	

NNV neprofilující		
3 316 861,90	30 000,00	5 166,00
	1 879 307,10	5 169,00
	922 100,00	5 171,00
	485 454,80	5 137,00

Celkové příjmy

Rozpočtové příjmy	SR	RU	Čerpání
2132	280 000,00	280 000,00	401 931,64
2133	3 000,00	3 000,00	3 300,00
2310	0,00	0,00	7 708,00
2322	50 000,00	50 000,00	37 242,00
2324	2 430 000,00	2 430 000,00	2 569 063,93
2329	20 000,00	20 000,00	0,00
3111	0,00	0,00	14 400,00
3113	0	0,00	365 600,00
4132	0	0,00	417 890,00
Celkem	2 783 000,00	2 783 000,00	3 817 135,57

10 | PŘEHLED ČINNOSTI OBLASTNÍCH INSPEKTORÁTŮ

Přehled činnosti oblastních inspektorátů za rok 2014

Oblastní inspektorát	Počet inspektorů	počet kontrol	Stanoviska a vyjádření EIA	Ostatní stanoviska a vyjádření	Pokuty			Ostatní rozhodnutí						Poplatkové agendy		Počet evidovaných havárií	Počet řešených podnětů a petic	Počet podaných podnětů orgánům státní správy	Počet podaných trestních oznámení
					Všechna rozhodnutí o pokutě vydaná ve sledovaném období	Všechna rozhodnutí o pokutě, která nabyla právní moci ve sledovaném období	Celková částka pokut v právní moci (Kč)	Počet rozhodnutí v právní moci – zastavení, nebo omezení činnosti, provozu nebo jeho části	Počet rozhodnutí v právní moci odebrání / zabavení	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě v právní moci v daném období	Počet rozhodnutí o opatření k nápravě k dodržení emisních limitů	Odebrání a pozastavení platnosti osvědčení o nebezpečných vlastnostech odpadů	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za vypouštění odpadních vod	Počet vydaných rozhodnutí o poplatcích a zálohách za odběr podzemních vod					
PH	56	2057	258	3427	336	280	27262395	1	5	41	0	0	360	728	42	572	122	1	
ČB	30	966	50	630	286	269	13096889	0	0	80	0	0	159	562	16	240	51	4	
PL	34	1437	92	777	308	275	15706565	1	2	41	3	0	134	514	3	214	44	3	
UL	42	1378	102	1137	223	220	14787791	5	0	23	0	0	256	351	28	247	60	0	
HK	35	1427	132	748	269	273	12870080	3	6	25	0	0	198	686	25	196	89	2	
HB	29	1322	78	782	360	348	7259975	3	1	24	0	0	149	566	8	213	74	3	
BR	46	1743	185	3171	371	354	21876857	2	0	32	0	0	387	647	24	306	99	2	
OL	27	1567	67	401	239	221	8099420	0	0	29	0	0	136	391	17	178	36	0	
OV	40	1534	100	1428	345	331	19970270	4	5	10	0	0	237	212	23	290	36	3	
LI	26	679	65	340	120	117	6940640	1	0	34	0	0	88	249	17	161	37	1	
ŘDT	42	524	0	2716	91	93	151400	1	126	0	0	0	0	0	0	3	0	1	
Celk.	407	14634	1129	15557	2948	2781	148022282	21	145	339	3	0	2104	4906	203	2620	648	20	

11 | ÚČETNÍ ZÁVĚRKA K 31. 12. 2014

Rozvaha

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
AKTIVA CELKEM		774 704 182,16	284 804 545,15	489 899 637,01	518 601 191,13
Stálá aktiva		741 613 188,22	284 804 545,15	456 808 643,07	480 394 853,96
Dlouhodobý nehmotný majetek		36 699 854,56	31 852 681,10	4 847 173,46	4 346 325,06
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
Software	013	26 334 198,04	22 103 709,58	4 230 488,46	4 297 070,06
Ocenitelná práva	014	183 000,00	147 115,00	35 885,00	49 255,00
Povolenky na emise a preferenční limity	015				
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	9 601 856,52	9 601 856,52		
Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019				
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	580 800,00		580 800,00	
Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodo- bého nehmotného majetku	044				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051				
Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035				
Dlouhodobý hmotný majetek		704 913 333,66	252 951 864,05	451 961 469,61	476 048 528,90
Pozemky	031	12 526 284,00		12 526 284,00	13 076 594,00
Kulturní předměty	032	11 491,00		11 491,00	11 491,00
Stavby	021	484 384 753,66	95 497 317,00	388 887 436,66	401 814 707,76
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	113 877 463,30	63 375 205,35	50 502 257,95	61 145 736,14
Pěstitelské celky trvalých porostů	025				
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	94 079 341,70	94 079 341,70		
Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	34 000,00		34 000,00	
Uspořádací účet technického zhodn ocenění dlouhodo- bého hmotného majetku	045				
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052				
Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036				

NÁZEV POLOŽKY		SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
			Brutto	Korekce	Netto	
			1	2	3	
Dlouhodobý finanční majetek						
Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061					
Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062					
Dluhové cenné papíry držené do splatnosti	063					
Dlouhodobé půjčky	067					
Termínované vklady dlouhodobé	068					
Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069					
Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek	043					
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek	053					
Dlouhodobé pohledávky						
Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462					
Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464					
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465					
Dlouhodobé pohledávky z ručení	466					
Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	468					
Ostatní dlouhodobé pohledávky	469					
Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471					
Oběžná aktiva			33 090 993,94		33 090 993,94	38 206 337,17
Zásoby						
Pořízení materiálu	111					
Materiál na skladě	112					
Materiál na cestě	119					
Nedokončená výroba	121					
Polotovary vlastní výroby	122					
Výrobky	123					
Pořízení zboží	131					
Zboží na skladě	132					
Zboží na cestě	138					
Ostatní zásoby	139					

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Krátkodobé pohledávky		2 365 057,87		2 365 057,87	2 836 989,10
Odběratelé	311				
Směnky k inkasu	312				
Pohledávky za eskontované cenné papíry	313				
Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	2 309 122,49		2 309 122,49	2 708 454,72
Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	4 500,00		4 500,00	5 245,00
Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316				
Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů	317				
Pohledávky za zaměstnanci	335	51 435,38		51 435,38	116 085,38
Sociální zabezpečení	336				
Zdravotní pojištění	337				
Důchodové spoření	338				
Daň z příjmů	341				
Jiné přímé daně	342				
Daň z přidané hodnoty	343				
Jiné daně a poplatky	344				
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346				
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348				
Pohledávky ze správy daní	352				
Zúčtování z přerozdělování daní	355				
Pohledávky z exekuce a ostatního nakládání s cizím majetkem	356				
Ostatní pohledávky ze správy daní	358				
Krátkodobé pohledávky z ručení	361				
Pevné termínové operace a opce	363				
Pohledávky z finančního zajištění	365				
Pohledávky z vydaných dluhopisů	367				
Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	371				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTECKÝ ÚČET	OBDOBÍ			
		BĚŽNÉ			MINULÉ
		Brutto	Korekce	Netto	
		1	2	3	
Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373				
Náklady příštích období	381				
Příjmy příštích období	385				
Dohadné účty aktivní	388				
Ostatní krátkodobé pohledávky	377				7 204,00
Krátkodobý finanční majetek		30 725 936,07		30 725 936,07	35 369 348,07
Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
Jiné cenné papíry	256				
Termínované vklady krátkodobé	244				
Jiné běžné účty	245	29 607 892,80		29 607 892,80	34 395 239,80
Účty spravovaných prostředků	247				
Souhrnné účty	248				
Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu	249				
Běžný účet	241				
Běžný účet FKSP	243	1 114 374,27		1 114 374,27	969 672,27
Běžné účty fondů organizačních složek státu	225				
Ceniny	263	3 669,00		3 669,00	4 436,00
Peníze na cestě	262				
Pokladna	261				

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
PASIVA CELKEM		489 899 637,01	518 601 191,13
Vlastní kapitál		460 085 982,97	484 276 517,09
Jmění účetní jednotky a upravující položky		488 557 351,07	495 022 418,17
Jmění účetní jednotky	401	726 993 064,25	733 458 131,35
Fond privatizace	402		
Kurzové rozdíly	405		
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-238 435 713,18	-238 435 713,18
Jiné oceňovací rozdíly	407		
Opravy minulých období	408		
Fondy účetní jednotky		1 178 045,35	1 098 943,35
Fond kulturních a sociálních potřeb	412	1 178 045,35	1 098 943,35
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413		
Rezervní fond z ostatních titulů	414		
Výsledek hospodaření		-1 665 063 475,05	-1 344 538 403,91
Výsledek hospodaření běžného účetního období		-320 525 071,14	-309 667 988,94
Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	-974 049 857,39	-664 381 868,45
Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	-370 488 546,52	-370 488 546,52
Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření		1 635 414 061,60	1 332 693 559,48
Příjmový účet organizačních složek státu	222	-3 817 135,57	-5 324 840,49
Zvláštní výdajový účet	223	306 537 637,69	295 763 548,18
Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
Agregované příjmy a výdaje minulých let	404	1 332 693 559,48	1 042 254 851,79
Cizí zdroje		29 813 654,04	34 324 674,04
Rezervy			
Rezervy	441		
Dlouhodobé závazky			
Dlouhodobé úvěry	451		
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
Dlouhodobé závazky z ručení	456		
Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
Ostatní dlouhodobé závazky	459		
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
Krátkodobé závazky		29 813 654,04	34 324 674,04
Krátkodobé úvěry	281		
Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
Jiné krátkodobé půjčky	289		
Dodavatelé	321		
Směnky k úhradě	322		
Krátkodobé přijaté zálohy	324	347 577,24	347 324,24
Závazky z dělené správy	325		
Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
Zaměstnanci	331		
Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	13 707 458,00	12 506 738,00
Sociální zabezpečení	336	5 592 132,00	7 247 297,00
Zdravotního pojištění	337	2 396 907,00	
Důchodové spoření	338		
Daň z příjmů	341		
Jiné přímé daně	342	2 153 044,00	1 883 824,00
Daň z přidané hodnoty	343		
Jiné daně a poplatky	344		
Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347		
Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
Závazky k účastníkům sdružení	351		

NÁZEV POLOŽKY	SYNTETICKÝ ÚČET	OBDOBÍ	
		BĚŽNÉ	MINULÉ
		1	2
Závazky k účastníkům sdružení	353		
Závazky k účastníkům sdružení	354		
Závazky k účastníkům sdružení	355		
Závazky k účastníkům sdružení	357		
Závazky k účastníkům sdružení	359		
Krátkodobé závazky z ručení	362		
Pevné termínové operace a opce	363		
Závazky z neukončených finančních operací	364		
Závazky z finančního zajištění	366		
Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374		
Výdaje příštích období	383		
Výnosy příštích období	384		
Dohadné účty pasivní	389		
Ostatní krátkodobé závazky	378	5 616 535,80	12 339 490,80

Výkaz zisku a ztráty

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
NÁKLADY CELKEM		325 335 536,82		315 870 490,89	
Náklady z činnosti		323 666 121,22		315 846 124,63	
Spotřeba materiálu	501	3 366 807,66		3 738 293,36	
Spotřeba energie	502	10 865 679,25		11 018 344,84	
Spotřeba jiných neskladovatelných dodávek	503				
Prodané zboží	504				
Aktivace dlouhodobého majetku	506				
Aktivace oběžného majetku	507				
Změna stavu zásob vlastní výroby	508				
Opravy a udržování	511	5 180 732,78		4 606 446,32	
Cestovné	512	2 121 859,93		1 944 870,73	
Náklady na reprezentaci	513	192 758,80			
Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
Ostatní služby	518	32 748 570,08		35 221 304,37	
Mzdové náklady	521	179 153 375,00		171 939 150,00	
Zákonné sociální pojištění	524	60 637 450,00		58 159 960,00	
Jiné sociální pojištění	525				
Zákonné sociální náklady	527				
Jiné sociální náklady	528				
Daň silniční	531				
Daň z nemovitostí	532	2 796,00		2 796,00	
Jiné daně a poplatky	538	198 754,38			
Vratky nepřímých daní	539				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541				
Jiné pokuty a penále	542	1 587 392,00			
Dary a jiná bezúplatná předání	543				
Prodaný materiál	544				
Manka a škody	547	7 204,00			

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
Tvorba fondů	548	1 781 662,00		1 709 000,00	
Odpisy dlouhodobého majetku	551	19 162 917,79		20 672 183,52	
Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552				
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553	224 800,00		6 034 232,08	
Prodané pozemky	554	14 400,00			
Tvorba a zúčtování rezerv	555				
Tvorba a zúčtování opravných položek	556				
Náklady z vyřazených pohledávek	557				
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	6 402 472,09		1 168 075,37	
Ostatní náklady z činnosti	549	16 489,46		-368 531,96	
Finanční náklady		1 669 415,60		24 366,26	
Prodané cenné papíry a podíly	561				
Úroky	562				
Kurzové ztráty	563	21 043,60		24 366,26	
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	1 648 372,00			
Ostatní finanční náklady	569				
Náklady na transfery					
Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571				
Náklady ze sdílených daní a poplatků					
Náklady ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	581				
Náklady ze sdílené daně z příjmů práv. osob	582				
Náklady ze sdílené daně z přidané hodnoty	584				
Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
Náklady z ostat. sdílených daní a poplatků	586				
Daň z příjmů					
Daň z příjmů	591				
Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
VÝNOSY CELKEM		4 810 465,68		6 202 501,95	
Výnosy z činnosti		4 786 469,68		4 568 565,59	
Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601				
Výnosy z prodeje služeb	602	1 714 349,12		1 628 936,10	
Výnosy z pronájmu	603				
Výnosy z prodaného zboží	604				
Výnosy ze správních poplatků	605				
Výnosy ze soudních poplatků	607				
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609				
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641				
Jiné pokuty a penále	642	2 293 387,56		2 123 677,49	
Výnosy z vyřazených pohledávek	643				
Výnosy z prodeje materiálu	644				
Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645				
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků	646	365 600,00		364 157,00	
Výnosy z prodeje pozemků	647	14 400,00			
Čerpání fondů	648				
Ostatní výnosy z činnosti	649	398 733,00		451 795,00	
Finanční výnosy		23 996,00		1 633 936,36	
Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
Úroky	662				
Kurzové zisky	663				
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	14 080,00			
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku	665				
Ostatní finanční výnosy	669	9 916,00		1 633 936,36	
Výnosy z daní a poplatků					
Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				

Název položky	Syntetický účet	Běžné období		Minulé období	
		Hlavní činnost	Hospodářská činnost	Hlavní činnost	Hospodářská činnost
		1	2	3	4
Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
Výnosy ze sociálního pojištění	633				
Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
Výnosy ze spotřebních daní	635				
Výnosy z majetkových daní	636				
Výnosy z energetických daní	637				
Výnosy z daně silniční	638				
Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
Výnosy z transferů					
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671				
Výnosy ze sdílených daní a poplatků					
Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických osob	681				
Výnosy ze sdílené daně z příjmů právnických osob	682				
Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty	684				
Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
Výnosy z ostatních sdílených daní a poplatků	688				
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ					
Výsledek hospodaření před zdaněním	-	-320 525 071,14		-309 667 988,94	
Výsledek hospodaření běžného účetního období	-	-320 525 071,14		-309 667 988,94	

KONTAKTY

Ředitelství:

Česka inspekce životního prostředí

Na Břehu 267
190 00 Praha 9
tel.: 283 891 564, fax: 283 892 662
public@cizp.cz

Oblastní inspektoráty

PRAHA

Wolkerova 40
160 00 Praha 6
tel.: 233 066 111, fax: 233 066 103
public_ph@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 313

PLZEŇ

Klatovská tř. 48
301 22 Plzeň
tel.: 377 236 783, fax: 377 237 289
public_pl@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 350

HRADEC KRÁLOVÉ

Resslova 1229
500 02 Hradec Králové
tel.: 495 773 111
public_hk@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 205

ČESKÉ BUDĚJOVICE

U Výstaviště 16, P. O. BOX 32
370 21 České Budějovice
tel.: 386 109 111
public_cb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 133

ÚSTÍ NAD LABEM

Výstupní 1 644
400 07 Ústí nad Labem
tel.: 475 246 011
public_ul@cizp.cz
hlášení havárií: 475 246 076,
731 405 388

pobočka KARLOVY VARY

Drahomířino nábřeží 197/16
360 09 Karlovy Vary
tel.: 353 237 330, fax: 353 221 140
public_kv@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 378

HAVLÍČKŮV BROD

Bělohradská 3304
580 01 Havlíčkův Brod
tel.: 569 496 111, fax: 569 429 822
public_hb@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 166

BRNO

Lieberzeitova 14
614 00 Brno
tel.: 545 545 111, fax: 545 545 100
public_bn@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 100

pobočka ZLÍN

Tř. Tomáše Bati 3792
760 01 Zlín
hlášení havárií: 731 405 100

OLOMOUČ

Tovární 41
772 00 Olomouc
tel.: 585 243 410, fax: 585 243 410
public_ol@cizp.cz
hlášení havárií: 731 405 265

OSTRAVA

Valchařská 72
702 00 Ostrava
tel.: 595 134 111, fax: 506 115 525
public_pl@cizp.cz
hlášení havárií: 595 134 111,
731 405 301

LIBEREC

Tř. 1. máje 858/26
460 01 Liberec 1
tel.: vrátnice 485 340 888,
sekretariát 485 340 711
fax: 485 340 712
public_lb@cizp.cz
hlášení havárií: 723 083 437

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny	IPPC	Integrovaná prevence a omezování znečištění
BAT	Nejlepší dostupné techniky	ISPOP	Integrovaný systém plnění ohlašovacích povinností
BČOV	Biologická čistírna odpadních vod	IRZ	Integrovaný registr znečištění
BPS	Bioplynová stanice	IS IPPC	Informační systém IPPC
BR	Brno	ISPROFIN	Informační systém programového financování
BSK	Biochemická spotřeba kyslíku	KHS	Krajská hygienická stanice
CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin	KIA	Koordinátoři integrovaných agend
CLP	Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008, ze dne 16. prosince 2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí	KRNAP	Krkonošský národní park
ČIŽP	Česká inspekce životního prostředí	KÚ	Krajský úřad
ČOV	Čistírna odpadních vod	LHP	Lesní hospodářský plán
ČR	Česká republika	LTO	Lehké topné oleje
ECHA	European Chemicals Agency (Evropská agentura pro chemické látky)	MHMP	Magistrát Hlavního města Praha
EIA	Hodnocení vlivů na životní prostředí	MMRZ	Mimorozpočtové zdroje
EkÚ	Ekologická újma	MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
EMAS	Systém environmentálního řízení a auditu	MVE	Malé vodní elektrárny
EMS	Systémy environmentálního managementu	MŽP	Ministerstvo životního prostředí
EO	Ekvivalentní obyvatelé	NDS	Neutralizační a deemulgační stanice
ERMA II	Evidence reprodukčního materiálu	NNV	Nároky nespotřebovaných výdajů
E-PRTR	Evropský registr úniků a přenosů znečišťujících látek	NP	Národní park
EU	Evropská unie	NPR	Národní přírodní rezervace
EVL	Evropsky významné lokality	ODOIMZ	Odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb	OEREŠ MŽP	Odbor ekologických rizik a ekologických škod
FVE	Fotovoltaická (solární) elektrárna	OI	Oblastní inspektorát
GMO	Geneticky modifikované organismy	OOH	Oddělení odpadového hospodářství
CHKO	Chráněná krajinná oblast	OOL	Oddělení ochrany lesa
CHSK	Chemická spotřeba kyslíku	OOP	Oddělení ochrany přírody
IA	Integrované agendy	OOV	Oddělení ochrany vod
ICT	Informační a komunikační technologie	ORP	Obec s rozšířenou působností
IMPEL	Síť environmentálních inspekčních orgánů zemí Evropské Unie	OVSS	Odbor výkonu státní správy
IP	Integrované povolení	PČR	Policie České republiky
		PO	Ptačí oblast
		PR	Přírodní rezervace
		RAPEX	Rapid Alert System of Non-Food Products (Rychlý

výstražný informační systém Evropské unie o nebezpečných spotřebitelských výrobcích nepotravinářského charakteru)

REACH Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006, ze dne 18. prosince 2006, o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek a o zřízení Evropské agentury pro chemické látky

SEA Hodnocení vlivů koncepcí na životní prostředí

SEZ Staré ekologické zátěže

SFŽP Státní fond životního prostředí

SMR Povinné požadavky na hospodaření

SVHC Substances of very high concern (Látky vzbuzující mimořádné obavy)

SZIF Státní zemědělský intervenční fond

SŽDC Správa železniční dopravní cesty

TFS

Přeshraniční přeprava odpadů

TIS

Toxikologické informační středisko

TZS

Technické zabezpečení skládky

ÚČOV

Ústřední čistírna odpadních vod

VKP

Významný krajinný prvek

VTE

Větrná elektrárna

ZCHD

Zvláště chráněné druhy

ZOPK

Zákon o ochraně přírody a krajiny

ZPO

Základní popis odpadů

ŽP

Životní prostředí

Autoři použitých fotografií:
Bc. Jana Cháberová
Mgr. Zdeněk Papoušek
archiv ČIŽP

